

**Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ**

**Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΙΟΘΕΣΙΑΣ ΣΤΗ ΣΟΥΗΔΙΑ
ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ**

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ:

ΜΙΜΑΡΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΜΠΙΣΚΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

Κα. ΚΟΥΚΟΥΛΗ ΣΟΦΙΑ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ 2008

“ Είτε νόμιμη είτε παράνομη,
κάθε υιοθεσία εμπεριέχει τους δικούς της κινδύνους...
Σε ένα παιχνίδι με ρευστούς κανόνες, όπου όλα τα χτυπήματα επιτρέπονται,
δεν μπορείς παρά να ευχηθείς να μην σου συμβεί το χειρότερο.
Να αφηθείς στις αγαθές προθέσεις των αγνώστων.
Στην καλοσύνη των ξένων.”

Πέτρος Τατσόπουλος
Η Καλοσύνη των ξένων

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή.....	4
Μέρος Πρώτο:	
Κεφάλαιο 1: Το σουηδικό πρότυπο κράτους πρόνοιας και οικογενειακή πολιτική	
1.1 Το κράτος πρόνοιας στη Σουηδία.....	8
1.2 Κοινωνική ασφάλιση.....	11
1.3 Οικογενειακή πολιτική στη Σουηδία.....	15
Κεφάλαιο 2: Ο θεσμός της υιοθεσίας στη Σουηδία	
2.1 Ο ορισμός της υιοθεσίας.....	20
2.2 Η ιστορική εξέλιξη του θεσμού της υιοθεσίας.....	21
2.3 Γεννητικότητα και γονιμότητα στη Σουηδία.....	24
2.4 Η εξέλιξη του θεσμού της υιοθεσίας στη Σουηδία.....	27
2.5 Η πολιτική των διεθνικών υιοθεσιών στη Σουηδία.....	30
2.5.1 Ο σουηδικός Οργανισμός για τις διεθνικές υιοθεσίες, (MIA).....	31
2.5.2 Εξουσιοδοτημένοι Οργανισμοί για τη διενέργεια των υιοθεσιών.....	33
Κεφάλαιο 3: Η διαδικασία που προηγείται της ολοκλήρωσης της διαδικασίας της υιοθεσίας	
3.1 Τα κίνητρα των Σουηδών υποψήφιων γονέων για την υιοθεσία.....	35
3.2 Η κατάσταση της υγείας και η κοινωνική προέλευση των παιδιών προς υιοθεσία.....	36
3.3 Προϋποθέσεις για την υιοθεσία.....	38
3.4 Πρόγραμμα εκπαίδευσης στον γονεϊκό ρόλο - Σχολείο για γονείς.....	43
3.5 Διεξαγωγή κοινωνικής έρευνας.....	44
Κεφάλαιο 4: Οι διαδικασίες που ακολουθούν την ολοκλήρωση της διαδικασίας της υιοθεσίας	
4.1 Ενέργειες των θετών γονέων μετά την άφιξη του παιδιού στην οικογένεια.....	47
4.2 Έκθεση Παρακολούθησης (Follow-up report).....	49
4.3 Κρατική παροχή υποστήριξης και βοήθειας μετά την ολοκλήρωση της υιοθεσίας.....	50
4.4 Πιθανή αλλαγή πλαισίου για το παιδί.....	52
4.5 Η προσαρμογή των υιοθετημένων παιδιών.....	52
4.6 Η διαδικασία ανεύρεσης ριζών.....	54
Μέρος Δεύτερο: Ερευνητικό	
Κεφάλαιο 5: Αποτελέσματα ποιοτικής έρευνας	
5.1 Αναλυτική περιγραφή των συνεντεύξεων των κοινωνικών λειτουργών.....	58
5.2 Ανάλυση της έκθεσης κοινωνικής έρευνας.....	66
Κεφάλαιο 6: Συζήτηση αποτελεσμάτων – Συμπεράσματα.....	69
6.1 Συζήτηση αποτελεσμάτων – Συμπεράσματα ως προς την έκθεση κοινωνικής έρευνας...74	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	76
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	135

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η απόκτηση ενός παιδιού, με βιολογικό ή όχι τρόπο, αποτελεί πολλές φορές «στόχο και όνειρο ζωής» καθώς και μέσο «αυτό-ολοκλήρωσης» για πολλά ζευγάρια και άτομα. Από την άλλη πλευρά, η υιοθεσία ως πράξη και μετέπειτα ως θεσμός αποτελεί από τα αρχαία χρόνια έναν τρόπο πλήρους ένταξης ενός παιδιού σε μια οικογένεια άλλη από την βιολογική του.^[1] Μέσω της πράξης αυτής το παιδί απολαμβάνει τα ίδια δικαιώματα και υποχρεούται να εκπληρώνει τις ίδιες σχετικά υποχρεώσεις με κάθε παιδί άσχετα με την μέθοδο απόκτησής του.

Ένα παιδί που βρίσκεται για διάφορους λόγους χωρίς τους βιολογικούς γονείς του, ή με βιολογικούς γονείς που αδυνατούν να ανταποκριθούν στοιχειωδώς στο γονεϊκό τους ρόλο, είναι δύναμει ένα παιδί προς υιοθεσία, δηλαδή ένα παιδί για το οποίο μπορούν να βρεθούν γονείς ή μια άλλη οικογένεια να το συμπεριλάβει στους κόλπους της. Επομένως, η υιοθεσία δεν θα έπρεπε να γίνεται αντιληπτή ως απλώς η πάσει θυσία ικανοποίηση της επιθυμίας ενός άτεκνου ζευγαριού να αποκτήσει παιδί, αλλά κυρίως ως η ευτυχής σύμπτωση αυτής της επιθυμίας με την πραγματική ανάγκη ενός παιδιού να αποκτήσει ένα νέο και σταθερό οικογενειακό περιβάλλον.^[2]

Όπως και αν προσδιορίζεται ή νοείται η έννοια του πολιτισμού, όσο κι αν στην εξέλιξή του εμπιστευόμαστε διαχρονικά τις προσδοκίες μας για ευημερία, κανένα πλαίσιο κοινωνικό-πολιτικό-πολιτισμικό δεν σταμάτησε να «παράγει» παιδιά μόνα, χωρίς τους φυσικούς τους γονείς και με ανάγκη προστασίας.^[3]

Σκοπό της συγκεκριμένης ερευνητικής εργασίας αποτελεί η μελέτη του θεσμού της υιοθεσίας σε ένα κράτος πρόνοιας που ανήκει στο σκανδιναβικό πρότυπο. Κυρίως θα διερευνήσουμε τη διαδικασία της υιοθεσίας όπως αυτή καταγράφεται μέσα από τις εμπειρίες των επαγγελματιών κοινωνικών λειτουργών που εργάζονται στον τομέα των υιοθεσιών αλλά και μέσω σχετικής με το θέμα βιβλιογραφίας. Σκοπό επίσης αποτελεί η διεξοδική περιγραφική ανάλυση όλων εκείνων των διαστάσεων και παραμέτρων που αφορούν και συνθέτουν τον θεσμό στο σουηδικό κράτος.

1. και 2. Κέντρο Πληροφόρησης για την Ψυχική Υγεία του Παιδιού και του Εφήβου. 2008. [online] διαθέσιμο από: < <http://www.childmentalhealth.gr> > [πρόσβαση 24/02/2008].

3.. Αναπηρία Τώρα. 2007. [online] διαθέσιμο από: < <http://www.disadled.gr> > [πρόσβαση 15/12/2007].

Επιπρόσθετα, η μελέτη της συμβολής του επαγγελματία κοινωνικού λειτουργού και ο τρόπος με τον οποίο εμπλέκεται και επηρεάζει την κάθε υπόθεση υιοθεσίας αποτελεί διάσταση του σκοπού της έρευνας.

Ο βασικός προβληματισμός, ο οποίος μας οδήγησε στην επιλογή του συγκεκριμένου θέματος προς διερεύνηση έγκειται στο γεγονός ότι η υιοθεσία ήταν και παραμένει ένα ζήτημα ρύθμισης σχέσεων μέσα από το οποίο η εκάστοτε κοινωνία δοκίμαζε τις αξίες της, την ηθική της, τους κανόνες της με βάση τον τρόπο που ήθελε να φροντίσει τους μόνους ανήλικους πολίτες της.^[4] Ο θεσμός αφενός αφορά σε όλο το κοινωνικό σύνολο λόγω της κοινωνικής του διάστασης, αφορά όμως και ένα αξιοσημείωτο μέρος του πληθυσμού που για διάφορους λόγους, κυρίως υγείας, δεν τεκνοποιεί και σκοπεύει, αν δεν έχει ήδη, να επιλέξει την τακτική της υιοθεσίας. Το θέμα παρουσιάζει λοιπόν έντονο κοινωνικό ενδιαφέρον και αξιολογούμε πως πρέπει να αναλυθεί διεξοδικά.

Την έρευνα θα απασχολήσει ο θεσμός της υιοθεσίας στη Σουηδία. Το εν λόγω κράτος αποτελεί πρότυπο μοντέλο κράτους πρόνοιας με ότι αυτός ο χαρακτηρισμός συνεπάγεται, κοινωνικές Υπηρεσίες, χρηματικές παροχές κτλ. Τα κεφάλαια που ακολουθούν μπορούν να περιγράψουν και να συμβάλλουν στη συνειδητοποίηση των σημείων εκείνων που καθιστούν τη διαφοροποίηση της λειτουργίας του θεσμού στο σουηδικό κράτος και στην Ελλάδα. Το περιεχόμενό τους μπορεί να αποτελέσει αφορμή "αφύπνισης", επιδιόρθωσης ή και αναπροσαρμογής των σημείων εκείνων της ελληνικής νομοθεσίας επί του θέματος που ενδεχόμενα να λειτουργούν μερικώς.

Η παρούσα ερευνητική εργασία αποτελείται ουσιαστικά από τρία μέρη, το θεωρητικό μέρος, το ερευνητικό και το παράρτημα. Το *θεωρητικό μέρος* αποτελείται από τέσσερα συνολικά κεφάλαια.

Το πρώτο κεφάλαιο επιχειρεί την περιγραφική παρουσίαση αλλά και την ανάλυση όλων εκείνων των διαστάσεων που συνθέτουν το σουηδικό πρότυπο κράτους πρόνοιας και τον τομέα της οικογενειακής πολιτικής. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην κοινωνική ασφάλιση στο κράτος Πρόνοιας της Σουηδίας.

Το δεύτερο κεφάλαιο συνθέτουν πέντε υποκεφάλαια που επιχειρούν να περιγράψουν αναλυτικά τον θεσμό της υιοθεσίας στη Σουηδία. Η παγκόσμια ιστορική αναδρομή αλλά και η περιγραφή της εξέλιξης του θεσμού στο υπό μελέτη κράτος επιχειρούν την σκιαγράφηση ολόκληρης της εικόνας του θεσμού στο πέρασμα των αιώνων.

4.. Αναπηρία Τώρα. 2007. [online] διαθέσιμο από: < <http://www.disadled.gr> > [πρόσβαση 15/12/2007].

Ξεχωριστή αναφορά γίνεται στη γεννητικότητα αλλά και στην γονιμότητα, όρους συναφείς με τον θεσμό που επιχειρούμε να αναλύσουμε. Τα υποκεφάλαια της πολιτικής των διεθνικών υιοθεσιών στη Σουηδία, του κύριου σουηδικού Οργανισμού για τις υιοθεσίες αλλά και των επιμέρους εξουσιοδοτημένων Οργανισμών μας εισαγάγουν στο κυρίως θέμα της εργασίας.

Το τρίτο κεφάλαιο αφορά σε όλες εκείνες τις παραμέτρους με τις οποίες ασχολούνται οι εμπλεκόμενοι, υποψήφιοι γονείς και η αρμόδια κοινωνική Υπηρεσία και αφορούν στην διαδικασία της υιοθεσίας πριν αυτή ολοκληρωθεί. Παραδειγματικά, αναφέρονται οι προϋποθέσεις για την υιοθεσία, το πρόγραμμα εκπαίδευσης στον γονεϊκό ρόλο, το οποίο πρέπει να παρακολουθήσουν οι υποψήφιοι γονείς και η διαδικασία της κοινωνικής έρευνας. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στα κίνητρα των υποψήφιων Σουηδών γονέων αλλά και στο κοινωνικό υπόβαθρο των παιδιών που πρόκειται να υιοθετηθούν. Αναφέρονται επίσης και οι μέθοδοι της έρευνας από τις οποίες ο κοινωνικός λειτουργός μπορεί να επιλέξει προκειμένου να διενεργήσει την κοινωνική του έρευνα και εν συνεχεία να συντάξει την κοινωνική του έκθεση υπέρ ή κατά των υποψήφιων θετών γονέων.

Στο κεφάλαιο τέσσερα περιγράφονται οι ενέργειες που ακολουθούν την ολοκλήρωση της διαδικασίας της υιοθεσίας. Οι τυπικές διαδικασίες του ζευγαριού μετά την άφιξη του παιδιού στην οικογένεια, η έκθεση παρακολούθησης από τον αρμόδιο κοινωνικό λειτουργό, το τι προβλέπεται από το νόμο για την περίπτωση αλλαγής πλαισίου του παιδιού στο ενδεχόμενο που οι θετοί γονείς αξιολογηθούν τελικώς ακατάλληλοι για την φροντίδα του αλλά και η διαδικασία της ανεύρεσης ριζών.

Ακολουθούν τα κεφάλαια 5 και 6, που ουσιαστικά αποτελούν το *ερευνητικό μέρος* της εργασίας, η ανάλυση δηλαδή των στοιχείων που προκύπτουν από την ποιοτική έρευνα που πραγματοποιήσαμε στη Σουηδία. Την ανάλυση περιεχομένου των τριών ημι-δομημένων συνεντεύξεων των απόψεων και εμπειριών των επαγγελματιών κοινωνικών λειτουργών για τον θεσμό της υιοθεσίας στη Σουηδία ακολουθεί η εκτίμηση και τα συμπεράσματά μας από την πραγματική έκθεση κοινωνικής έρευνας της Διεύθυνσης Κοινωνικής Πρόνοιας που έχουμε στη διάθεσή μας.

Το τρίτο μέρος αποτελεί το *παράρτημα* με την παρουσίαση των συνεντεύξεων και της κοινωνικής έκθεσης, το σύνολο της νομοθεσίας περί της υιοθεσίας στη Σουηδία και σχετικών με το θέμα έρευνας στατιστικών στοιχείων και πινάκων καθώς και βοηθητικό οργανόγραμμα. Εκτενές μέρος του παραρτήματος αποτελεί και το σύνολο των άρθρων της Σύμβασης της Χάγης του 1993 για τα δικαιώματα του παιδιού.

Μέρος Πρώτο:

Φωτογραφία διαθέσιμη από:

< <http://seroxatkillsbabies.files.wordpress.com/2007/03/babies1.jpg> >

Κεφάλαιο 1: Το σουηδικό πρότυπο κράτους πρόνοιας και οικογενειακή πολιτική

1.1 Το κράτος πρόνοιας στη Σουηδία

Οι βάσεις για την ανάπτυξη του κράτους πρόνοιας ετέθησαν τον 19^ο αιώνα σε μια προσπάθεια να ανταποκριθούν οι κυβερνώντες στα πολλά κοινωνικά προβλήματα που δημιουργήθηκαν με την βιομηχανική επανάσταση.^[5] Με τη λήξη του 2^{ου} Παγκοσμίου Πολέμου αρχίζει η προσπάθεια για την οικονομική και κοινωνική ανόρθωση της Ευρώπης.^[6] Στη διάρκεια του 20^{ου} αιώνα η κοινωνική πρόνοια ως θεσμός εδραιώθηκε και βρήκε την πλήρη έκφρασή της στην ανάπτυξη του κράτους πρόνοιας.^[7] Το άρθρο 22 της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Φιλαδέλφειας, στις 10 Δεκεμβρίου 1948,^[8] διακηρύσσει συν των άλλων πως "κάθε άνθρωπος σαν μέλος της κοινωνίας έχει δικαίωμα για κοινωνική ασφάλεια".

Το σκανδιναβικό πρότυπο, ως σύγχρονος Τύπος Ευρωπαϊκού Κράτους Πρόνοιας^[9] δίνει έμφαση στην καθολική κάλυψη του πληθυσμού, την πρόληψη και την προστασία της εργασίας και του επιπέδου ζωής,^[10] στο δικαίωμα για εργασία και θεωρεί το κράτος πρόνοιας ως τον εργοδότη πρώτης επιλογής. Οι παροχές θεωρούνται κοινωνικό δικαίωμα όλων των πολιτών και όχι μόνο των εργαζόμενων.^[11] Στις χώρες αυτές η χρηματοδότηση βαρύνει σχεδόν ολοκληρωτικά το κράτος.^[12]

Το σουηδικό κράτος πρόνοιας συχνά αποκαλείται ως το παγκόσμια πιο γενναιόδωρο κράτος πρόνοιας,^[13] που αφορά σε πολλούς τομείς, όπως παιδεία, φροντίδα για παιδιά, σύστημα υγείας, συντάξεις, κοινωνικές Υπηρεσίες και οικονομικά συστήματα ασφάλειας. Με πολλά στοιχεία σοσιαλδημοκρατικής προσέγγισης στο κράτος πρόνοιας, βάση του συστήματος αποτελεί η βασική οικονομική εξασφάλιση όλων των πολιτών σε όλες τις φάσεις της ζωής τους.

5. και 6. Σταθόπουλος, Π., 1999. *Κοινωνική Πρόνοια*. 2^η εκ. Αθήνα: Έλλην, σελ. 175

7. και 11. ό.π. σελ 173

8. ό.π. σελ. 176

9. ό.π. σελ. 180

10. και 12. ό.π. σελ. 179

13. 2002. [online] διαθέσιμο από:

< http://www.sweden.se/tempates/cs/commonpage_2714.aspx. > [πρόσβαση 26/02/2008]

Το κράτος πρόνοιας είναι γνωστό στη Σουηδία ως "σπίτι των ανθρώπων"^[14], το κράτος που προστατεύει τους πολίτες του και οι υποστηρικτές της ιδέας βεβαιώνουν ότι η Σουηδία έχει βρει έναν τρόπο να πετυχαίνει ένα από το υψηλότερα επίπεδα της κοινωνικής ισότητας στον κόσμο. "Τα συστήματα κοινωνικής πρόνοιας των σκανδιναβικών χωρών στηρίζονται στο αξίωμα ότι οι πολίτες έχουν μία συλλογική ευθύνη, η οποία περιλαμβάνει την επιβολή υψηλής φορολογίας με αντάλλαγμα ένα ευρύ φάσμα οικονομικών οφελών από την πλευρά του κράτους."^[15]

"Ο Gunnar και η Alva Myrdal ήταν οι πνευματικοί γονείς του σουηδικού προνοιακού κράτους."^[16] Την δεκαετία του 1930 αξιολογούσαν πως η Σουηδία ήταν η ιδανική υποψήφια χώρα για την χάραξη του κράτους πρόνοιας. Πολλοί παράγοντες συνέβαλλαν σε αυτό όπως ο μικρός και ομοιογενής σουηδικός πληθυσμός με μεγάλη εμπιστοσύνη μεταξύ των πολιτών και της κυβέρνησης. Δεύτερον, οι δημόσιες υπηρεσίες ήταν αποδοτικές και δεν υπήρχε διαφθορά. Τρίτον, η ηθική του Προτεσταντισμού με έμφαση στην αξία της εργασίας και οι ισχυρές κοινωνικές πιέσεις από την οικογένεια, τους φίλους και τους γείτονες να προσαρμοστούν οι πολίτες σε αυτές τις ηθικές αρχές και να εργαστούν σκληρά ακόμη και αν οι φόροι αυξάνονται και να αναπτυχθεί η κοινωνική βοήθεια. "Το Κοινωνικό Δημοκρατικό Κόμμα (Σοσιαλδημοκράτες) ανέλαβε την εξουσία το 1932 και κυβέρνησε τη χώρα 65 έτη από τα τελευταία 74."^[17] Δημιούργησαν συστήματα κοινωνικής ασφάλισης που παρείχαν τις περισσότερες συντάξεις, επιδόματα ανεργίας, γονική άδεια και επιδόματα άδειας ασθένειας. Η πολιτική αυτή και το γεγονός ότι το κράτος έμεινε εκτός των δύο Παγκοσμίων Πολέμων έφερε θετικά αποτελέσματα στην οικονομία. "Η Σουηδία ήταν μία πλούσια χώρα."^[18]

Τις πρόσφατες δεκαετίες όμως, η υψηλή οικονομική ανάπτυξη έφτανε σε ένα τέλος και το σουηδικό κράτος πρόνοιας δέχτηκε δυνατές πιέσεις με αποτέλεσμα να μειώσει και τις δαπάνες για τις κοινωνικές παροχές.

14. 2002. [online] διαθέσιμο από:

< http://www.sweden.se/tempates/cs/commonpage_2714.aspx. > [πρόσβαση 26/02/2008]

15. Ibson, D., 2007. Financial Times. [online]. Διαθέσιμο από:

< <http://www.imerisia.gr/article.asp> > [πρόσβαση 26/02/2008]

16., 17. και 18. Norberg, J., 2006. National Interest online. Swedish Models. [online]. Διαθέσιμο από: < <http://www.nationalinterest.org/Article.aspx> > [πρόσβαση 26/02/2008]

Ο Πέτρος Σταθόπουλος στο βιβλίο του "Κοινωνική Πρόνοια" κάνει λόγο για ποικίλους παράγοντες που οδηγούν στην αμφισβήτηση και κρίση του Κράτους Πρόνοιας των χωρών παγκοσμίως. Μεταξύ άλλων παραγόντων αναφέρει την πολιτική της ιδιωτικοποίησης, την αποκέντρωση των υπηρεσιών, τις δημογραφικές αλλαγές με την υπογεννητικότητα που δημιουργεί μακροπρόθεσμα πρόβλημα χρηματοδότησης των κοινωνικών υπηρεσιών λόγω της συρρίκνωσης των νέων και ενδιάμεσων ηλικιών, επιπρόσθετα την αύξηση του αριθμού των ηλικιωμένων που κάνουν μεγάλη χρήση των υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας και επομένως επιβαρύνουν αισθητά τον κρατικό προϋπολογισμό. ^[19]

Επίσης, η βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών οδήγησε στην αυξημένη ζήτηση κοινωνικών υπηρεσιών από ευρύτερα στρώματα του πληθυσμού και συνεπώς οι δαπάνες αυξήθηκαν αισθητά. ^[20]

Η "άλλη όψη του ίδιου θαυμαστού νομίσματος", (κράτος πρόνοιας), θα τολμούσαμε να αξιολογήσουμε είτε ότι ξαφνιάζει την κοινή γνώμη είτε ότι έρχεται ως φυσική απόρροια των παραπάνω. Συγκεκριμένα, ο τίτλος του άρθρου του David Ibison της εφημερίδας "Financial Times" στις 3/11/2007 αναφέρει χαρακτηριστικά: "**Οι Σουηδοί... εξαπατούν το κράτος πρόνοιας**". ^[21] "Σύμφωνα με ξεχωριστή έκθεση της Συνομοσπονδίας των Σουηδικών Επιχειρήσεων, το 95% των Σουηδών έχουν κατά καιρούς καταχραστεί το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας της χώρας, είτε από πρόθεση, είτε εκμεταλλευόμενοι τις δυνατότητες που τους παρέχουν ορισμένα «κενά» της σουηδικής νομοθεσίας." ^[22]

Σύμφωνα με άρθρο της εφημερίδας "Ελευθεροτυπία" 3/02/2007, "στη Σουηδία σήμερα το 30% του πληθυσμού εργάζεται στο Δημόσιο και ένα άλλο 30% ζει από κοινωνικές παροχές. Αυτό δημιουργεί ένα 60%, η επιβίωση του οποίου εξαρτάται άμεσα από το κράτος." ^[23] "Οι ενδείξεις για κατάχρηση του συστήματος αναμένεται να προκαλέσουν αμηχανία σε μία χώρα η οποία υπερηφανεύεται διεθνώς για το κοινωνικό της μοντέλο." ^[24]

19. Σταθόπουλος, Π., 1999. *Κοινωνική Πρόνοια*. 2^η εκ. Αθήνα: Έλλην, σελ. 185

20. ό.π. σελ. 186

21., 22. και 24. Ibison, D., 2007. Financial Times. [online]. Διαθέσιμο από:
< <http://www.imerisia.gr/article.asp> > [πρόσβαση 26/02/2008]

23. Ελευθεροτυπία. 2007. [online] Διαθέσιμο από:
< <http://www.michas.wordpress.com> > [πρόσβαση 28/10/2007].

1.2 Κοινωνική ασφάλιση ^[25]

Η κοινωνική ασφάλιση αποτελεί ένα αναπόσπαστο τμήμα του σουηδικού συστήματος κοινωνικής ασφάλειας. Η Σουηδία απολαμβάνει έναν από τους υψηλότερους δείκτες βιοτικού επιπέδου παγκοσμίως και ταυτόχρονα ένα άρτιο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης που θεωρείται από τα πλέον ανεπτυγμένα στον κόσμο. Βασικό στόχο της κοινωνικής ασφάλισης αποτελεί η παροχή οικονομικής ασφάλειας σε όλους τους δικαιούχους σε κάθε φάση της ζωής τους. Το "μότο" του σουηδικού κράτους αποτελεί η φράση "Ασφάλεια για όλους".

Η κοινωνική ασφάλιση της Σουηδίας καλύπτει οποιονδήποτε διαβεί ή εργάζεται στο κράτος, όλους τους μόνιμους κατοίκους άνω των 16 ετών. Παρέχει οικονομική προστασία στις οικογένειες και στα παιδιά, στα άτομα με αναπηρία, στους εργαζόμενους, στους ασθενείς και στην τρίτη ηλικία.

Λόγω της ένταξης της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το 1995, ο εκάστοτε ασφαλισμένος ενδεχόμενα να δικαιούται των παροχών και στην περίπτωση που διαβεί σε άλλο Κράτος – μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Απαρχή του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

Σε προγενέστερες περιόδους της κοινωνικής πολιτικής, αυτή ήταν γνωστή ως η ανακούφιση από τη φτώχεια που κυρίως προσφερόταν για να καταπολεμήσει τους μαζικούς θανάτους και την φτώχεια. Στα μέσα του 19^{ου} αιώνα, η Σουηδία άρχισε να βιομηχανοποιείται. Με γοργούς ρυθμούς εξαιτίας της ανάπτυξης της βιομηχανίας, οι άνθρωποι άφησαν την παλιά χειρωνακτική και αγροτική ζωή για να απασχοληθούν στα εργοστάσια. Οι συνθήκες στέγασης ήταν άθλιες, η εργασία ήταν σκληρή και ανθυγιεινή και η προστασία στην εργασία δεν υπήρχε. Καθώς οι άνθρωποι εξαρτιόνταν ολοένα και περισσότερο από το εισόδημά τους, γίνονταν οικονομικά τρωτοί σε σχέση με το θάνατο από ασθένειες, ατυχήματα στην εργασία ακόμη και κατά τη διάρκεια της περιόδου της τρίτης ηλικίας. Οι διεκδικήσεις για κοινωνικές απολαβές αυξάνονταν και η κοινωνική ασφάλεια όπως την γνωρίζουμε σήμερα, άρχισε να αναπτύσσεται. Αυτό πήρε χρόνο, περίπου περισσότερο από εκατό χρόνια. Στο τέλος του 19^{ου} αιώνα, οι άνθρωποι άρχισαν να οργανώνονται και να δημιουργούν ό,τι ήξεραν ως επίδομα ασθένειας για τις κοινωνίες, ώστε να υποστηρίξει η μια την άλλη σε έκτακτες περιπτώσεις .

25. Social Insurance Office, 2005. Social Insurance: General Information about Social Insurance: Sweden.

Η ανάπτυξη της κοινωνικής ασφάλισης.

Η Σουηδία έχει μια μακρά ιστορία στην κοινωνική ασφάλιση. Η πρώτη κοινωνικοασφαλιστική νομοθεσία το 1890^[26] κάλυπτε μια προαιρετική ασφάλιση ασθένειας. Το 1955^[27] ιδρύθηκε το πρώτο γραφείο κοινωνικής ασφάλισης. Από τότε και καθ' όλη τη διάρκεια του 20^{ου} αιώνα πολλά έγιναν και τροποποιήθηκαν στον τομέα και τώρα ο οποιοσδήποτε μένει ή ζει στη Σουηδία καλύπτεται από την ασφάλεια. Ο τομέας της ασφάλειας χαρακτηρίζεται από την ιδέα ότι η υποχρέωση ως πολίτης να πληρώνεις εισφορές και υψηλούς φόρους στο κράτος φέρει το δικαίωμα παροχών από την κοινωνική πρόνοια. Βασικός στόχος του φορέα είναι να εγγυηθεί στον πληθυσμό ένα κανονικό επίπεδο ασφάλειας στις ζωές τους.

Κατά τη δεκαετία του '90, η Σουηδία βρέθηκε αντιμέτωπη με την οικονομική ύφεση και την αύξηση των κοινωνικών δαπανών λόγω του υψηλού προσδόκιμου επιβίωσης, (4^η θέση παγκοσμίως με 77,5 έτη για τους άντρες και 82,1 έτη για τις γυναίκες), της μη ύπαρξης ασφαλιστικών εισφορών από τους εργαζομένους, οι οποίες περιλαμβάνονται στη φορολογία εισοδήματος, της δραματικής αύξησης των εργασιακών απουσιών λόγω ασθένειας και της αύξησης των ποσοστών ανεργίας. Το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης άρχισε να καθίσταται παθητικό με αποτέλεσμα, το κόστος πρόνοιας να δημιουργήσει μεγάλο δημοσιονομικό έλλειμμα το 1993.^[28]

Το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικών Υποθέσεων είναι υπεύθυνο σε κυβερνητικό επίπεδο για την λειτουργία του σουηδικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, εκτός από την ασφάλιση ανεργίας, την αρμοδιότητα της οποίας έχει το Υπουργείο Βιομηχανίας, Απασχόλησης και Επικοινωνιών.

Τον βασικότερο όμως ρόλο στο σύστημα Διοίκησης, Ελέγχου και Εποπτείας των Δημοσίων δομών της Κοινωνικής Ασφάλισης τον έχει το National Social Insurance Board (RFV στα σουηδικά), δηλαδή ένας εθνικός οργανισμός κοινωνικής ασφάλισης με έδρα την Στοκχόλμη. Σε Νομαρχιακό επίπεδο υπάρχουν 21 Γραφεία Κοινωνικής Ασφάλισης και σε Τοπικό επίπεδο υπάρχουν περίπου 230 Γραφεία Κοινωνικής Ασφάλισης όπου απασχολούνται περίπου 14.500 άτομα.^[29]

26., 28. και 29. Το σουηδικό σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης. [online] Διαθέσιμο από:

< <http://www.ggko.gr/isseu.sw.htm> > [πρόσβαση 26/02/2008].

27. Social Insurance Office, 2005. Social Insurance: General Information about Social Insurance: Sweden.

Επισημαίνεται το γεγονός ότι το Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Ασφάλισης λειτουργεί αυτόνομα, χωρίς να χρειάζεται Υπουργική έγκριση. Ταυτόχρονα, τα τοπικά γραφεία εξυπηρέτησης των ασφαλισμένων λειτουργούν σε καθεστώς πλήρους αυτονομίας και αποκέντρωσης έχοντας δικαιοδοσία σε λήψη αποφάσεων.

Η χρήση της Τεχνολογίας - Πληροφορικής (IT), βοηθά σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο στην αποτελεσματική διοίκηση αυτού του συστήματος με 7.500 προγράμματα που καλύπτουν όλους τους «κοινωνικούς κινδύνους», με ένα δίκτυο 17.000 PC:s και τη διεκπεραίωση 30.000.000 φακέλων αλληλογραφίας κάθε χρόνο. Επίσης αυτό το σύστημα IT συνεχώς βελτιώνεται ούτως ώστε να υπάρχει 24ωρη εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων με προσωπικές συναντήσεις, με τηλεφωνικές υπηρεσίες και τη χρήση του INTERNET.^[30]

Χαρακτηριστικές χρονολογίες σταθμοί βασικών γεγονότων στον 20^ο αιώνα.	
1901	Δράση για την αποζημίωση σε περίπτωση ατυχήματος στην εργασία
1914	Δράση για Εθνική Συνταξιοδότηση στην Τρίτη Ηλικία
1948	Διατροφή Παιδιού
1955	Εθνική ασφάλεια υγείας με εισοδηματικό κέρδος σε ασθένειες και επιχορηγούμενη φροντίδα υγείας
1955	Ασφάλιση σε εργατικό ατύχημα
1960	ΑΤΡ, εθνική συμπληρωματική συνταξιοδότηση
1974	Γονική ασφάλιση
1977	Νέα φόρμα ασφάλισης στο εργατικό ατύχημα
1992	Διατροφή
1999	Το νέο σύστημα συνταξιοδότησης
2001	Κανονισμός της κοινωνικής ασφάλισης να καλύψει το κόστος προς το ζην ή την εργασία στη Σουηδία

Πίνακας 1. Πηγή: Ενημερωτικό βιβλίο Εθνικού Οργανισμού Κοινωνικής Ασφάλισης

30. Το σουηδικό σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης. [online] Διαθέσιμο από:
< <http://www.ggko.gr/isseu.sw.htm> > [πρόσβαση 26/02/2008].

Η κατανομή των παροχών κοινωνικής προστασίας συγκριτικά στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δίνει στον αναγνώστη μια σαφή εικόνα για την κυρίαρχη αντίληψη σε ότι αφορά στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής, επιλεκτικότητας παροχών και κοινωνικής ασφάλισης. Τα στοιχεία της Eurostat, (1995), για τις κατά κεφαλήν δαπάνες κοινωνικής πρόνοιας σε μονάδες αγοραστικής δύναμης στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δείχνουν ότι οι παροχές πρόνοιας στα καθεστώτα με ισχυρό κοινωνικό προφίλ είναι πιο υψηλές απ' ότι σε χώρες με αδύναμο κοινωνικό ιστό (Ελλάδα Πορτογαλία Ισπανία), οι οποίες στο τομέα της κοινωνικής πολιτικής δεν έχουν να επιδείξουν σημαντικές επιδόσεις. Έτσι τις υψηλότερες παροχές πρόνοιας όπως φαίνεται και από το διάγραμμα 1. διαθέτουν χώρες όπως το Λουξεμβούργο, η Δανία, τρίτη η Σουηδία, η Γερμανία και η Ολλανδία ακολουθώντας η Αυστρία, το Βέλγιο και η Γαλλία. Η Ελλάδα υπολείπεται σημαντικά των άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταλαμβάνοντας τη τελευταία θέση διαθέτοντας 2.250 μονάδες ενώ ο μέσος όρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση ανέρχεται στις 4.831 μονάδες αγοραστικής δύναμης. Η Σουηδία διαθέτει 6.061 μονάδες αγοραστικής δύναμης.^[31]

Διάγραμμα 1. Πηγή: Eurostat 1995

31. Κολλιός, Γ., Οι κοινωνικές δαπάνες στην Ελλάδα. [online].

Διαθέσιμο από: < <http://www.inegsee.gr/enimerwsi.41-dock.htm> > [πρόσβαση 26/02/2008]

1.3 Οικογενειακή Πολιτική στη Σουηδία

Παροχές σε είδος και επιδόματα για τους βιολογικούς ή μη βιολογικούς γονείς στη Σουηδία.^[32]

Το περιεχόμενο της ενότητας αυτής σκοπό έχει να καταστήσει σαφείς τις παροχές του φορέα κοινωνικής ασφάλισης στους βιολογικούς ή μη βιολογικούς γονείς και στα παιδιά τους, πολίτες του σουηδικού κράτους. Οι παροχές αυτές με τη σειρά τους αποτελούν ταυτόχρονα τα κίνητρα αλλά και την επεξήγηση του φαινομένου ότι οι Σουηδοί γονείς φροντίζουν οι ίδιοι τα παιδιά τους και δεν τα δίνουν για υιοθεσία ενώ υποστηρίζονται ένθερμα από το κράτος να υιοθετήσουν οι ίδιοι παιδιά. Μαζί με τον φορέα κοινωνικής ασφάλισης, οι παράμετροι της καλής λειτουργίας των μεθόδων αντισύλληψης λόγω ενημέρωσης του κοινού και του οικογενειακού προγραμματισμού που λειτουργεί αποτελεσματικά στη Σουηδία αποτελούν τους λόγους ύπαρξης και αιτιολόγησης της παραπάνω περιγραφόμενης κοινωνικής κατάστασης.

→ Προστασία μητρότητας

Σε περίπτωση εγκυμοσύνης:

Δικαιώματα εγκύων γυναικών

Η εργαζόμενη έγκυος, δικαιούται να αναλάβει διαφορετικά καθήκοντα στον εργασιακό της χώρο σε περίπτωση που δεν μπορεί να συνεχίσει να εκτελεί τα παλαιότερα σαν αποτέλεσμα της παρούσας κατάστασής της.

Βοήθημα εγκυμοσύνης

Σε περίπτωση που ο εργοδότης δεν μπορεί για διάφορους λόγους να τοποθετήσει την έγκυο σε άλλο τομέα εργασίας, ίσως η ίδια να έχει τη δυνατότητα να διαμορφώσει το λεγόμενο ως βοήθημα της εγκυμοσύνης εάν:

- Η αποδοτικότητα της στην εργασία είναι μειωμένη το λιγότερο ένα τέταρτο εξαιτίας της εγκυμοσύνης και διεκδικεί άλλα «φυσιολογικά» καθήκοντα εργασίας.
- Έχει μια εργασία, την οποία δεν μπορεί να κάνει εξαιτίας του ρίσκου του εργασιακού περιβάλλοντος.

Στην περίπτωση που έχει μία σωματικά απαιτητική εργασία, η εργαζόμενη έγκυος μπορεί να διαμορφώσει το επίδομα της εγκυμοσύνης για πάνω από 50 ημέρες, αρχίζοντας το νωρίτερο 60 ημέρες από την ημερομηνία όπου προβλέπεται να γεννήσει. Εάν έχει απαγορευτεί η συνέχιση εργασίας κάτω από τους όρους της Δράσης του Εργασιακού Περιβάλλοντος, ίσως η ενδιαφερόμενη να σχεδιάσει το επίδομα εγκυμοσύνης για κάθε μέρα του οποίου αυτή η απαγόρευση αιτείται.

32. Social Insurance Office, 2005. Social Insurance: General Information about Social Insurance: Sweden.

Εάν τα καθήκοντά της, της επιτρέπουν να εργαστεί κάποια περίοδο της ημέρας, μπορεί να κάνει αίτηση για τρία -τέταρτα, μισό ή ένα-τέταρτο επίδομα εγκυμοσύνης.

→ **Οικογένειες με παιδιά**

Γονική άδεια -μέριμνα

Ο γονέας είναι δικαιούχος γονικής άδειας - μέριμνας μετά αποδοχών, σε περίπτωση που αφήνει την εργασία του με σκοπό να φροντίζει τα παιδιά του. Η γονική άδεια αφορά σε 480 ημέρες για τα παιδιά που γεννήθηκαν το 2002 ή αργότερα και 450 ημέρες για τα παιδιά που γεννήθηκαν πριν το 2002. Οι μέρες της γονικής μέριμνας είναι πάντοτε μοιρασμένες ισότιμα ανάμεσα στους δύο γονείς. Η οικογενειακή πολιτική των σκανδιναβικών χωρών, ενθαρρύνει ενεργά την ισοτιμία των φύλων.

Ο ένας γονέας μπορεί να παραχωρήσει το δικαίωμα της μέριμνας στον άλλο γονέα, 30 ημέρες για τα παιδιά που γεννήθηκαν πριν το 2002 και 60 ημέρες για τα παιδιά του 2002 ή αργότερα.

Σε περίπτωση μονογονεϊκής οικογένειας, ο γονέας δικαιούται όλες αυτές τις μέρες μόνος του.

Στην περίπτωση της μητέρας, αυτή μπορεί να διαμορφώσει τη γονική μέριμνα 60 ημέρες πριν γεννήσει.

Η άδεια μπορεί να διαμορφωθεί και να χρησιμοποιηθεί μέχρι το παιδί να φτάσει στην ηλικία των οκτώ ετών ή όταν κοντεύει να φτάσει στο τέλος της πρώτης τάξης του δημοτικού. Οι δικαιούχοι μπορούν να επιλέξουν το πλήρες, τρία-τέταρτα , μισό ή ένα- τέταρτο ή ένα-όγδοο της γονικής άδειας - μέριμνας.

Προσωρινή γονική άδεια - μέριμνα

Σε περίπτωση αποχής από την εργασία και διαμονής στο σπίτι με σκοπό τη φροντίδα ενός παιδιού που ασθενεί κάτω από την ηλικία των δώδεκα ετών, ο γονέας δικαιούται προσωρινή γονική άδεια - μέριμνα.

Αυτό επίσης αναφέρεται και στην περίπτωση που το άτομο που προσέχει το παιδί ασθενεί.

Οι γονείς μαζί είναι δικαιούχοι προσωρινής άδειας - μέριμνας περιόδου εξήντα ημερών για κάθε παιδί και κάθε χρόνο. Μετά από την χρήση αυτών των εξήντα ημερών, εξήντα επιπλέον μέρες μπορούν να αφαιρεθούν. Πρέπει να σημειωθεί ότι αυτές οι επιπλέον ημέρες δεν πρέπει να αφαιρούνται σε περίπτωση ασθένειας ή μόλυνσης του γονέα.

Ο δικαιούχος μπορεί να σχεδιάσει επίσης προσωρινή φροντίδα για συναντήσεις σε γιατρό ή σε κέντρο φροντίδας για παιδιά.

Ειδική ανάγκη προστασίας και επίβλεψης

Γονείς μπορούν να φροντίσουν για προσωρινή μέριμνα για παιδιά ηλικίας δώδεκα ετών έως και δεκαέξι. Αυτό αναφέρεται σε περιπτώσεις παιδιών που ασθενούν και απαιτείται ειδική ανάγκη για προστασία και επίβλεψη.

Απαιτείται αποδεικτικό έγγραφο από γιατρό ότι το παιδί χρειάζεται ειδική φροντίδα και επίβλεψη. Γίνεται αίτηση με ειδικούς κανόνες στην περίπτωση που τα παιδιά καλύπτονται από το Πρόγραμμα που αφορά στην Υποστήριξη και στις Υπηρεσίες για Άτομα με Συνηθισμένες Λειτουργικές Βλάβες.

Πληρωμή:

Η μέριμνα πληρώνει για όλα, τρία-τέταρτα, μισό, ένα-τέταρτο ή ένα-όγδοο της ημέρας για το οποίο ο δικαιούχος χρειάζεται χρόνο εκτός εργασίας. Δεν είναι δυνατόν να λάβει προσωρινή γονική μέριμνα για ημέρες που δεν έχει εργαστεί.

Γονική άδεια τοκετού για τον πατέρα

Εάν σύντομα κάποιος πρόκειται να γίνει πατέρας, δικαιούται γονική άδεια δέκα ημερών για τη γέννηση του παιδιού του. Μπορεί εναλλακτικά να επιλέξει να πάρει αυτές τις ημέρες εντός των εξήντα ημερών αφοτου το παιδί πάει σπίτι από το μαιευτήριο.

Επίδομα στέγασης

Επιπρόσθετα, οι οικογένειες με παιδιά αλλά και νέα άτομα χωρίς παιδιά ηλικίας 18-28 ετών ενδεχόμενα δικαιούνται επίδομα στέγασης. Οι δικαιούχοι πρέπει να διαβιούν και να αποτελούν πολίτες της Σουηδίας. Πρέπει επίσης να διαμένουν σε καταλύματα για τα οποία αιτούνται επίδομα στέγασης.

Οι οικογένειες με παιδιά μπορούν να λάβουν βοήθημα εξόδων στέγασης, ξεχωριστό ποσό για τα παιδιά που μένουν μόνιμα σπίτι και επίδομα για τα παιδιά που περιοδικά μένουν σπίτι.

→ Παιδική προστασία – υποστήριξη

Επίδομα παιδιού

Εάν πρόκειται για γονέα παιδιού ηλικίας κάτω των δεκαέξι ετών, αυτός αυτόματα δικαιούται επίδομα εάν το παιδί διαμένει στη Σουηδία. Όταν το παιδί φτάσει την ηλικία των δεκαέξι, το επίδομα παιδιού σταματά και αντικαθίσταται από επεκτεινόμενο επίδομα εάν το παιδί ακόμη φοιτά σε υποχρεωτικό σχολείο. Το επεκτεινόμενο παιδικό επίδομα είναι αποπληρωμένο και περιλαμβάνει το μήνα όπου το παιδί ολοκληρώνει την υποχρεωτική του εκπαίδευση.

Πολύτεκνικό επίδομα

Σε περίπτωση δύο ή περισσότερων παιδιών, ο δικαιούχος μπορεί να λάβει επίδομα μεγάλης οικογένειας. Τα παιδιά που συνεχίζουν τις σπουδές τους χωρίς διακοπή μετά την ηλικία των δεκαέξι ετών εξακολουθούν να έχουν αυτή την ενίσχυση.

Επίδομα ασθένειας ή ατόμου με αναπηρία

Εάν κάποιος γονέας φροντίζει ένα ασθενές παιδί ή παιδί με αναπηρία στο σπίτι, μπορεί να λάβει βοήθημα. Η κατάσταση που επικρατεί είναι ότι το παιδί χρειάζεται ειδική επίβλεψη και φροντίδα το λιγότερο έξι μήνες ή ότι ο φροντιστής γονέας έχει επιπρόσθετα έξοδα ως αποτέλεσμα της κατάστασης του παιδιού.

Το βοήθημα παραμένει πληρωτέο και περιλαμβάνει τον μήνα Ιούνιο του έτους που το παιδί θα φτάσει στην ηλικία των δεκαεννέα ετών, όπου το παιδί πλέον δικαιούται επίδομα αναπηρίας. Εάν το παιδί χρειάζεται νοσηλεία σε νοσοκομείο ή παραμονή σε άλλο ίδρυμα, ο δικαιούχος μπορεί να συνεχίσει να λαμβάνει το βοήθημα το μέγιστο έξι μήνες. Εάν το παιδί ασθενεί σοβαρά, μπορεί να λαμβάνει βοήθεια για έξι μήνες επιπλέον.

→ **Μονογονεϊκές οικογένειες**

Διατροφή

Εάν το παιδί ζει με τον έναν από τους δύο γονείς, ο γονέας που δεν ζει μαζί με το παιδί πρέπει να συνεισφέρει πληρώνοντας για τη διατροφή του. Οι νυν ή πρώην σύζυγοι μπορούν να αποφασίσουν μεταξύ τους περί της διατροφής. Εάν δυσκολεύονται να βρουν λύση, το θέμα μπορεί να διευθετηθεί στο σουηδικό δικαστήριο.

Υποστήριξη διατροφής

Εάν ο υπεύθυνος γονέας για την διατροφή παραλείπει να πληρώνει ή πληρώνει ένα ανεπαρκές ποσό, το Γραφείο Κοινωνικής Ασφάλισης Σουηδίας, (Forsakringskassan), μπορεί να πληρώσει υποστήριξη διατροφής στον γονέα με τον οποίο μένει το παιδί επίσημα μαζί του και έχει την ευθύνη κηδεμονίας του παιδιού. Όταν το Forsakringskassan αποπληρώνει πλήρη υποστήριξη διατροφής, ο γονέας που δεν μένει με το παιδί οφείλει να επιστρέψει όλα ή μερικώς τα έξοδα της διατροφής παίρνοντας από τα δημόσια κεφάλαια.

Το ποσό που πρέπει να πληρωθεί εξαρτάται εκτός από άλλους παράγοντες, από το εισόδημα του ατόμου αυτού. Την στήριξη μπορεί να την αποπληρώσει ως συμπληρωματική εάν πληρώνει απευθείας τον άλλο γονέα. Η υποστήριξη διατροφής μπορεί επίσης να πληρωθεί σε ένα παιδί πολίτη της Σουηδίας και καταγεγραμμένο στο πρωτόκολλο του πληθυσμού με ένα ή δυο ειδικά άτομα που έχουν αποφασιστεί να είναι κηδεμόνες του ή σε ένα παιδί που έχει υιοθετηθεί από ένα άτομο.

Η υποστήριξη διατροφής μπορεί να κατατεθεί μέχρι το παιδί να φτάσει στην ηλικία των δεκαοκτώ ετών. Η παρατεινόμενη διατροφή μπορεί να καταβληθεί έως τον Ιούνιο όπου το παιδί φτάνει στην ηλικία των είκοσι ετών (το παιδί πρέπει να παρακολουθεί ακόμη την υποχρεωτική του εκπαίδευση ή μεγαλύτερης βαθμίδας εκπαίδευση). Το παιδί πρέπει να είναι κάτοικος της Σουηδίας και να είναι καταγεγραμμένο στην οικιακή διεύθυνση ενός εκ των γονέων του ή σε κάποιο άτομο που έχει γονική ευθύνη για το παιδί πριν αυτό φτάσει στην ηλικία των δεκαοκτώ ετών.

→ Παροχές υιοθεσίας

Επίδομα υιοθεσίας

Σε περίπτωση θετού γονέα παιδιού από το εξωτερικό, αυτός μπορεί να αιτηθεί στο Γραφείο Κοινωνικής Ασφάλισης Σουηδίας για επίδομα εξόδων υιοθεσίας. Ο αιτών αξιολογείται δικαιούχος αν η υπόθεση υιοθεσίας έχει εγκριθεί από το σουηδικό Δικαστήριο και έχει επικυρωθεί από τον Οργανισμό Διεθνικών Υιοθεσιών Σουηδίας, MIA. Η μικρότερη από δέκα έτη ηλικία του θετού παιδιού αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση του επιδόματος.

Γονική άδεια για την υιοθεσία

Οι θετοί γονείς δικαιούνται πέντε ημερών άδεια ο καθένας. Αν οι γονείς συμφωνήσουν μπορούν να διανείμουν τις ημέρες με διαφορετικό τρόπο. Έχουν τη δυνατότητα να κάνουν χρήση των ημερών αυτών εντός του διαστήματος των δύο μηνών από τη στιγμή που το παιδί τίθεται υπό την προστασία τους.

Επιπλέον, παροχές όπως επιχορηγούμενη δημόσια υγεία, ιατρική και οδοντιατρική φροντίδα, επιχορηγούμενα δημόσια κέντρα ημέρας, προ-σχολικά και κέντρα δημιουργικής απασχόλησης με ευέλικτο ωράριο και σαφώς ελεύθερη δημόσια εκπαίδευση σε πανεπιστημιακό επίπεδο λαμβάνουν χώρα.

Σε αντίθεση με τη Σουηδία και τις περισσότερες χώρες της Ευρώπης, στη χώρα μας κυριαρχούν η πολιτική ατολμία και τα ημίμετρα σε σχέση με τα πολυτεκνικά επιδόματα και το περιβόητο επίδομα τρίτου παιδιού. Σε καμιά περίπτωση δεν υπάρχουν στην πράξη μέτρα ενίσχυσης της οικογένειας και ενθάρρυνσης των γεννήσεων. Ακόμη και οι άδειες εγκυμοσύνης και λοχείας είναι «άτολμες» στην Ελλάδα.

Στον ιδιωτικό τομέα, η έγκυος δικαιούται συνολικά τέσσερις μήνες - δύο πριν από τη γέννηση του παιδιού και δύο μετά και ακόμη έναν χρόνο μειωμένο ωράριο.

Τα πράγματα είναι λίγο καλύτερα στον δημόσιο τομέα, όπου η έγκυος μένει σε νόμιμη άδεια για πέντε μήνες, ενώ έχει την επιλογή ανάμεσα στο να μείνει εκτός δουλειάς ακόμη 9 μήνες ή για δύο χρόνια να φεύγει νωρίτερα από την εργασία της.^[33]

Κεφάλαιο 2: Ο θεσμός της υιοθεσίας στη Σουηδία

2.1 Ο ορισμός της υιοθεσίας

Καθώς ο θεσμός της υιοθεσίας εξελίσσεται διαχρονικά και υφίσταται τροποποιήσεις στο Σύνταγμα του κάθε κράτους, ο ορισμός της δεν θα μπορούσε να παραμείνει ίδιος. Έτσι λοιπόν, πολλοί και διαφορετικού περιεχομένου ορισμοί έχουν γραφτεί και κοινοποιηθεί κατά διαφορετικές χρονικές περιόδους.

Ένας ορισμός που περιγράφει κατάλληλα τον εν λόγω θεσμό είναι ο ακόλουθος. Η υιοθεσία είναι μία νομική πράξη κατά την οποία το υιοθετημένο παιδί απολαμβάνει όλα τα προνόμια και τα δικαιώματα φυσικού παιδιού και η οικογένεια έχει τις ίδιες υποχρεώσεις απέναντι σε αυτό σαν να ήταν φυσικό παιδί της.^[34]

Ένας άλλος ορισμός που δίνεται αναφέρει πως ως υιοθεσία νοείται η νομική πράξη με την οποία διαπλάσεται τεχνητός γονικός δεσμός, ο οποίος προβλέπεται και διαμορφώνεται από το νόμο ή τη νομική πράξη με την οποία καταλύεται κάθε νομικός δεσμός του τέκνου με τη φυσική του οικογένεια και εντάσσεται αυτό πλήρως στην οικογένεια του θετού γονέα. (Άρθρο 1561 Α.Κ.).^[35]

Η υιοθεσία ως μέτρο και ως νομική πράξη εντάσσεται στον ευρύτερο χώρο υλοποίησης προγραμμάτων οικογενειακής πολιτικής του εκάστοτε κράτους και των σχετικών προγραμμάτων παιδικής προστασίας.

Ως στόχος της ορίζεται η προστασία του παιδιού, το οποίο δεν έχει καμία δυνατότητα να μείνει με την βιολογική του οικογένεια – είτε λόγω θανάτου των βιολογικών του γονέων, είτε λόγω αδυναμίας αυτών να ανταποκριθούν στον γονεϊκό τους ρόλο, είτε ακόμη και λόγω προσωπικής άρνησης των γονέων να το μεγαλώσουν - παρέχοντάς του την ευκαιρία να μεγαλώσει και να ζήσει μέσα σε μία "φυσιολογική" οικογένεια.

33.. Αναπηρία Τώρα. 2007. [online] διαθέσιμο από: < <http://www.disadled.gr> > [πρόσβαση 16/02/2008].

34. Υιοθεσία και αναδοχή. 2005. [online] Διαθέσιμο από: < http://news.pathfinder.gr/periscopio/adoption_children.html > [πρόσβαση 28/02/2008].

35. Οργάνωση και λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας (Νόμος υπ.αριθμ. 26/46). [online] Διαθέσιμο από: < <http://childinclusion.istitutodeglinnocenti.it/down/150.pdf> > [πρόσβαση 28/02/2008].

Θεσμικά η υιοθεσία πλαισιώνεται και κατοχυρώνεται από συγκεκριμένες νομικές διατάξεις, οι οποίες αναφέρονται στην παιδική προστασία και στη διασφάλιση των δικαιωμάτων του παιδιού και στον τρόπο με τον οποίο αυτές οι παράμετροι πρέπει να εφαρμόζονται. Οι εκάστοτε νομικές διατάξεις θεσμοθετούν ρητά πως η υιοθεσία πραγματοποιείται μόνο εφόσον αυτό είναι προς όφελος του παιδιού και ότι για την πραγματοποίησή της απαιτείται η διενέργεια επισταμένης κοινωνικής έρευνας από ειδικευμένους σε θέματα υιοθεσίας κοινωνικούς λειτουργούς.

2.2 Η ιστορική εξέλιξη του θεσμού της υιοθεσίας

Αναφορές σε γραπτά ιστορικά κείμενα για το θεσμό της υιοθεσίας ή παρεμφερείς διαδικασίες έχουν βρεθεί, ενδεχόμενα και πριν από την καταγεγραμμένη ιστορία.

Προφανώς η πρωτότερη γνωστή υπόθεση υιοθεσίας αναφέρεται στη Βίβλο και περιγράφει την υιοθεσία του Μωϋσή από την κόρη του Φαραώ. Η θρησκευτική ιστορία επίσης περιγράφει ως μορφή υιοθεσίας την αποδοχή του Ιησού από τον Ιωσήφ ως δικό του παιδί κατά τον γάμο του με την Παναγία.

Ο Βαβυλώνιος νόμος του Χαμουραπί, το 2285 π.Χ. ^[36] καθιστά ξεκάθαρο ότι τα υιοθετημένα παιδιά απολάμβαναν πολλών δικαιωμάτων στα πλαίσια των θετών οικογενειών.

Η υιοθεσία αποτελούσε συνήθη διαδικασία στην αρχαία και κλασσική περίοδο και συνεπαγόταν τη συνέχιση της εκάστοτε δυναστείας, της οικογενειακής επαγγελματικής απασχόλησης, τη συνέχιση του ονόματος της οικογένειας, τη φροντίδα του ηλικιωμένου θετού γονέα ή ακόμα και την προστασία των περιουσιακών δικαιωμάτων. Ο νόμος δεν περιοριζόταν στο δικαίωμα υιοθεσίας παιδιών μόνο από ζευγάρια σε γάμο. Οι άντρες και οι γυναίκες είτε βρίσκονταν σε γάμο είτε όχι, μπορούσαν εξίσου να υιοθετήσουν.

Οι αρχαίοι Ρωμαίοι αναφέρονταν και υποστήριζαν την υιοθεσία ως θεσμό στους νόμους τους. Αποτελούσε κοινή λογική για τους νομοθέτες της περιόδου εκείνης να υιοθετούν τους υποψήφιους της διαδοχής τους. Ο Ιούλιος Καίσαρας συνέχισε τη δυναστεία του υιοθετώντας τον ανιψιό του Οκτάβιο, ο οποίος έγινε Αύγουστος Καίσαρας.

Επιπρόσθετα, ο Καλιγούλας και ο Ανδριανός ήταν υιοθετημένοι.

Σύμφωνα με τον Ρωμαϊκό νόμο, έως το 291 μ.Χ., ^[37] μόνο οι άντρες επιτρεπόταν να υιοθετήσουν. Έπειτα, επετράπη και στις γυναίκες, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, για παράδειγμα σε αυτήν που είχαν χάσει λόγω ασθένειας το βιολογικό τους τέκνο.

36. και 37. Introduction. A Brief History of Adoption. [online]

Διαθέσιμο από: < <http://www.encyclopedia.adoption.com/intro/introduction> >

[πρόσβαση 26/03/2007].

Ο τύπος υιοθεσίας "adrogation" ^[38] των Ρωμαίων αναφερόταν συνήθως στην υιοθεσία ενήλικου φροντιστή, ο οποίος γινόταν ο νόμιμος κληρονόμος του υιοθετούντα.

Ο τύπος αυτός της υιοθεσίας ήταν πολύ συνηθισμένος στην κοινωνία της αρχαίας Ρώμης.

Αποτελούσε τρόπο εξασφάλισης της συνέχισης του ονόματος της οικογένειας, εφαρμογής των θρησκευτικών οικογενειακών πεποιθήσεων και μορφή υστεροφημίας για τον θανόντα θετό γονέα.

Μερικές κοινωνίες προσέδιδαν στρατιωτική σημασία στη διαδικασία της υιοθεσίας. Για παράδειγμα στην αρχαία Γερμανία λάμβαναν χώρα στρατιωτικές τελετές με όπλα τοποθετημένα στα χέρια του υιοθετημένου ατόμου. Στην αρχαία Γαλλία το υιοθετημένο άτομο ορκιζόταν υπεράσπιση της θετής οικογένειας.

Η νομοθεσία περί υιοθεσίας διαφοροποιήθηκε και εξελίχθηκε με το πέρασμα των χρόνων. Στο Βυζάντιο και κατά την διάρκεια της επικράτειας του Ιουστινιανού, η "κεφαλή" της βιολογικής οικογένειας, οι θετοί γονείς, αλλά και το υιοθετημένο άτομο απαιτείτο να εμφανιστούν επισήμως στο δικαστήριο για τη νομική αναγνώριση της υιοθεσίας.

Η "Νομιμότητα" αποτελούσε ξεχωριστή σημαντική αρχή για αιώνες για τη Χριστιανική Εκκλησία. Το 335 μ.Χ., ^[39] ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος ο Χριστιανός, διέταξε ότι τα παιδιά που γεννιούνται από γονείς χωρίς γάμο, τον οποίο τελούσαν αργότερα, θα γίνονταν αυτόματα νόμιμα παιδιά τους.

Όσον αφορά στις Η.Π.Α. και ειδικότερα στην Βόρεια Αμερική, αυτή δραστηριοποιήθηκε στην υιοθεσία το 1840. ^[40]

Η πλειοψηφία των ειδημόνων συμφωνεί ότι ο νόμος των Η.Π.Α. είναι εμπνευσμένος από το νόμο του Χαμουραμί και συνδυάζει τον Ρωμαϊκό κώδικα με προσθήκες του σύγχρονου Αμερικανικού νόμου.

Η υιοθεσία θεσμοθετήθηκε σχετικά πρόσφατα στην Ευρώπη και ακολούθησε τις αρχές των Η.Π.Α. Ο πρώτος νόμος στην Αγγλία είχε τίτλο "Adoption of Children Act", το 1926. Η Δυτική Γερμανία αναπροσάρμοσε τη νομοθεσία περί υιοθεσίας το 1977. ^[41]

Οι περισσότερες σύγχρονες Δυτικές κοινωνίες, με εξαίρεση την Αγγλία, βασίζουν τους νόμους τους περί υιοθεσίας στον πρωτότυπο Ρωμαϊκό κώδικα ή στον μεταγενέστερο Ναπολεόντειο.

38., 39., 40. και 41. Introduction. A Brief History of Adoption. [online]
Διαθέσιμο από: < <http://www.encyclopedia.adoption.com/intro/introduction> >
[πρόσβαση 26/03/2007].

Όσον αφορά στη χώρα μας, η νομοθεσία που διέπει την υιοθεσία άρχισε ουσιαστικά με το Π.Δ. 4532/1966. Εν συνεχεία, ακολούθησαν και άλλα Προεδρικά Διατάγματα με στόχο τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του υιοθετημένου παιδιού και τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων των Κοινωνικών Υπηρεσιών, οι οποίες έχουν την ευθύνη για τις υιοθεσίες.

Η Ελλάδα επικύρωσε την Ευρωπαϊκή Σύμβαση "περί υιοθεσίας των παιδιών", το 1980.

Διαφορές παρατηρούνται στο θέμα της υιοθεσίας και μεταξύ Δυτικών και Ισλαμικών χωρών, αλλά και στο εσωτερικό του ισλαμικού κόσμου. Για παράδειγμα, κάποια από τα Ισλαμικά κράτη, ερμηνεύοντας το Κοράνι, απαγορεύουν την υιοθεσία μολονότι υπάρχει ενδιαφέρον για τα ορφανά και εγκαταλελειμμένα παιδιά. Η νομοθεσία σε μερικά από αυτά προβλέπει διάφορες εναλλακτικές λύσεις φροντίδας της οικογένειας.

Στο Ιράν, μία χώρα που πλειοψηφούν οι Σίτες μουσουλμάνοι, η υιοθεσία επιτρέπεται. Αξιοσημείωτες εξαιρέσεις αποτελούν και τα Ισλαμικά μέρη της Τυνησίας και της Ινδονησίας όπου οι μουσουλμάνοι επιτρέπεται να υιοθετήσουν. Εν αντιθέσει, οι περισσότεροι Σουνίτες δεν την επιτρέπουν. Επιπρόσθετα, στην Αίγυπτο και τη Συρία, οι Χριστιανοί πολίτες μπορούν να υιοθετήσουν.

Αξιοσημείωτη παρατήρηση αποτελεί ότι η διαμόρφωση και διαφοροποίηση των εκάστοτε ισχυουσών νομοθεσιών περί υιοθεσίας οφείλονται στις ιστορικές, κοινωνικές, οικονομικές, πολιτικές και πολιτισμικές συνθήκες.

2.3 Γεννητικότητα και γονιμότητα στη Σουηδία

Ορισμοί ^[42]

- **Γεννητικότητα:** Ο όρος παραπέμπει συνήθως στη συχνότητα των γεννήσεων σε έναν πληθυσμό, δηλαδή στο αδρό ποσοστό της γεννητικότητας.
- **Γονιμότητα:** Ο όρος έχει διπλή έννοια: τη βιολογική και τη δημογραφική. Στην πρώτη περίπτωση η γονιμότητα δηλώνει την αναπαραγωγική ικανότητα. Στην δεύτερη την αναπαραγωγική δραστηριότητα του γυναικείου πληθυσμού.

Ο πληθυσμός του σουηδικού κράτους είναι ανομοιογενής, καθώς αξιοσημείωτο ποσοστό ατόμων άλλων εθνικοτήτων έχουν κατοικήσει μόνιμα στη χώρα και πολλοί από αυτούς έχουν εγγραφεί πλέον ως Σουηδοί πολίτες. Οι πολίτες αυτοί απολαμβάνουν σχεδόν ίσα επαγγελματικά και κοινωνικά δικαιώματα με τους γηγενείς σε παροχές σε είδος όπως και σε οικονομικές παροχές και υποχρεούνται να εκπληρώνουν τις ίδιες υποχρεώσεις με τους προαναφερθέντες γηγενείς Σουηδούς πολίτες. Μεγάλο ποσοστό πολιτών άλλων εθνικοτήτων αποτελούν επίσης και τα υιοθετημένα παιδιά Σουηδών γονέων μέσω διεθνικών υιοθεσιών κυρίως από την ασιατική Ήπειρο.

→ Γεννητικότητα

Σύμφωνα με την σουηδική βάση δεδομένων στο διαδικτυακό χώρο παραθέτουμε παραδειγματικά τον αριθμό γεννήσεων στη χώρα κατά έτος ξεκινώντας από το 1998 έως και το 2006 ενώ παραθέτουμε για συγκριτικούς λόγους και τον πληθυσμό της χώρας ανά τα ίδια έτη.

Έτη	Πληθυσμός	Γεννήσεις	Δείκτης
1998	8.854.322	89.028	1.00
1999	8.861.426	88.173	0.99
2000	8.882.792	90.441	1.01
2001	8.909.128	91.466	1.02
2002	8.940.788	95.815	1.07
2003	8.975.670	99.157	1.10
2004	9.011.392	100.928	1.12
2005	9.047.752	101.346	1.12
2006	9.113.257	105.913	1.16

Πίνακας 2. Πηγή: www.scb.se

42. Κοτζαμάνης, Β., Γεννητικότητα - Γονιμότητα. [online].

Διαθέσιμο από: < <http://www.demography-lab.prd.uth.gr/DDAoG/edu/lessons/6.htm> >

[πρόσβαση 15/02/2008]

Αξιολογώντας τα στοιχεία διαπιστώνουμε πως καθώς αυξάνει ο πληθυσμός της χώρας, αυξάνει αντίστοιχα και ο αριθμός των γεννήσεων. Αυτό υφίσταται από το έτος 1999 έως και 2006, με εξαίρεση τα έτη 1998 και 1999. Το έτος 1998 έχουμε περισσότερες γεννήσεις με μικρότερο πληθυσμό συγκριτικά με το έτος 1999 όπου έχουμε αύξηση του πληθυσμού και μείωση του αριθμού των γεννήσεων. Όσον αφορά στο δείκτη γεννητικότητας παρουσιάζει ελάχιστη πτώση από το έτος 1998 στο έτος 1999. Από το έτος 2000 στο έτος 2001 παρουσιάζει ελάχιστη αύξηση ενώ σημειώνει μεγαλύτερων μονάδων αυξητική τάση από το έτος 2001 έως και το 2004. Η τιμή του δείκτη το 2005 παραμένει ίδια με του έτους 2004, παρουσιάζει δηλαδή στασιμότητα ενώ κατά το έτος 2006 σημειώνεται σημαντική αύξηση συγκριτικά με το προηγούμενο έτος.

→ Γονιμότητα

Όσον αφορά στο συνολικό ποσοστό γονιμότητας για τα ευρωπαϊκά κράτη, παραθέτουμε για συγκριτικούς λόγους στοιχεία της στατιστικής εταιρείας Eurostat που αφορούν αρχικά στο έτος 2002 και κατόπιν το 2004.

Όπως κατεγράφησαν τα ποσοστά για το 2002: 1,47 παιδιά ανά γυναίκα στην Ευρώπη. Η υψηλότερη τιμή κατεγράφη στην Ιρλανδία, 2,1 ενώ η χαμηλότερη τιμή αφορά στην Ελλάδα και την Ισπανία, 1,25, έκαστη^[43]. Οι τιμές αυτές, με τη σειρά τους δεν διαφέρουν καθόλου με τις τιμές της έρευνας των ετών 2000 και 2001.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑΣ

Στην Ευρώπη, 2,1 παιδιά ανά γυναίκα θεωρείται ότι είναι το επίπεδο αντικατάστασης του πληθυσμού. Πρόκειται για εθνικούς μέσους όρους.

Ιρλανδία:	1,99
Γαλλία:	1,90
Νορβηγία:	1,81
Σουηδία:	1,75
Αγγλία:	1,74
Ολλανδία:	1,73
Γερμανία:	1,37
Ιταλία:	1,33
Ισπανία:	1,32
Ελλάδα:	1,29

Πίνακας 3. ^[44] Πηγή: Eurostat – 2004

43. Ευρωπαϊκή Κοινοβούλιο. [online] Διαθέσιμο από: < <http://www.europarl.europa.eu> > [πρόσβαση 13/01/2008].

44. BBC NEWS. The EU's baby blues, 2006. [online] Διαθέσιμο από: < <http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/4768644.stm> > [πρόσβαση 14/01/2008].

Εκτιμώντας τα ποσοστά του παραπάνω πίνακα, που αφορούν στο έτος 2004, μπορούμε να παρατηρήσουμε πως η Ιρλανδία εξακολουθεί να κατέχει την πρώτη θέση στο δείκτη γονιμότητας μεταξύ των ευρωπαϊκών κρατών, όπως και κατά το 2002 ενώ ο δείκτης έχει μειωθεί από 2,1 σε 1,99. Τα στοιχεία του πίνακα συνάδουν με τα στοιχεία της προηγούμενης μελέτης που αναφέρονται παραπάνω και αφορούν στο έτος 2002 μολονότι τα ποσοστά διαφοροποιήθηκαν και συγκεκριμένα μειώθηκαν. Και κατά το έτος 2002, η Ελλάδα και η Ισπανία διατηρούσαν τις χαμηλότερες στην κατάταξη τιμές, 1,25 και για τις δύο το 2002, 1,29 για την πρώτη και 1,32 για την δεύτερη σύμφωνα με την μελέτη της Eurostat του 2004.

Όσον αφορά στην τιμή του δείκτη γονιμότητας των χωρών, στις αρχές της δεκαετίας του 1970 διαμορφωνόταν στα 2,57 παιδιά ανά γυναίκα στην Ευρώπη,^[45] το 2000 έως 2002 1,47 παιδιά ανά γυναίκα ενώ στον πίνακα με τα στοιχεία του 2004, η τιμή ανέρχεται στα 2,1 παιδιά ανά γυναίκα.

Η Σουηδία λαμβάνει την τέταρτη θέση στον πίνακα με τα ποσοστά του 2004, με δείκτη 1,75. Ποσοστό υπογεννητικότητας παρ' όλο που κατέχει αρκετά υψηλή θέση στον πίνακα των 10 χωρών. Το κράτος της Σουηδίας, τονίζοντας την ισοτιμία των φύλων αντί να δηλώνει ευθέως ότι θέλει να αυξήσει τα ποσοστά της γεννητικότητας, προβλέπει έναν συνδυασμό των υψηλότερων αμοιβών για τις γυναίκες, τις ευέλικτες μορφές εργασίας και για τους δύο γονείς και υψηλής ποιότητας φροντίδα των παιδιών.

45. Εργασία μετά τα 55: Το τέλος της συνταξιοδότησης; [online] Διαθέσιμο από: < <http://www.photo.kathimerini.gr> > [πρόσβαση 14/01/2008].

2.4 Η εξέλιξη του θεσμού της υιοθεσίας στη Σουηδία

Ο πρώτος νόμος περί υιοθεσίας στο σουηδικό κράτος θεσπίστηκε το 1917-1918.^[46]

Τα πρώτα ευρωπαϊκά θεσπίσματα για την υιοθεσία επηρεάστηκαν σε μεγάλο βαθμό από τον Ρωμαϊκό νόμο, ο οποίος θεωρούσε τη διαδικασία της υιοθεσίας ως μία ευκαιρία των ζευγαριών που βιολογικά αδυνατούσαν να αποκτήσουν παιδιά να αποκτήσουν έστω και αργά στη ζωή τους έναν κληρονόμο για την διαίωνιση της οικογένειάς τους και μία αίσθηση ασφάλειας για τα γηρατειά.

Από την άλλη πλευρά, στη Νότια Αμερική, όπου θεσμοθετήσεις της υιοθεσίας έλαβαν χώρα τη δεκαετία του 1840,^[47] η άποψη που επικρατούσε ήταν πως η υιοθεσία θα έπρεπε να παράσχει την ευκαιρία της δημιουργίας μιας νέας, ασφαλούς γονεϊκής σχέσης για ένα παιδί χωρίς γονείς ή για ένα εγκαταλελειμμένο παιδί και αυτή η διαδικασία θα έπρεπε να εξασφαλίζει το συμφέρον του παιδιού.

Η σουηδική νομοθεσία περί υιοθεσίας έχει επηρεαστεί και συνδυάζει στοιχεία από τις δύο προαναφερθείσες κουλτούρες, την ευρωπαϊκή και την αμερικανική.

Στην αρχή του 20^{ου} αιώνα, τα ορφανά παιδιά προοριζόνταν προς πώληση σε πλειστηριασμό. Η διαδικασία αυτή απαγορεύτηκε στη Σουηδία πριν το 1917^[48] μετά την οποία τα παιδιά χωρίς γονείς τοποθετούνταν συχνά σε θετά σπίτια. Τότε, η διαδικασία αντιμετωπιζόταν ως "επανόρθωση" για τα άτεκνα ζευγάρια και ήταν απαγορευτική για τα ζευγάρια που είχαν ήδη αποκτήσει ή είχαν την δυνατότητα να αποκτήσουν τα δικά τους βιολογικά παιδιά. Το επιτρεπτό όριο ηλικίας των θετών γονέων καθοριζόταν τότε στα 25 έτη. Προτεραιότητα για τους υποψήφιους γονείς αποτελούσε η εγγύηση εξασφάλισης κατάλληλου σπιτιού για το θετό παιδί. Το χρονικό εκείνο διάστημα, μία υπόθεση υιοθεσίας μπορούσε να ακυρωθεί σε σύντομο διάστημα αν το θετό παιδί, υπέφερε από κάποιας μορφής αναπηρία ή μεταδοτική ασθένεια και ήταν άγνωστο έως τότε στους θετούς γονείς. Επίσης, η υπόθεση λάμβανε τέλος αν οι συμβαλλόμενοι διέπρατταν μεταξύ τους σοβαρές προσβολές και αδικήματα. Ο νόμος αυτός αποτέλεσε την εισαγωγή στην "ανίσχυρη υιοθεσία"^[49], σύμφωνα με την οποία τα υιοθετημένα παιδιά μπορούσαν να κληρονομήσουν τους γονείς τους, αλλά όχι τους άλλους θετούς συγγενείς, διατηρούσαν όμως κύρια δικαιώματα κληρονομιάς της δικής τους βιολογικής οικογένειας.

Την ίδια χρονική περίοδο, εάν ένα υιοθετημένο παιδί δεν διατηρούσε επαφή με τη βιολογική του οικογένεια μετά την ολοκλήρωση της υιοθεσίας, το κοινωνικό του επίπεδο αξιολογούταν από αυτό και κρινόταν πολύ χαμηλό.

46. και 47. Boel de Geer., 1990. *The boys from Columbia. A study of the language switching process of internationally adopted children – the first three months after adoption.* Sweden: Child language research institute, Lund University, σελ. 26

48. και 49. ό.π. σελ. 28

Κατά τη διάρκεια και μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο πολλά από τα λεγόμενα "παιδιά του πολέμου" μεταφέρθηκαν στη Σουηδία και είτε τοποθετήθηκαν σε θετά σπίτια, είτε υιοθετήθηκαν από σουηδικές οικογένειες. Ο βασικός λόγος για τις υιοθεσίες αυτές ήταν ανθρωπιστικός – αποτελούσε "ευχή" η ανάληψη φροντίδας ενός φτωχού και άπορου ή και πιθανώς ασθενούς παιδιού που είχε ελάχιστες πιθανότητες να επιζήσει στη γενέτειρα χώρα του.

Μεταξύ των δεκαετιών 1950 και 1960^[50] έλαβαν χώρα οι πρώτες διεθνικές υιοθεσίες. Το 1958,^[51] η Σουηδία πραγματοποιούσε πιο ισχυρές υποθέσεις υιοθεσίας, απ' ότι παλαιότερα. Με τη νέα νομοθεσία περιορίστηκαν όλοι οι νομικοί δεσμοί με τη βιολογική οικογένεια και το θετό παιδί γινόταν ισότιμο μέλος της θετής οικογένειας με τα ίδια δικαιώματα και τον ίδιο σεβασμό, συμπεριλαμβανόμενης και της κληρονομιάς. Λόγω αυτών των επιτευγμάτων οι υποθέσεις χαρακτηρίζονται πιο ισχυρές.

Τα "αζήτητα για την κοινωνία παιδιά" έγιναν επιθυμητά για το σουηδικό κράτος. Από το 1920 έως το 1960^[52] ο αριθμός των αιτήσεων για υιοθεσίες αυξήθηκε στο σημείο που το ποσοστό των διαθέσιμων παιδιών για υιοθεσία δεν μπορούσε να ικανοποιήσει τη ζήτηση.

Από το έτος 1970 μία υπόθεση υιοθεσίας δεν μπορεί να ακυρωθεί. Σε περίπτωση που το πλαίσιο στο οποίο έχει τοποθετηθεί ένα παιδί από άλλη χώρα, εκτός της Σουηδίας, αξιολογηθεί ακατάλληλο από τους κοινωνικούς λειτουργούς της αρμόδιας Κοινωνικής Υπηρεσίας, το εν λόγω παιδί δεν επιστρέφει στη χώρα καταγωγής του αλλά τοποθετείται σε άλλη θετή οικογένεια.

Κατά τη διάρκεια του 1970 και του πρώτου μισού του 1980 οι διεθνικές υιοθεσίες έγιναν πιο συχνές με ποσοστό μεταξύ 1.500 και 2.000 παιδιών να φτάνουν στην Σουηδία ετησίως. Το 1990, περισσότερα από 30.000 άτομα που ζούσαν στη Σουηδία είχαν υιοθετηθεί από το εξωτερικό. Οι περισσότερο συνήθεις χώρες προέλευσης των παιδιών κατά τη διάρκεια των περασμένων 25 σχεδόν ετών ήταν η Κορέα, η Ινδία, και η Σρι Λάνκα της Ασίας, (65% των υιοθεσιών το 1986) και η Κολομβία και Χιλή της Νότιας Αμερικής, (29% 1986).^[53]

Κατά τα έτη 1988-1990, η κατάσταση διαφοροποιήθηκε σημαντικά. Κανένα σχεδόν παιδί δεν προέρχεται από τη Σρι Λάνκα ή την Ινδονησία και ο αριθμός των παιδιών από την Κορέα και την Κολομβία έχει μειωθεί.

50. και 51. Boel de Geer., 1990. *The boys from Columbia. A study of the language switching process of internationally adopted children – the first three months after adoption.* Sweden: Child language research institute, Lund University, σελ. 29

52. ό.π. σελ. 30

53. ό.π. σελ. 31

Επήλθε μία πολύ σημαντική μείωση στον αριθμό των διαθέσιμων για διεθνική υιοθεσία παιδιών, ως αποτέλεσμα της αύξησης του αριθμού των υιοθεσιών από ζευγάρια της ίδιας με αυτά εθνικότητας. Το 1988, 920 παιδιά υιοθετήθηκαν στη Σουηδία και το 1989 ο αριθμός μειώθηκε στα 701 παιδιά.^[54]

Επίσης, η ηλικία των διαθέσιμων για διεθνική υιοθεσία παιδιών αυξήθηκε στα 2-3 έτη και τα ζευγάρια έπρεπε να προετοιμαστούν για να δεχτούν και πιθανώς ένα παιδί με κάποιου είδους αναπηρία. (1990).

Η γενική άποψη των εξουσιοδοτημένων φορέων στις χώρες του εξωτερικού ήταν πως η καλύτερη εναλλακτική λύση για ένα παιδί που έχει χάσει τους γονείς του είναι να μεγαλώσει με άλλους συγγενείς του. Εάν αυτό δεν ήταν δυνατό, τότε θα έπρεπε να υιοθετηθεί στη χώρα καταγωγής του. Μόνο ως τρίτη εναλλακτική ερχόταν η διεθνική υιοθεσία. Ως τέταρτη και χειρίστη η διαμονή σε ίδρυμα.

Το έτος 1993 ένα διεθνές συνέδριο έλαβε χώρα στη Χάγη με θέμα τις διεθνικές υιοθεσίες. Η Σύμβαση που προέκυψε από αυτό και είναι γνωστή ως "Σύμβαση της Χάγης για την Προστασία των Παιδιών και την Συνεργασία για τον Σεβασμό των Διεθνικών Υιοθεσιών" έχει επικυρωθεί από 75 χώρες αν και όχι από την Αμερική που λαμβάνει το μεγαλύτερο ποσοστό παιδιών για υιοθεσία από το εξωτερικό, παγκοσμίως.^[55] Οι διατάξεις του συνεδρίου προστατεύουν τα παιδιά και τις οικογένειές τους από τον κίνδυνο των μη νόμιμων, παράτυπων, πρώιμων ή κακώς προσχεδιασμένων υιοθεσιών στο εξωτερικό.

Από το 1997,^[56] η Σύμβαση της Χάγης έχει ενσωματωθεί στον σουηδικό νόμο. Αυτό σημαίνει ότι η Σουηδία πρέπει να εναρμονίσει τη νομοθεσία της με τα άρθρα της Σύμβασης ακόμη και σε σχέση με τις χώρες που δεν το έχουν επικυρώσει. Πρώτη και πιο σημαντική Αρχή της Σύμβασης αποτελεί η εξασφάλιση των καλύτερων συμφερόντων του παιδιού, που σημαίνει πως στο σημείο που τα καλύτερα αυτά συμφέροντα για το παιδί παραλληλίζονται, παραδειγματικά, με την προσμονή των ενηλίκων για το παιδί, τότε πρέπει πάντα να αποφασίζεται και να γίνεται ότι είναι καλύτερο για αυτό.

54. Boel de Geer., 1990. *The boys from Columbia. A study of the language switching process of internationally adopted children – the first three months after adoption.* Sweden: Child language research institute, Lund University, σελ. 31

55. Swedish Government Official Reports, 2003. *Adoption – but at what price? Summary of the report of the enquiry into intercountry adoption and compilation of adoption research..* Stockholm: Edita Norstedts Tryckeri AB, σελ. 36

56. ό.π. σελ. 11

Είναι σημαντικό πώς το κράτος λαμβάνει ξεκάθαρη υπευθυνότητα για ότι αφορά στις όποιες διευθετήσεις της διαδικασίας και δεν μεταφέρει την ευθύνη στους εξουσιοδοτημένους Οργανισμούς και στους υποψήφιους θετούς γονείς, που έχουν να φροντίσουν για τα δικά τους συμφέροντα. Είναι επίσης σημαντικό, πως η Σουηδία προσπαθεί να καθιερώσει μορφές συνεργασίας με άλλες χώρες υποδοχής με σκοπό να προάγει τις διεθνικές υιοθεσίες.^[57] Παράλληλα, στη Σουηδία και σε άλλες δυτικές χώρες η διαθεσιμότητα παιδιών προς υιοθεσία μέσα στη χώρα μειώθηκε τάχιστα ως αποτέλεσμα των περισσότερο αποτελεσματικών και εύκολα διαθέσιμων αντισυλληπτικών μεθόδων, της περισσότερο φιλελεύθερης νομοθεσίας για τις αμβλώσεις και των καλύτερων κοινωνικο – οικονομικών συνθηκών της κοινωνίας, που έκαναν εφικτό για τις ανύπαντρες μητέρες να κρατούν τα παιδιά τους και να μην τα δίνουν για υιοθεσία.

2.5 Η πολιτική των διεθνικών υιοθεσιών στη Σουηδία

Το Κοινοβούλιο της Σουηδίας όρισε και ανακοίνωσε το 1979^[58] την πολιτική του Κράτους για τις διεθνικές υιοθεσίες δηλώνοντας ότι η προστασία των συμφερόντων του κάθε παιδιού είναι πρωταρχικής σημασίας. Το παιδί και η μελλοντική του ανάπτυξη αποτελούν το ύψιστο καθήκον της πολιτείας και θα πρέπει να προστατεύονται σε όλη τη διαδικασία της υιοθεσίας. Η απόφαση για το τι θεωρείται καλύτερο για ένα παιδί πρέπει να λαμβάνεται στη χώρα καταγωγής του και όχι στη χώρα υποδοχής. Οι στόχοι και οι επιθυμίες των χωρών καταγωγής των παιδιών αναφορικά με το μέλλον τους και οι δυνατότητες της Σουηδίας ως χώρας υποδοχής, συμβαδίζουν και αποτελούν την επίσημη σουηδική άποψη και στρατηγική της εγγύησης της ασφάλειας των εισερχόμενων παιδιών και την τήρηση των άρθρων της Σύμβασης των διεθνικών υιοθεσιών. Σουηδική επιδίωξη επίσης, αποτελεί η προοπτική της παροχής ασφαλούς περιβάλλοντος και η δημιουργία οικογενειακών δεσμών στα εν λόγω παιδιά.

Η Σουηδία βοήθησε να εξασφαλιστεί η έγκριση από τη διεθνή Γενική Συνέλευση το 1986^[59], για την Κήρυξη των Κοινωνικών και Νόμιμων Αρχών Συνδεόμενων με την Προστασία και Πρόνοια των Παιδιών, με ειδική αναφορά στο Θετό Πλαίσιο και την Υιοθεσία.

57. Swedish Government Official Reports, 2003. *Adoption – but at what price? Summary of the report of the enquiry into intercountry adoption and compilation of adoption research..* Stockholm: Edita Norstedts Tryckeri AB, σελ. 12

58. MIA. Swedish Intercountry Adoptions Authority, 2005. *Adoption in Sweden. Policy and Procedures concerning Intercountry Adoptions.* Stockholm. Σελ.5

59. MIA. Swedish Intercountry Adoptions Authority, 2005. *Adoption in Sweden. Policy and Procedures concerning Intercountry Adoptions.* Stockholm. Σελ. 6

Το 1990,^[60] υπεγράφη από 191 χώρες η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, την οποία η Σουηδία έχει επικυρώσει. Η Σουηδία επίσης διαδραμάτισε ενεργό ρόλο στο προσχέδιο του Συνεδρίου της Χάγης για την προστασία των Παιδιών και στη Συνεργασία στο σεβασμό των Διεθνικών Υιοθεσιών που εγκρίθηκε το 1993^[61]. Το 1997, η Σουηδία επικύρωσε το Συνέδριο της Χάγης του 1993.^[62]

Οι περισσότερες χώρες καταγωγής των παιδιών έχουν επικυρώσει τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Στη Σύμβαση αυτή διαμορφώθηκαν τα άρθρα 4. και 5., που αναφέρονται ειδικά στις διεθνικές υιοθεσίες και καθιστούν την πολιτική τους ξεκάθαρη*. Αν και το καλύτερο για το παιδί θεωρείται να παραμείνει στη βιολογική του οικογένεια ή τουλάχιστον στην γενέτειρα χώρα του, η διεθνική υιοθεσία αποτελεί εναλλακτική λύση για το παιδί από το να μεγαλώσει σε ένα κλειστό ίδρυμα. Η απόφαση για το αν ένα παιδί διατίθεται προς υιοθεσία πρέπει να λαμβάνεται από τη χώρα καταγωγής του.

2.5.1 Ο Σουηδικός Οργανισμός για τις Διεθνικές Υιοθεσίες (ΜΙΑ)

Το 1973,^[63] η Κυβέρνηση ίδρυσε το Σουηδικό Συμβούλιο για τις Διεθνικές Υιοθεσίες (ΝΙΑ), ώστε να αποτελεί τον κεντρικό δημόσιο φορέα, ο οποίος θα διαχειρίζεται τις υιοθεσίες από άλλες χώρες. Η απόφαση της Κυβέρνησης, την πρώτη Ιουλίου 1981, προσέδωσε στο ΝΙΑ τον χαρακτήρα ενός εθνικού συμβουλίου. Το Εθνικό Συμβούλιο για Τις Διεθνικές Υιοθεσίες, (ΝΙΑ), έχει εκτελεστικό ρόλο και ανήκει στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Το 2004 η Κυβέρνηση της Σουηδίας αποφάσισε ότι το ΝΙΑ πρέπει να αναδιοργανωθεί και μετεξελίχθηκε στον Σουηδικό Οργανισμό Για Τις Διεθνικές Υιοθεσίες της Σουηδίας (ΜΙΑ). Ο ΜΙΑ αποτελεί την κεντρική διοικητική εξουσία για θέματα διαμεσολάβησης στις διεθνικές υιοθεσίες στη Σουηδία.^[64] Αυτό σημαίνει ότι ο ΜΙΑ ελέγχει τους επιμέρους σουηδικούς Οργανισμούς περί υιοθεσίας, λειτουργεί ως διαμεσολαβητής των διεθνικών υιοθεσιών, συγκεκριμένα στο να εξασφαλίσει ότι διεξάγεται η διαδικασία σύμφωνα με το νόμο, με τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού και με τη Σύμβαση της Χάγης.

60., 61. και 62. ΜΙΑ. Swedish Intercountry Adoptions Authority, 2005. Adoption in Sweden. Policy and Procedures concerning Intercountry Adoptions. Stockholm. Σελ. 6

63. και 64. ό. π. Σελ. 4

* Το σύνολο των άρθρων του Διεθνούς Συνεδρίου της Χάγης για την Προστασία των Παιδιών και τη Συνεργασία για το Σεβασμό των Διεθνικών Υιοθεσιών περιλαμβάνεται στο παράρτημα της εργασίας.

Σύμφωνα με το σουηδικό νόμο, οι διεθνικές υιοθεσίες πραγματοποιούνται μέσω των εξουσιοδοτημένων φορέων του μη κερδοσκοπικού τομέα. Στην περίπτωση που κάποιος επιθυμεί να υιοθετήσει ένα συγγενικό του παιδί, ή συντρέχουν άλλοι ειδικοί λόγοι, ο Σουηδικός Οργανισμός για τις Διεθνικές Υιοθεσίες, MIA, ** μπορεί να επιτρέψει την πραγματοποίηση της υιοθεσίας χωρίς την ανάμειξη και βοήθεια εξουσιοδοτημένου οργανισμού. Ο MIA επίσης, φροντίζει η όλη διαμεσολάβηση για την υιοθεσία να γίνεται με έναν ηθικά κοινό αποδεκτό τρόπο.

Σύμφωνα με τις Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από την Κυβέρνηση, ο MIA πρέπει συγκεκριμένα:

- Να εξουσιοδοτεί και να εποπτεύει τις εθελοντικές οργανώσεις
- Να ερευνά αν η διαδικασία είναι αποδεκτή ή όχι πριν το παιδί φύγει από τη χώρα καταγωγής του, συνήθως σε ατομικές υποθέσεις όπως σε συγγενικές υιοθεσίες
- Να ενημερώνεται συνεχώς για τις διεθνείς εξελίξεις και να αναπτύσσει πληροφορίες σχετικές με την υιοθεσία αλλοδαπών παιδιών
- Να ενημερώνεται για την αύξηση του κόστους της υιοθεσίας
- Να εκτελεί μεταβιβάσεις με τις οργανώσεις και τους οργανισμούς σε άλλες χώρες
- Να εφοδιάζει με πληροφορίες και βοήθεια τους οργανισμούς και τις οργανώσεις

Ο MIA διατηρεί ειδικό Συμβούλιο, αποτελούμενο από έξι μέλη που παρακολουθούν τις διαδικασίες. Ο Γενικός Διευθυντής και Πρόεδρος του MIA πρέπει να είναι ένα από τα μέλη του Συμβουλίου. Ο Οργανισμός έχει δώδεκα εργαζομένους και είναι εγκατεστημένος στο κέντρο της Στοκχόλμης. Η Δράση Διαμεσολάβησης για τις Διεθνικές Υιοθεσίες (LIA), η οποία δημιουργήθηκε την πρώτη Ιουλίου 1997, ^[65] καθορίζει αυτές τις πρακτικές δραστηριότητες αναφερόμενες στην υιοθεσία στην Σουηδία να διαχειρίζονται από εθελοντικές οργανώσεις.

Οι κατευθυντήριες γραμμές γι' αυτές τις δραστηριότητες θέτονται από τον MIA, ο οποίος αποφασίζει επίσης για θέματα του Οργανισμού.

Το ενδιαφέρον των σουηδικών οργανώσεων είναι να εξασφαλίσουν ότι το παιδί που έρχεται στη Σουηδία για να υιοθετηθεί, συνοδεύεται από έγγραφα που βοηθούν, ώστε η υιοθεσία να είναι έγκυρη στο σουηδικό κράτος.

65. MIA. Swedish Intercountry Adoptions Authority, 2005. Adoption in Sweden. Policy and Procedures concerning Intercountry Adoptions. Stockholm.. Σελ. 5

** Ο MIA αποτελεί την κεντρική διοικητική εξουσία για θέματα μεσολάβησης στις διεθνικές υιοθεσίες στη Σουηδία.

2.5.2 Εξουσιοδοτημένοι οργανισμοί για τη διενέργεια των υιοθεσιών

Έξι οργανισμοί έχουν εξουσιοδοτηθεί σύμφωνα με τη Δράση Μεσολάβησης στις Διεθνικές Υιοθεσίες. Αυτοί οι οργανισμοί έχουν επαφές με περισσότερες από τριάντα χώρες.

Ένας σουηδικός οργανισμός εξουσιοδοτημένος, σύμφωνα με τη Δράση Μεσολάβησης στις Διεθνικές Υιοθεσίες, λαμβάνει ένα πιστοποιητικό, το οποίο δείχνει ότι έχει άδεια από τον ΜΙΑ στο να παρέχει τέτοιου είδους βοήθεια στην υπόθεση υιοθεσίας. Η εξουσιοδότησή αποτελεί εγγύηση ότι ο οργανισμός πληροί τις προϋποθέσεις της Δράσης και τους όρους που έχει θέσει ο ΜΙΑ. Οι εξουσιοδοτημένοι οργανισμοί είναι διαπιστευμένοι σύμφωνα με το Συνέδριο της Χάγης για την Προστασία των Παιδιών και τη Συνεργασία για το Σεβασμό των Διεθνικών Υιοθεσιών.^[66] Εξουσιοδότηση στη διαμεσολάβηση στις διεθνικές υιοθεσίες στη Σουηδία μπορεί να παραχωρηθεί μόνο σε οργανισμούς των οποίων την πρόθεση αποτελεί η μεσολάβηση στις διεθνικές υιοθεσίες. Σε περίπτωση που ένας οργανισμός ασχολείται με επιχειρήσεις άλλες από την μεσολάβηση διεθνικών υιοθεσιών, ο ΜΙΑ δεν θα διακινδυνεύσει την εμπιστοσύνη του στην διαδικασία της υιοθεσίας. Η εξουσιοδότηση μπορεί να ικανοποιείται μόνο εάν είναι ξεκάθαρο ότι ο οργανισμός θα μεσολαβήσει στις υιοθεσίες με έναν έμπειρο και συνετό τρόπο σε με μία μη κερδοσκοπική βάση και με το μέγιστο ενδιαφέρον για το παιδί ως βασική αρχή. Η εξουσιοδότηση αφορά επίσης τον οργανισμό στο θέμα ότι πρέπει να έχει ένα συμβούλιο και ελεγκτές όπως προβλέπουν οι σχετικοί νόμοι. Ένας εξουσιοδοτημένος οργανισμός σύμφωνα με το Άρθρο 6 της Δράσης Μεσολάβησης στις Διεθνικές Υιοθεσίες,^[67] ίσως να εξουσιοδοτείται στη διαμεσολάβηση στην διεθνική υιοθεσία σε άλλη χώρα σε συνθήκες που:

1. η άλλη χώρα έχει νομοθεσία για την υιοθεσία ή κάποιο άλλο λογικό κανονισμό στις διεθνικές υιοθεσίες, ο οποίος θέτει τις βασικές αρχές για τις διεθνικές υιοθεσίες που ορίζονται από τις διατάξεις του Συμβουλίου των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού και το Συμβούλιο της Χάγης του 1993 για την Προστασία παιδιών και την Συνεργασία στο σεβασμό στις Διεθνικές Υιοθεσίες.^[68]

2. η άλλη χώρα έχει μια πρακτική διαχείριση που αφορά στο εγχείρημα των διεθνικών υιοθεσιών,

3. ο οργανισμός αναφέρει το κόστος στο εξωτερικό και πως αυτό μοιράζεται και

66. MIA. Swedish Intercountry Adoptions Authority, 2005. Adoption in Sweden. Policy and Procedures concerning Intercountry Adoptions. Stockholm. Σελ. 8

67. και 68. ό.π. σελ. 9

4. σύμφωνα με τους οργανισμούς της Σουηδίας και στις καταστάσεις που αφορούν στην υιοθεσία, θεωρείται ότι ο οργανισμός πρέπει να αρχίζει ή να συνεχίζει την συνεργασία υιοθεσιών με την άλλη χώρα.

Ένας οργανισμός που έχει εξουσιοδοτηθεί να εργάζεται στη μεσολάβηση για τις διεθνικές υιοθεσίες σε άλλη χώρα το επιχειρεί σ' αυτή τη χώρα μόνο εάν σχετική Αρχή στο άλλο κράτος έχει δώσει άδεια στο να πραγματοποιείται με αυτόν τον τρόπο ή έχει δηλώσει ότι είναι προετοιμασμένη στο να δεχτεί το εγχείρημα του οργανισμού μέσα στη χώρα.

Ένας εξουσιοδοτημένος οργανισμός απαιτεί να ολοκληρώνουν οι αιτούντες την υιοθεσία όσο το δυνατόν γρηγορότερα και να κάνουν τις σημαντικές συμφωνίες που αφορούν στην υπηκοότητα του παιδιού. Ο οργανισμός πρέπει να δηλώσει την χώρα πραγματοποίησης της υιοθεσίας του παιδιού και την πολιτογράφηση του. Ο οργανισμός πρέπει επίσης να εξασφαλίσει ότι οι αναφορές για την εξέλιξη της ζωής του παιδιού στέλνονται σε σχετικά γραφεία στη χώρα καταγωγής του, όπως τέτοιες αναφορές που καθορίζονται από τις Εθνικές Αρχές αυτής της χώρας ή αν έχουν συμφωνηθεί με διαφορετικό τρόπο.

Μια εξουσιοδότηση μπορεί να ανακληθεί εάν ο οργανισμός δεν τηρεί τους όρους της Δράσης της Διαμεσολάβησης στις Διεθνικές Υιοθεσίες ή όρους που προσδιορίζονται από τον ΜΙΑ.

Κεφάλαιο 3: Η διαδικασία που προηγείται της ολοκλήρωσης της διαδικασίας της υιοθεσίας

3.1 Τα Κίνητρα των Σουηδών υποψήφιων γονέων για την υιοθεσία.

Σημαντική πτυχή μιας υπόθεσης υιοθεσίας αποτελούν τα κίνητρα των μελλοντικών υποψηφίων γονέων. Οι αιτούντες πρέπει τόσο να τα συνειδητοποιήσουν όσο και να εξετάσουν την ευστάθειά τους. Είναι σημαντικό τόσο για τους ίδιους, όσο και για το παιδί να αισθάνονται σίγουροι για την απόφασή τους και για τα κίνητρά τους για την υιοθεσία. Επιπρόσθετα, σημαντικό παράγοντα αποτελεί η ύπαρξη της επιθυμίας για υιοθεσία και από τους δύο συντρόφους.

Οι εκπρόσωποι των παιδιών στις χώρες καταγωγής τους επιθυμούν να γνωρίζουν για ποιο λόγο ο αιτών θέλει να γίνει ο γονέας του "δικού τους" παιδιού. Πολλοί εκπρόσωποι ζητούν από τους αιτούντες να γράψουν ένα προσωπικό γράμμα για ποιο λόγο επιθυμούν να υιοθετήσουν ένα παιδί από αυτή την χώρα. Οι απόψεις των γονέων για την κατάσταση της υιοθεσίας θα επηρεάσουν αναμφισβήτητα την αυτοεκτίμηση και την ασφάλεια του παιδιού .

Οι συζητήσεις με τους αιτούντες αποκαλύπτουν σχεδόν αβίαστα πως κατέληξαν στην απόφαση της υιοθεσίας από την στιγμή που συνειδητοποίησαν την έλλειψη ικανότητας τεκνοποίησης. Έγγαμα ζευγάρια και αδέσμευτα άτομα ενδεχόμενα να είχαν αναβάλει την απόφαση αυτή για χρόνια, πράγμα το οποίο μπορεί να αποτελεί σημάδι δισταγμού αλλά και ώριμης θεώρησης ως προς την απόφαση πραγματοποίησης της υιοθεσίας.

Ως πιο κοινό κίνητρο για την απόφαση της υιοθεσίας εμφανίζεται η ανικανότητα λόγω προβλημάτων υγείας ενός ή και των δύο εκ των συντρόφων να τεκνοποιήσουν.

Οι σύντροφοι συνήθως προσπαθούν για αρκετά έτη μετά τη σύναψη του γάμου τους, εάν αυτός υφίσταται, να συλλάβουν με φυσικό τρόπο. Εν συνεχεία, προβαίνουν σε ιατρικές εξετάσεις και καταλήγουν στην προσπάθεια απόκτησης βιολογικού παιδιού μέσω τεχνητού τρόπου, συνήθως της εξωσωματικής γονιμοποίησης. Στην περίπτωση που αυτές οι προσπάθειες δεν καρποφορήσουν προχωρούν στη λύση της υιοθεσίας. Η λύση της υιοθεσίας, κατά μέσο όρο των υποψήφιων γονέων, ολοκληρώνεται σε αρκετά μεγάλη ηλικία. Συνεπώς προκύπτει, αρκετά συχνά, το πρόβλημα της μεγάλης ηλικίας του ενός ή και των δύο συντρόφων και το απαγορευτικό όριο ηλικίας τους για την πραγματοποίηση της υιοθεσίας.

Ένα άλλο κίνητρο αποτελεί η εθελούσια μη απόκτηση παιδιών των συντρόφων. Πολλά νέα άτομα δεν επιθυμούν να φέρουν στον κόσμο παιδιά δηλαδή να τεκνοποιήσουν, συνήθως για ιδεολογικούς λόγους. Επιπρόσθετα, ο φόβος της εγκυμοσύνης ως παράγοντας ενδεχόμενα εμπλέκεται στο κίνητρο αυτό.

Αρκετά σύνηθες κίνητρο αποτελεί η επιθυμία υιοθεσίας παιδιού μετά τον θάνατο ενός βιολογικού παιδιού. Η μητέρα δεν επιδιώκει να βιώσει για δεύτερη φορά την διαδικασία της εγκυμοσύνης, καθώς αυτή ενδεχόμενα να φέρει την αρνητική εμπειρία στο προσκείμενο. Γεγονός αποτελεί η διαπίστωση πως η εμπειρία του θανόντος παιδιού δεν επρόκειτο να ξεχαστεί αλλά και το νέο υιοθετημένο παιδί δεν αντικαθιστά το βιολογικό θανόν.

Άλλο κίνητρο ενδεχόμενα αποτελεί η επιθυμία υιοθεσίας παιδιού με σκοπό την συναισθηματική κάλυψη κενών ενός ήδη υπάρχοντος βιολογικού παιδιού που αισθάνεται απομονωμένο. Σίγουρη διαπίστωση σε αυτή την περίπτωση αποτελεί πως το υιοθετημένο παιδί δεν λύνει απαραίτητα τις όποιες δυσκολίες καθώς και ανάγκες αλλά και τα κενά του-ης υποψήφιου βιολογικού αδερφού-ής του.

3.2 Η κατάσταση της υγείας και η κοινωνική προέλευση των παιδιών προς υιοθεσία

Η πλειοψηφία των παιδιών που διατίθενται για διεθνική υιοθεσία είναι συνήθως εγκαταλελειμμένα παιδιά ή πρόκειται για παιδιά που έχουν χάσει τους γονείς τους. Τα παιδιά συνήθως είναι υγιή κατά την άφιξή τους στην χώρα υποδοχής, ακόμη και αν πολλά από αυτά ταλαιπωρούνται από μικρής σημασίας προβλήματα υγείας, τα οποία μπορούν εύκολα να θεραπευτούν.

Επιπρόσθετα όμως, ένα παιδί μπορεί να υποφέρει από μία φυσική κάκωση και η χωρίς οικονομικούς πόρους οικογένειά του ενδεχόμενα αντιλαμβάνεται ως απίθανη την παροχή φροντίδας και καλής παιδικής ηλικίας σε αυτό. Μεγάλος αριθμός παιδιών διατηρεί ένα τραυματικό υπόβαθρο, ακόμη και βρέφη μπορεί να έχουν υποφέρει σοβαρά. Η μητέρα πιθανώς βίωσε δύσκολες καταστάσεις κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, οι οποίες έχουν προκαλέσει αρνητική επίπτωση στο παιδί. Συνήθης αιτιολογία αποτελεί μία ανύπανδρη μητέρα και η μη κοινωνική αποδοχή της κατάστασης αυτής στη χώρα καταγωγής της. Πιθανώς να απειλούνταν να αποκρύψει την εγκυμοσύνη της και να ταξίδεψε αρκετά για να γεννήσει το παιδί της που έπειτα παρέδωσε για υιοθεσία.

Διαφορετικό αίτιο αποτελεί η ασθένεια ενός ή και των δύο γονέων. Ακόμη η μητέρα μπορεί να εργαζόταν ως ιερόδουλη για την επιβίωσή της. Ακόμη μπορεί οι γονείς του παιδιού να αντιμετώπιζαν προβλήματα με ουσίες ή είχαν εκδηλώσει παραβατική συμπεριφορά. Είναι επίσης πιθανή, η περίπτωση της ύπαρξης ενός παιδιού από αιμομικτική σχέση.

Ορισμένες χώρες έχουν ήδη στη διάθεσή τους νόμους που επιτρέπουν σε παιδιά που υποφέρουν από τους γονείς τους να προστατευτούν από την εκάστοτε κοινωνία μέσω μιας διεθνικής υιοθεσίας. Σε τέτοιου είδους υποθέσεις είναι πιθανόν οι βιολογικοί γονείς να αρνηθούν αυτή τη διέξοδο για το παιδί τους. Στην περίπτωση αυτή, οι αρμόδιοι για το μέλλον του παιδιού προσπαθούν να πείσουν τον γονέα ότι η διεθνική υιοθεσία αποτελεί την καλύτερη εναλλακτική λύση για το παιδί.

Υπάρχουν θετοί γονείς που προτιμούν να αγνοούν την προηγούμενη ζωή του παιδιού και εύχονται αυτή να ξεχαστεί ακόμη και από το ίδιο. Είναι όμως σημαντικό οι υποψήφιοι θετοί γονείς να έχουν προετοιμαστεί κατάλληλα να διαχειριστούν το ενδεχόμενο άγχος του παιδιού που σχετίζεται με την προηγούμενη ζωή του και να αποκτήσουν μια βαθύτερη κατανόηση, ότι αυτή αποτελεί μέρος της ταυτότητάς του. Οι θετοί γονείς πρέπει να συνειδητοποιήσουν το δικαίωμα του παιδιού να εκφράσει την οδύνη του και το θυμό του για μία πιθανή τραυματική εμπειρία που ενδεχόμενα να κουβαλά πάντα.

Το παιδί εξαρτάται απόλυτα από τις αποφάσεις των ενηλίκων για το μέλλον του. Γνωρίζουμε από τη σουηδική παιδική προστασία ^[69] ότι τα παιδιά αφοσιώνονται στους θετούς τους γονείς, ακόμη και αν διατηρούν αρνητικές εμπειρίες από τους βιολογικούς τους. Επίσης γνωρίζουμε ότι τα παιδιά συχνά αγχώνονται με κάθε είδους αλλαγές, ακόμη και αν αυτές είναι θετικές. Πάντως είναι πολλές φορές δύσκολο έως ακατόρθωτο να γνωρίζει κανείς ολοκληρωτικά το υπόβαθρο και την ιστορία ενός παιδιού πριν την υιοθεσία του. Είναι χαρακτηριστικό ότι είναι μεγάλο το ποσοστό των περιπτώσεων στις οποίες αμφισβητείται ακόμη και η πραγματική ηλικία των παιδιών, ιδιαίτερα όταν αυτά έχουν εγκαταλειφθεί και διαβιούσαν σε άγνωστες συνθήκες .

69. The Swedish National Board for Intercountry Adoptions, 1999. *Intercountry adoptions. Handbook for social welfare boards*. Stockholm: Edita Norstedts Tryckeri AB, σελ. 16

3.3 Προϋποθέσεις για την υιοθεσία

Όπως διαγράφεται ανάγλυφα από τα προηγηθέντα κεφάλαια, ο τομέας της Κοινωνικής Πρόνοιας στο σουηδικό κράτος λειτουργεί άρτια παρέχοντας πακτωλό οικονομικών παροχών και παροχών σε είδος στους δικαιούχους πολίτες. Ιδιαίτερη μέριμνα προβλέπεται για τον τομέα της οικογενειακής πολιτικής που ενθαρρύνει τους πολίτες τόσο να αποκτήσουν βιολογικά παιδιά όσο και να υιοθετήσουν. Επιπρόσθετα, λόγω της αποτελεσματικότητας του οικογενειακού προγραμματισμού και της πλήρους ενημέρωσης των πολιτών για τις μεθόδους αντισύλληψης δεν σημειώνονται περιστατικά εγκατάλειψης παιδιών και παροχή τους για υιοθεσία.

Καθίσταται λοιπόν σαφές πως στη σουηδική κοινωνία πραγματοποιούνται κυρίως διεθνικές υιοθεσίες και όχι υιοθεσίες με παιδιά σουηδικής καταγωγής. Οι δεύτερες αποτελούν πολύ μικρό ποσοστό του συνόλου των πραγματοποιησίμων υιοθεσιών στη χώρα.

Οι προϋποθέσεις της υιοθεσίας περιέχονται στον Κώδικα Παιδιών και Γονέων και ορίζουν ρητά τα ακόλουθα: ^[70]

- Οι υποψήφιοι θετοί γονείς πρέπει να είναι το λιγότερο 25 ετών.
- Οι βιολογικοί γονείς του παιδιού (ή ο ειδικώς εκλεγμένος κηδεμόνας) πρέπει να συναινέσουν για την υιοθεσία.
- Ένα ζευγάρι σε γάμο μπορεί να υιοθετήσει μόνο από κοινού. Δύο άτομα του ίδιου φύλου μπορούν επίσης να υιοθετήσουν από κοινού εάν συμβιώνουν μαζί ως εγγεγραμμένοι σύντροφοι. Ένα μόνο αδέσμευτο άτομο μπορεί επίσης να υιοθετήσει παιδί.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία της Σουηδίας, δικαίωμα υιοθεσίας διατηρούν πολίτες που εντάσσονται σε τρεις κατηγορίες. Ζευγάρια που έχουν συνάψει γάμο και διαβιούν μαζί. Αυτού του τύπου η οικογένεια αποτελεί και την καταλληλότερη για ένα παιδί χωρίς να αποκλείεται η αποτελεσματικότητα των άλλων τύπων κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις.

Στην δεύτερη κατηγορία δικαιούχων υιοθεσίας, εντάσσονται οι μόνοι γονείς, χωρίς να βρίσκονται σε γάμο. Το γεγονός ότι το παιδί θα ενταχθεί σε μία οικογένεια με εκπρόσωπο μόνο του ενός φύλου, καθιστά τον κοινωνικό περίγυρο του ατόμου αυτού ακόμη πιο σημαντικό. Για την υγιή ανάπτυξη της ταυτότητας του παιδιού σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η καθημερινή συναναστροφή του παιδιού με ενήλικες "μοντέλα ρόλων" και των δύο φύλων.

70. MIA. Swedish Intercountry Adoptions Authority, 2005. Adoption in Sweden. Policy and Procedures concerning Intercountry Adoptions. Stockholm. Σελ. 7

Επίσης στη Σουηδία, τα ομοφυλόφιλα άτομα που έχουν υπογράψει σύμφωνο συμβίωσης έχουν δικαίωμα να αιτηθούν για υιοθεσία από το 2003. ^[71] Στη σουηδική κοινωνία, τα ομοφυλόφιλα άτομα αλλά και οι οικογένειες ομοφυλοφίλων που έχουν δηλώσει τη συμβίωσή τους στις κρατικές Αρχές, γίνονται πλήρως αποδεκτοί από τους συμπολίτες τους. Διατηρούν πλήρη νομικά, επαγγελματικά και κοινωνικά δικαιώματα και καλούνται να εκπληρώσουν τις ίδιες υποχρεώσεις με τα ετεροφυλόφιλα άτομα. Τα ζευγάρια αυτά οφείλουν να είναι ανοικτά προς την ιδιαιτερότητά τους και στις κοινωνικές σχέσεις τους ούτως ώστε το παιδί που θα υιοθετήσουν να μην χρειαστεί ποτέ να λάβει υπευθυνότητα για τον θετό γονέα του ή τους γονείς του. Οι θετοί γονείς του παιδιού, από την άλλη πλευρά, πρέπει να είναι σε θέση να μιλήσουν ανοικτά στο παιδί για τη σύζευξή τους. Όλες οι σκέψεις και τα ερωτηματικά του παιδιού πρέπει να ξεκαθαριστούν καθώς το παιδί αναπτύσσεται. Πρέπει να παρέχονται τρόποι στο παιδί αυτό να εκφράζεται συναισθηματικά. Μέχρι στιγμής, όμως, οι χώρες που συνεργάζονται με το σουηδικό κράτος για τις διεθνικές υιοθεσίες δεν επιτρέπουν την υιοθεσία παιδιού από άτομα του ίδιου φύλου.

Μία επιπρόσθετη μορφή υιοθεσίας αφορά σε δικαιούχους που συσχετίζονται με το παιδί προς υιοθεσία με είτε με συγγενικό δεσμό είτε με γάμο. Κάποια από τα παιδιά που υιοθετούνται από το εξωτερικό, κάθε χρόνο, αποτελούν συγγενείς είτε εξ αίματος είτε από γάμο ατόμων που πρόσφατα μετανάστευσαν στη Σουηδία. Η πλειοψηφία των περιπτώσεων αυτών ονομάζεται ιδιωτικές υποθέσεις υιοθεσίας, που σημαίνει πως κανείς από τους εξουσιοδοτημένους οργανισμούς υιοθεσίας της Σουηδίας δεν αναμειγνύεται στην διαδικασία. Συνήθως σε αυτή την κατηγορία υιοθετημένων ατόμων συναντούμε μεγαλύτερης ηλικίας παιδιά από αυτά των διεθνικών υιοθεσιών.

Οι συνήθεις λόγοι υιοθεσίας παιδιού από το εξωτερικό είναι ο θάνατος και των δύο γονέων του ή ότι οι παρούσες συνθήκες διαβίωσης του το θέτουν σε κίνδυνο. Οποιοσδήποτε προβαίνει σε αυτή τη διαδικασία πρέπει να έχει υπόψη του πως διαχειρίζεται ο θεσμός της υιοθεσίας στη χώρα καταγωγής του παιδιού και πως στη Σουηδία, τις ομοιότητες αλλά και τις διαφορές. Κάθε υπόθεση υιοθεσίας που λαμβάνει χώρα στη Σουηδία εμπίπτει στον σουηδικό νόμο, ο οποίος διαχειρίζεται το θετό αυτό παιδί όπως τα παιδιά και των σουηδικών και των διεθνικών υιοθεσιών, το θετό παιδί θα έχει την ίδια νόμιμη σχέση όπως ένα βιολογικό παιδί και όλοι οι νομικοί δεσμοί με την βιολογική οικογένεια, σε περίπτωση που αυτή υπάρχει, παύουν να ισχύουν.

Η υιοθεσία ακόμη και στην περίπτωση που το παιδί σχετίζεται με κάποιον τρόπο με τους θετούς γονείς εγκυμονεί κινδύνους.

71. The National Board of Health and Welfare & Swedish Intercountry Adoptions Authority, 2007. *Special parents for special children*. Printed by Edita Vastra Aros. σελ. 33

Πώς το παιδί διαχειρίζεται την κατάσταση όπου ζει μέχρι μία ηλικία με τους βιολογικούς του γονείς ή συγγενείς και μετά απαιτείται από αυτό να ταξιδέψει και να ζήσει σε μία χώρα που ενδεχόμενα δεν έχει επισκεφτεί πριν; Το παιδί υπάρχει περίπτωση και να μην έχει γνώση των συγγενικών του προσώπων που το υιοθετούν. Στην περίπτωση αυτού του είδους υιοθεσίας το παιδί πρέπει να ενθαρρύνεται να διατηρεί επαφές με τα άτομα που άφησε πίσω στη χώρα καταγωγής του.

Αυτής της κατηγορίας η ανεξάρτητη υιοθεσία απαιτεί μεγαλύτερο χρονικό διάστημα για να ολοκληρωθεί αφού το άτομο που υιοθετεί πρέπει να διαχειριστεί όλα τα θέματα και τις επαφές που προβλέπονται με τους φορείς και των δύο κρατών.

Δικαιούχους υιοθεσίας επίσης αποτελούν Σουηδοί πολίτες που έχουν φιλοξενήσει κατά τη διάρκεια θερινών μηνών παιδιά προερχόμενα κυρίως από ιδρύματα κλειστού τύπου στις χώρες καταγωγής τους. Οι Σουηδοί πολίτες πρέπει να αιτηθούν στον δήμο τους για επίσημη άδεια υιοθεσίας. Αυτή η μορφή υιοθεσίας μπορεί να οργανωθεί με τη βοήθεια ενός εξουσιοδοτημένου οργανισμού της Σουηδίας ή να αποτελεί ανεξάρτητη υπόθεση υιοθεσίας.

Η υπόθεση πρέπει να ολοκληρωθεί από το σουηδικό δικαστήριο.

Στις διεθνικές υιοθεσίες, τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσουν οι ενδιαφερόμενοι είναι τα ακόλουθα:

- Ο οποιοσδήποτε επιθυμεί να υιοθετήσει παιδί στη Σουηδία πρέπει να λάβει μέρος στις προπαρασκευαστικές διαλέξεις για τους υποψήφιους γονείς από τον εξουσιοδοτημένο τοπικό δήμο τους και να εγκριθούν μέσω της κοινωνικής έρευνας στο σπίτι. Αν οι αιτούντες αξιολογηθούν ικανοί ως θετοί γονείς, ο δήμος τους θα τους χορηγήσει επίσημη άδεια για την υιοθεσία.
- Οι υποψήφιοι θετοί γονείς στέλνουν την άδεια αυτή υπερπόντιως μέσω ενός από τους εξουσιοδοτημένους σουηδικούς οργανισμούς για την υιοθεσία. Σε ειδικές περιπτώσεις – όπως αναφέρθηκε ήδη - μία υπόθεση υιοθεσίας μπορεί να λάβει χώρα χωρίς την βοήθεια ενός από τους εξουσιοδοτημένους σουηδικούς οργανισμούς για την υιοθεσία. Σε κάθε μία από αυτές τις ειδικές περιπτώσεις, ο ΜΙΑ, (Σουηδικός Οργανισμός Διεθνικών Υιοθεσιών), οφείλει να δώσει την επίσημη συναίνεσή του.
- Στη χώρα καταγωγής του παιδιού, οι φορείς αποφασίζουν πότε αποτελεί το καλύτερο συμφέρον του παιδιού να υιοθετηθεί από ένα άτομο ή μια οικογένεια σε άλλη χώρα.

Αν αυτό αποφασιστεί, οι εκπρόσωποι του παιδιού επιλέγουν ένα άτομο ή μία οικογένεια από τις αιτήσεις που έχουν λάβει.

- Οι πιθανοί γονείς λαμβάνουν πληροφορίες για το παιδί για το οποίο έχουν επιλεγεί.
- Οι πιθανοί γονείς ταξιδεύουν στη χώρα καταγωγής του παιδιού για να το συναντήσουν και να αναλάβουν την επιμέλειά του.
- Η υιοθεσία ολοκληρώνεται στο δικαστήριο είτε στη χώρα καταγωγής του παιδιού είτε στη Σουηδία, εξαρτάται από ποια χώρα κατάγεται το παιδί.
- Όταν οι θετοί γονείς επιστρέφουν στο σπίτι με το παιδί τους, το παιδί πρέπει να περάσει από ιατρικό έλεγχο.
- Οι περισσότερες χώρες καταγωγής συντάσσουν το λιγότερο μία έκθεση παρακολούθησης προόδου σχετικά με την κατάσταση του παιδιού και το πώς αυτό μεγαλώνει στη νέα του οικογένεια. Η έκθεση συντάσσεται από έναν κοινωνικό λειτουργό απασχολούμενο από το τοπικό δημοτικό Συμβούλιο Κοινωνικής Πρόνοιας.
- Το τοπικό δημοτικό Συμβούλιο Κοινωνικής Πρόνοιας έχει την ευθύνη παροχής υποστήριξης και βοήθειας που πιθανώς να αξιολογείται απαραίτητη μετά την ολοκλήρωση της υιοθεσίας.
- Οι γονείς έχουν την ευθύνη να υποστηρίζουν το παιδί εφόσον επιθυμεί να γνωρίσει περισσότερα για την καταγωγή του και τις ρίζες του.

Όσον αφορά στις ενδοκρατικές υιοθεσίες, αυτές συνηθίζονταν να πραγματοποιούνται στη Σουηδία αλλά από τη δεκαετία του 1970 μόνο 15 – 20 παιδιά το χρόνο προτείνονται για υιοθεσία.^[72] Οι κοινωνικοί λειτουργοί που απασχολούνται από την τοπική δημοτική επιτροπή μαζί με τους βιολογικούς γονείς των παιδιών αναζητούν μία κατάλληλη οικογένεια συνήθως από τις οικογένειες που έχουν ήδη εγκριθεί για διεθνική υιοθεσία. Μερικές φορές, το παιδί τοποθετείται προσωρινά σε ανάδοχη οικογένεια ή παραμένει με έναν συγγενή ενώ η έρευνα για θετούς γονείς συνεχίζεται.

Στη Σουηδία, συνηθίζεται να περνά η μικρότερη περίοδος των έξι εβδομάδων πριν οι νόμιμοι κηδεμόνες του παιδιού υπογράψουν την δήλωση επιτρεπτικότητας υιοθεσίας του παιδιού από συγκεκριμένη οικογένεια. Μετά από αυτό, συνήθως παίρνει άλλους λίγους μήνες έως το τοπικό δικαστήριο να ολοκληρώσει την υιοθεσία. Οι βιολογικοί γονείς διατηρούν το δικαίωμα να αλλάξουν γνώμη για την υιοθεσία του παιδιού τους και να ανακαλέσουν την απόφασή τους έως την ημερομηνία που η απόφαση του δικαστηρίου δεν είναι πλέον εφέσιμη.

72. The National Board of Health and Welfare & Swedish Intercountry Adoptions Authority, 2007. *Special parents for special children*. Printed by Edita Vastra Aros. σελ. 69

Στις υποθέσεις εσωτερικών υιοθεσιών, οι βιολογικοί γονείς και οι θετοί συνήθως γνωρίζονται. Οι κοινωνικοί λειτουργοί προσπαθούν να κανονίσουν ένα ραντεβού μεταξύ των βιολογικών και θετών γονέων. Οι θετοί γονείς, πολλές φορές συντάσσουν την έκθεση παρακολούθησης, όπως και στις περιπτώσεις διεθνικών υιοθεσιών.

Στο κράτος της Σουηδίας αφού ολοκληρωθούν, η παρακολούθηση του "σχολείου για γονείς" και η διαδικασία της κοινωνικής έρευνας από τους αρμόδιους κοινωνικούς λειτουργούς, οι υποψήφιοι ακόμη γονείς, πρέπει να αποταθούν στο τοπικό δικαστήριο που αποτελείται από ομάδα πολιτικών για να λάβουν έγκριση συνέχισης και ολοκλήρωσης της διαδικασίας. Η έγκριση δίνεται αφού οι πολιτικοί εξετάσουν και αξιολογήσουν θετικά τα στοιχεία που περιλαμβάνει ο φάκελος της υπόθεσης και βασική προϋπόθεση αποτελεί η θετική κοινωνική έκθεση των αρμόδιων κοινωνικών λειτουργών που έχουν αναλάβει την υπόθεση. Οι κοινωνικοί λειτουργοί αδυνατούν βάσει του νόμου να διεξαγάγουν την τελική απόφαση για την έγκριση της υπόθεσης. Η έγκριση για την ολοκλήρωση της υιοθεσίας έχει ισχύ διαστήματος δύο ετών.^[73] Σε περίπτωση που η αίτηση απορριφθεί από το τοπικό δικαστήριο και την ομάδα των πολιτικών, ο αιτών διαθέτει το δικαίωμα να κάνει έφεση στο διοικητικό Δικαστήριο.^[74]

Εάν μία υπόθεση υιοθεσίας έχει ολοκληρωθεί σύμφωνα με τη Σύμβαση της Χάγης, λαμβάνει αυτόματα ισχύ στο σουηδικό κράτος.^[75] Οι θετοί γονείς γίνονται οι κηδεμόνες του παιδιού και σαν τέτοιοι έχουν οριστεί να παρέχουν τη συντήρηση και την ανατροφή σε αυτό. Οι νόμιμες σχέσεις ανάμεσα στο υιοθετημένο παιδί και στους βιολογικούς του συγγενείς παύουν να ισχύουν. Το παιδί αποκτά το επίθετο των θετών γονέων του ενώ μπορεί επίσης να επιτραπεί η διατήρηση του επιθέτου των βιολογικών γονέων σε συνδυασμό με το νέο επίθετο των θετών. Το παιδί καταχωρείται και θεωρείται Σουηδός πολίτης.

Ο σουηδικός νόμος δεν επιτρέπει την ακύρωση μίας υιοθεσίας δηλαδή και στην περίπτωση που το νέο πλαίσιο του παιδιού αξιολογηθεί ακατάλληλο δεν ορίζεται η επιστροφή του παιδιού στη χώρα καταγωγής του ενώ προβλέπεται η επανάληψη της όλης διαδικασίας της υιοθεσίας που αφορά πλέον σε νέους υποψήφιους γονείς στη Σουηδία.

73., 74., 75. MIA. Swedish Intercountry Adoptions Authority, 2005. Adoption in Sweden. Policy and Procedures concerning Intercountry Adoptions. Stockholm. Σελ. 7

3.4 Πρόγραμμα Εκπαίδευσης στον γονεϊκό ρόλο - Σχολείο για Γονείς

Όλα τα παιδιά προς υιοθεσία διατηρούν το δικαίωμα να συναντήσουν καλά προετοιμασμένους γονείς, οι οποίοι έχουν γίνει γνώστες της διαδικασίας της υιοθεσίας και των προσωπικών ηθικών θεωρήσεων που πρέπει να συνυπολογίζουν οι ίδιοι στη διαδικασία αυτή. Οι υποψήφιοι γονείς οφείλουν να έχουν γνώση των διαφορετικών προβληματικών καταστάσεων που αντιμετωπίζουν τα υιοθετημένα παιδιά, έτσι ώστε να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι να τις αναγνωρίσουν, να τις διαχειριστούν και να αναζητήσουν βοήθεια.

Η κοινωνία διαδραματίζει πολύ σημαντικό ρόλο στη δημιουργία οικογένειας μέσω της υιοθεσίας. Όποιος πολίτης της Σουηδίας επιθυμεί να υιοθετήσει ένα παιδί από το εξωτερικό υποχρεούται να παρακολουθήσει προπαρασκευαστικές διαλέξεις για θετούς γονείς από το δήμο που διαμένει. Είναι λογικό ότι και η κοινωνία απαιτεί από τους μελλοντικούς θετούς γονείς τις καλύτερες δυνατές συνθήκες για το παιδί στη νέα του οικογένεια.

Το περιεχόμενο των διαλέξεων ορίζεται από τον Οργανισμό ΜΙΑ σε συνεργασία με το Εθνικό Συμβούλιο Υγείας και Πρόνοιας.^[76] Για την τελική σύνταξη του περιεχομένου των διαλέξεων και τη σύσταση του "σχολείου για γονείς" έχουν συνεργαστεί οι εξουσιοδοτημένοι οργανισμοί για την υιοθεσία στη Σουηδία, ομάδες υιοθετημένων ατόμων, ο Σουηδικός Σύλλογος Τοπικών Φορέων και Περιφερειών και αντίστοιχης ειδικότητας επαγγελματίες στη Δανία και την Ολλανδία, στις οποίες χώρες υφίστανται εδώ και αρκετά χρόνια διαλέξεις για υποψήφιους γονείς.^[77]

Το εν λόγω πρόγραμμα γονεϊκής εκπαίδευσης στους δήμους της χώρας λειτουργεί από το 1987 και από την πρώτη Ιανουαρίου 2005^[78] η παρακολούθησή του από τους υποψήφιους γονείς έγινε υποχρεωτική. Το πρόγραμμα εκπαίδευσης έχει σχεδιαστεί ειδικά για τους ενδιαφερόμενους των διεθνικών υποθέσεων υιοθεσίας αλλά χρησιμοποιείται επίσης αποτελεσματικά και για άτομα που προβαίνουν σε εσωτερικές υιοθεσίες.

Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται σε διάστημα δύο έως τριών μηνών με 7 τρίωρες επισκέψεις των υποψήφιων γονέων. Ο γενικός του σκοπός είναι η προετοιμασία των μελλοντικών γονέων για την υιοθεσία μέσω συζητήσεων με κοινωνικούς λειτουργούς, παρακολούθησης σχετικών με το θέμα ταινιών, επισκέψεις σε θετές οικογένειες αλλά και σε ενήλικα υιοθετημένα άτομα.

76. και 77. The National Board of Health and Welfare & Swedish Intercountry Adoptions Authority, 2007. *Special parents for special children*. Printed by Edita Vastra Aros. σελ. 3

78. Socialsterelsen. The National Board of Health and Welfare. [online] Διαθέσιμο από: <<http://www.socialstyrelsen.se>> [πρόσβαση 18/05/2007].

Αντικείμενα εκπαίδευσης αποτελούν η διαδικασία της υιοθεσίας στη Σουηδία, η νομοθεσία περί του θεσμού, η επαφή της οικογένειας με το νέο μέλος, το ταξίδι στην χώρα καταγωγής του παιδιού, το θέμα της ομιλούσας γλώσσας, κοινωνικά θέματα – προβλήματα όπως η χρήση ουσιών, διάφορες ασθένειες, η ανάληψη γονεϊκού ρόλου σε παιδί με βιολογικούς γονείς.

3.5 Διεξαγωγή κοινωνικής έρευνας

Η δημιουργία οικογένειας και η απόκτηση παιδιών αποτελούν προσωπικά ζητήματα για τα οποία η πλειοψηφία των ανθρώπων δεν επιθυμεί την ανάμειξη τρίτων προσώπων ή / και κρατικών Υπηρεσιών. Επομένως δεν είναι παράξενο εάν κάποιος αιτούντες υιοθεσίας θεωρούν ότι η ανάμειξη των κοινωνικών προνοιακών Υπηρεσιών είναι μη απαραίτητη, εάν όχι ενοχλητική. Πολλοί αιτούντες δυσκολεύονται να συνειδητοποιήσουν τη χρησιμότητα της διαδικασίας της κοινωνικής έρευνας και πολλές φορές επιδιώκουν την επιτάχυνση της διαδικασίας.

Το δύσκολο και περίπλοκο τμήμα της έρευνας είναι η εμπλοκή του ερευνητή σε προσωπικά ζητήματα, η συνέντευξη οικείων προσώπων για τις ζωές των αιτούντων, ερωτήσεις που πιθανόν να είναι δύσκολο να τεθούν και να συζητηθούν. Ο ερευνητής πρέπει να καταστήσει σαφές απ' την αρχή ότι το άγνωστο προς υιοθεσία παιδί αποτελεί το σημείο αναφοράς της όλης διαδικασίας. Επιπρόσθετα, οφείλει να συνδυάσει κατάλληλα τους διαφορετικούς ρόλους που καλείται να διαδραματίσει, του εκπρόσωπου του παιδιού, του ερευνητή, αξιολογητή και σύμβουλου της οικογένειας.

Η Σύμβαση της Χάγης ορίζει ρητά ποιου είδους πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνονται σε μία κοινωνική έρευνα υιοθεσίας.

Τις διαφορετικές ομάδες πληροφοριών που ο ερευνητής σε συνεργασία με τους αιτούντες καλούνται να καλύψουν, τις επιδεικνύουν και οι εκπρόσωποι του παιδιού στην χώρα καταγωγής του με σκοπό να μπορούν να είναι σε θέση να αποφασίσουν ποια αποτελεί την καταλληλότερη οικογένεια για το εκάστοτε παιδί.

Ποικίλες μέθοδοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εκπόνηση της κοινωνικής έρευνας. Το άτομο που πρόκειται να αναλάβει την έρευνα πρέπει να επιλέξει την μέθοδο την οποία θα εφαρμόσει.

Σε πολλούς Δήμους της Σουηδίας, γίνεται χρήση της γνωστής “σε βάθος συνέντευξη” [79]. Δύο ερευνητές αναλαμβάνουν τη διαδικασία και τα δεδομένα που προκύπτουν αξιολογούνται από ειδικά εκπαιδευμένο τρίτο άτομο. Η “εις βάθος συνέντευξη” μπορεί να αποδειχτεί ένα καλό εργαλείο για την εξακρίβωση των δυνατών σημείων, των αδυναμιών αλλά και της σταθερότητας από την μεριά της υποψήφιας θετής οικογένειας.

Μία δεύτερη μέθοδος έρευνας που χρησιμοποιείται πολλές φορές είναι η μέθοδος “PRIDE”. [80] Σκοπό της μεθόδου αυτής αποτελεί η προσωπική συνειδητοποίηση από την πλευρά των ενδιαφερόμενων της χρονικής περιόδου που διαθέτουν την δυνατότητα να φροντίσουν ένα παιδί ενός άλλου γονέα. Η μέθοδος προϋποθέτει ότι οι αιτούντες θα συμμετάσχουν σε ομάδα συζήτησης με άλλους υποψήφιους θετούς γονείς. Έτσι έχουν στη διάθεσή τους την ευκαιρία να συζητήσουν θέματα που αφορούν στην παιδική ηλικία, τη βιολογική καταγωγή του παιδιού, τα κίνητρα της υιοθεσίας και άλλα θέματα.

Η κοινωνική έρευνα έχει διπλό σκοπό, την διαμόρφωση αρχικά μίας βάσης δεδομένων για την τελική λήψη απόφασης της υιοθεσία από το αρμόδιο Συμβούλιο και δεύτερον την παρουσίαση των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων των αιτούντων στους εκπροσώπους του παιδιού στην χώρα καταγωγής του.

Η έγγραφη αναφορά αποτελεί ισχυρό αποδεικτικό στοιχείο πάνω στο οποίο θα στηριχθούν οι εκπρόσωποι του παιδιού, ώστε να καταστούν ικανοί να αποφασίσουν εάν αυτή η οικογένεια αποτελεί την κατάλληλη για το συγκεκριμένο παιδί.

Τον ρόλο του ερευνητή αναλαμβάνει επίσημα διορισμένος επαγγελματίας κοινωνικός λειτουργός του τμήματος δημοτικών κοινωνικών υπηρεσιών.^[81] Η έρευνα διεξάγεται στην οικία των υποψήφιων γονέων και πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα αναφορικά με τους θετούς γονείς:^[82]

79. The Swedish National Board for Intercountry Adoptions, 1999. *Intercountry adoptions. Handbook for social welfare boards*. Stockholm: Edita Norstedts Tryckeri AB, σελ. 27

80. The Swedish National Board for Intercountry Adoptions, 1999. *Intercountry adoptions. Handbook for social welfare boards*. Stockholm: Edita Norstedts Tryckeri AB, σελ. 27

81. Swedish Government Official Reports, 2003. *Adoption – but at what price? Summary of the report of the enquiry into intercountry adoption and compilation of adoption research..* Stockholm: Edita Norstedts Tryckeri AB, σελ. 23

82. Swedish Intercountry Adoptions Authority, 2005. *Adoption in Sweden. Policy and Procedures concerning Intercountry Adoptions*. Stockholm. Σελ. 6

- Προηγούμενες συνθήκες ζωής: η παιδική τους ηλικία και η εφηβεία, εκπαίδευση, επαγγέλματα και σχέσεις με τους γονείς και τα αδέρφια.
- Παρούσες συνθήκες ζωής: περιβάλλον οικίας, κατάσταση σχολείου, εργασία, εισόδημα και οικονομική κατάσταση.
- Παρελθούσα και παρούσα κατάσταση υγείας.
- Προσωπικότητα: διακριτά χαρακτηριστικά και ενδιαφέροντα, συμμετοχή σε λέσχες και συλλόγους, ελεύθερες ώρες και φιλικά πρόσωπα, γνωριμίες..
- Θρησκευτικές πεποιθήσεις
- Γάμος και συζυγική σχέση: η προσωπική άποψη που διαμορφώνουν οι αιτούντες για τις παραμέτρους αυτές και τις όποιες προηγούμενες σχέσεις τους. Η άποψη των ατόμων γύρω τους για τα σχέδιά τους για την υιοθεσία. Ύπαρξη πρόθεσης για απόκτηση περισσότερων παιδιών. Άλλο παιδί στην οικογένεια.
- Κίνητρα για την υιοθεσία.
- Γνώση και εμπειρία για τα παιδιά, ιδανικά ανατροφής. Προσδοκίες και προετοιμασία για την υιοθέτηση του γονεϊκού ρόλου.
- Αναφορές – συστάσεις τουλάχιστον δύο ατόμων που γνωρίζουν καλά τους αιτούντες.
- Εκτίμηση της ετοιμότητας στην αντιμετώπιση θεμάτων της καθημερινότητας των αιτούντων ως θετών γονέων και η ικανότητά τους να φροντίσουν τα παιδιά όποιας ηλικίας και με τις όποιες δεδομένες ανάγκες.

Κεφάλαιο 4: Οι διαδικασίες που ακολουθούν την ολοκλήρωση της διαδικασίας της υιοθεσίας

4.1 Ενέργειες των θετών γονέων μετά την άφιξη του παιδιού στην οικογένεια

Υφίστανται συγκεκριμένες ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβούν οι θετοί γονείς, αμέσως μετά την άφιξη του παιδιού στην οικογένεια, με σκοπό να ολοκληρωθεί η διαδικασία της υιοθεσίας. Οι ενέργειες προβλέπονται από το σουηδικό Σύνταγμα ενώ οι θετοί γονείς ενημερώνονται και καθοδηγούνται ως προς αυτές από τις κοινωνικές Υπηρεσίες και τους φορείς που έχουν αναλάβει την διεκπεραίωση της διαδικασίας.

Οι θετοί γονείς αφού επιστρέψουν με το νέο μέλος της οικογένειας από το ταξίδι τους στη χώρα καταγωγής του παιδιού πρέπει να δηλώσουν στην επιτροπή Κοινωνικής Πρόνοιας την άφιξή του στην χώρα. Τα προσωπικά στοιχεία που αφορούν στο παιδί πρέπει να εγγραφούν στην οικογενειακή κατάσταση της θετής οικογένειας στον αντίστοιχο Δήμο.

Καταχώρηση στον πληθυσμό της χώρας

Σε διάστημα μιας εβδομάδας μετά την άφιξη του παιδιού, οι θετοί γονείς υποχρεούνται να δηλώσουν το παιδί στους καταλόγους του πληθυσμού. Το διαβατήριο του παιδιού ισχύει ως αποδεικτικό της ταυτότητάς του. Έχοντας καταγραφεί εκεί, σηματοδοτείται το δικαίωμα του παιδιού να λαμβάνει κοινωνικά επιδόματα από το σουηδικό κράτος. Οι θετοί γονείς δικαιούνται γονικού επιδόματος, όπως ακριβώς και οι βιολογικοί γονείς παιδιών κάτω των δέκα ετών. Τα επιδόματα παιδιών παρέχονται χωρίς αίτηση. Ένας άγαμος θετός γονέας λαμβάνει ειδικό επίδομα μετά την αίτηση στο γραφείο Κοινωνικής Ασφάλισης.

Εθνικότητα

Τα υιοθετημένα παιδιά από άλλες χώρες αποκτούν αυτόματα τη σουηδική εθνικότητα λόγω της υιοθεσίας τους, που παρέχεται από τον ένα τουλάχιστον Σουηδό γονέα και με κριτήριο την έως 12 χρόνων ηλικία τους. Αυτό αναφέρεται σε όλες τις περιπτώσεις όπου το περιφερειακό Δικαστήριο εγκρίνει μία απόφαση υιοθεσίας και όταν ο Οργανισμός ΜΙΑ αποφασίζει να εγκρίνει μία διεθνική υιοθεσία κάτω από τις προϋποθέσεις της Σύμβασης της Χάγης. Αν οι θετοί γονείς διατηρούν επιπρόσθετη εθνικότητα από τη σουηδική, σε περίπτωση αλλοδαπών γονέων, πρέπει να εξασφαλίσουν πως το παιδί θα αποκτήσει και αυτήν. Σημειώνονται μερικές περιπτώσεις όπου το παιδί διατηρεί τη δική του εθνικότητα ή διατηρεί τη δυνατότητα να αποδεσμευτεί από αυτήν.

Ιατρική εξέταση παιδιού

Οι γονείς θα πρέπει να φροντίσουν να κλείσουν έγκαιρα ραντεβού σε παιδιατρική κλινική με σκοπό την ιατρική εξέταση του παιδιού στο χρονικό διάστημα των δεκατεσσάρων ημερών ^[83] μετά την άφιξή του στην χώρα υποδοχής.

Η ιατρική αυτή εξέταση λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τις οδηγίες του Εθνικού Συμβουλίου Υγείας και του Προνοιακού Νομικού Κώδικα ^[84]. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής το παιδί μπορεί να παρακολουθείται περιοδικά από τις παιδιατρικές κλινικές.

Χρήση παροχών κοινωνικής ασφάλισης

Όταν μία υπόθεση υιοθεσίας ολοκληρώνεται, οι θετοί γονείς μπορούν να απευθυνθούν στο Γραφείο Κοινωνικής Ασφάλισης και να λάβουν τις παροχές που δικαιούνται για την υιοθεσία. Αρχικά, να κάνουν χρήση των πέντε ημερών άδειας εργασίας που δικαιούνται ο καθένας μετά την άφιξη του παιδιού στη νέα του κατοικία.

Επιπρόσθετα, να αιτηθούν και να λάβουν το επίδομα εξόδων υιοθεσίας που προβλέπεται από το νόμο και στοχεύει στην κάλυψη των εξόδων κατά το ταξίδι των γονέων στη χώρα καταγωγής του παιδιού. Το ποσό που προβλέπεται ανέρχεται στις 40.000 σουηδικές κορώνες, 4.300 Ευρώ. ^[85] Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο, προϋπόθεση για τη χορήγηση του επιδόματος αποτελεί η μικρότερη από τα δέκα έτη ηλικία του θετού παιδιού.

83. και 84. The Swedish National Board for Intercountry Adoptions, 1999. *Intercountry adoptions. Handbook for social welfare boards*. Stockholm: Edita Norstedts Tryckeri AB, σελ. 68

85. Swedish Government Official Reports, 2003. *Adoption – but at what price? Summary of the report of the enquiry into intercountry adoption and compilation of adoption research..* Stockholm: Edita Norstedts Tryckeri AB, σελ. 29

4.2 Έκθεση παρακολούθησης (Follow up report)

Μία έκθεση παρακολούθησης πρέπει να συνταχθεί, χρησιμοποιώντας μία ειδική φόρμα, όταν θα έχουν παρέλθει περίπου έξι μήνες διαμονής του παιδιού με τη νέα του οικογένεια. Η έκθεση αυτή απαιτείται από τους εκπροσώπους του παιδιού στη χώρα καταγωγής του και πρέπει να περιγράφει λεπτομερώς την εικόνα της ανάπτυξης του παιδιού και της προσαρμογής του στο νέο του σπίτι.

Η διαδικασία αυτή αποτελεί επιπρόσθετο λόγο για πραγματοποίηση πιο συχνών επαφών μεταξύ του Κοινωνικού Προνοιακού Συμβουλίου και των θετών γονέων κατά την περίοδο που ακολουθεί άμεσα της άφιξης του παιδιού. Η έκθεση παρακολούθησης οφείλει να συνταχθεί ακόμη και στην περίπτωση που προηγείται υιοθεσία άλλου παιδιού από την ίδια οικογένεια, σύμφωνα με τον σουηδικό νόμο. Η έκθεση πρέπει να δοθεί στους γονείς για μετάφραση και προώθηση στον Οργανισμό μέσω του οποίου το παιδί υιοθετήθηκε.

Ο αριθμός των εκθέσεων παρακολούθησης που θα συνταχθούν διαφέρει ανάλογα με την χώρα καταγωγής του παιδιού. Ένα ποσοστό κρατών απαιτεί επιπρόσθετες από μία εκθέσεις παρακολούθησης. Οι θετοί γονείς συχνά αναλαμβάνουν να στείλουν έναν ορισμένο αριθμό εκθέσεων παρακολούθησης στο κράτος καταγωγής του παιδιού. Οι γονείς οφείλουν επίσης να αποστείλουν τα αντίγραφα της απόφασης υιοθεσίας και τα αποδεικτικά πολιτογράφησης στη χώρα καταγωγής του παιδιού.^[86]

Οι γονείς πρέπει να υποστηριχθούν στη διαδικασία αυτή από τον κοινωνικό λειτουργό. Σε μερικές υποθέσεις θεωρείται αναγκαία η επεξήγηση στους θετούς γονείς της σημαντικότητας της τιμητικής δέσμευσης στη χώρα προέλευσης του παιδιού, η οποία με τη σειρά της συνεπάγεται την προστασία του παιδιού από αυθαιρέσιες των γονέων του. Μακροπρόθεσμα, η έκθεση αυτή μπορεί επίσης να επηρεάσει τις προοπτικές ολοένα περισσότερων παιδιών που έχουν τη δυνατότητα να έρθουν στη Σουηδία διαμέσου της ίδιας πηγής επικοινωνίας.

86. The Swedish National Board for Intercountry Adoptions, 1999. *Intercountry adoptions. Handbook for social welfare boards*. Stockholm: Edita Norstedts Tryckeri AB, σελ. 69

Η έκθεση παρακολούθησης συντάσσεται από έναν κοινωνικό λειτουργό απασχολούμενο από το τοπικό δημοτικό Συμβούλιο Κοινωνικής Πρόνοιας,^[87] ή από τους θετούς γονείς. Πιο συγκεκριμένα, αφορά στην εμπειρία των γονέων και του παιδιού των πρώτων κοινών ημερών, στην αντίληψη των γονέων για την υιοθεσία μετά την ολοκλήρωσή της, στην ψυχοσυναισθηματική κατάσταση τόσο του ίδιου του παιδιού όσο και των γονέων του, στην προσαρμογή του στο νέο περιβάλλον του και στις σχέσεις του με τους γονείς αλλά και τους λοιπούς συγγενείς της οικογένειας. Ερευνώνται και περιγράφονται επίσης, προβλήματα που τυχόν έχουν προκύψει. Η εξέλιξη της ομιλούσας γλώσσας του παιδιού, η ένταξή του σε αντίστοιχη με την ηλικία του βαθμίδα εκπαίδευσης, συνήθως παιδικός σταθμός κ.ά.

Μέσω της διαδικασίας της σύνταξης έκθεσης παρακολούθησης ερευνάται ουσιαστικά και η καταλληλότητα των θετών γονέων από το σουηδικό κράτος. Ενδεχόμενα μπορεί να προκύψει και η πιθανότητα αλλαγής πλαισίου του παιδιού αν οι γονείς αξιολογηθούν ακατάλληλοι για την ανάληψη της φροντίδας του παιδιού και του γονεϊκού ρόλου. Η διαδικασία αυτή περιγράφεται σε επόμενη ενότητα του κεφαλαίου αυτού.

4.3 Κρατική παροχή υποστήριξης και βοήθειας μετά την ολοκλήρωση της υιοθεσίας

Η σουηδική κοινωνία αποδέχεται και θεσπίζει νόμους υπέρ των διεθνικών υιοθεσιών. Είναι σημαντικό ότι αναγνωρίζει τις ανάγκες των υιοθετημένων παιδιών και υιοθετούντων γονέων. Από την 1^η Ιανουαρίου του έτους 1998, τα Δημοτικά Κοινωνικά Προνοιακά Συμβούλια, σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 1 του Νόμου περί Κοινωνικών Υπηρεσιών,^[88] αναλαμβάνουν σαφή ευθύνη παροχής βοήθειας που ενδεχόμενα απαιτείται μετά την ολοκλήρωση μίας υιοθεσίας στα άμεσα εμπλεκόμενα άτομα. Για παράδειγμα, μπορούν να προκύψουν προβλήματα από την υιοθεσία όπως στις σχέσεις των μελών της οικογένειας, δυσκολίες στην ανάληψη του γονεϊκού ρόλου και κρίσεις ζωής που προκύπτουν από την υιοθεσία. Η κρατική αυτή ευθύνη δεν χαρακτηρίζεται από χρονικά όρια όσον αφορά στο παιδί και ισχύει μέχρι την ενηλικίωσή του. Δυστυχώς στους περισσότερους δήμους της Σουηδίας δεν υπάρχει ακόμη οργανωμένη τέτοιου είδους δραστηριότητα.

87. The National Board of Health and Welfare & Swedish Intercountry Adoptions Authority, 2007. *Special parents for special children*. Printed by Edita Vastra Aros. σελ. 13

88. Swedish Government Official Reports, 2003. *Adoption – but at what price? Summary of the report of the enquiry into intercountry adoption and compilation of adoption research..* Stockholm: Edita Norstedts Tryckeri AB, σελ. 26

Το πρόγραμμα αυτό προβλέπει έναν κοινωνικό λειτουργό με καλή γνώση όλων των ειδικών καταστάσεων που ενδεχόμενα χαρακτηρίζουν τη νεοσύστατη οικογένεια, που ασκεί Συμβουλευτική και προτείνει σχετική βιβλιογραφία στους θετούς γονείς σε τακτές επισκέψεις στον χώρο της οικογένειας. Ο κοινωνικός λειτουργός μέσω διαλόγου επιχειρεί να ευαισθητοποιήσει τους γονείς να κρατούν αρχείο με σημαντικές πληροφορίες που αφορούν στη διαδικασία ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης και εξέλιξης του παιδιού και τονίζει τη σημαντικότητα της διαδικασίας αυτής. Φροντίζει την επικοινωνία με άτομο ομιλών τη μητρική γλώσσα του παιδιού, σε περίπτωση που οι γονείς αδυνατούν να το κατανοήσουν και επίσης τους παρακινεί να αναζητήσουν και να κατοχυρώσουν θέση σε κατάλληλη για το παιδί σχολική τάξη, εάν η ηλικία του το ορίζει.

Προγράμματα παροχής συμβουλευτικής στήριξης προβλέπονται από πολλούς διαφορετικούς φορείς στη Σουηδία. Από τους κατά τόπους δήμους, τις κλινικές συμβουλευτικής οικογένειας και γάμου, τους ψυχιατρικούς φορείς παιδιών και νέων ατόμων, τους κοινωνικούς λειτουργούς και ψυχολόγους που εργάζονται στις κλινικές παιδιών και στα σχολεία. Υπάρχουν επίσης και ιδιωτικές κλινικές.^[89]

Υποστηρικτικές Υπηρεσίες συναφείς με το πρόγραμμα:^[90]

- Κέντρο ανάπτυξης για υιοθετημένα άτομα της Παιδιατρικής κλινικής του πανεπιστημιακού νοσοκομείου της Ουψάλα.
- Προσωπικές Συμβουλευτικές Υπηρεσίες περί Υιοθεσίας στη Στοκχόλμη και στο Γκέτενμποργκ των οποίων οι υπηρεσίες αφορούν στην άσκηση συμβουλευτικής, στην εκπαίδευση και στην θεραπεία.
- Επείγον - Φίλος Υιοθεσίας, τηλεφωνική γραμμή που απαντούν κατάλληλα καταρτισμένα υιοθετημένα άτομα.
- Οργανισμοί για υιοθετημένα άτομα όπως αυτοί της Κορέας που λειτουργεί από το 1986. Ο Οργανισμός Ενηλίκων Υιοθετημένων Ατόμων και Θετών Παιδιών που λειτουργεί από το έτος 1991. Ο Οργανισμός Υιοθετημένων Αιθιοπίας και πολλοί άλλοι παρεμφερείς οργανισμοί.

89. The National Board of Health and Welfare & Swedish Intercountry Adoptions Authority, 2007. *Special parents for special children*. Printed by Edita Vastra Aros. σελ. 111

90. The Swedish National Board for Intercountry Adoptions, 1999. *Intercountry adoptions*. Handbook for social welfare boards. Stockholm: Edita Norstedts Tryckeri AB, σελ. 75

4.4 Πιθανή αλλαγή πλαισίου για το παιδί.

Σε περίπτωση που ο αρμόδιος κοινωνικός λειτουργός της Διεύθυνσης Κοινωνικής Πρόνοιας αξιολογήσει κατά τη διαδικασία της σύνταξης έκθεσης παρακολούθησης της οικογένειας αλλά και πρωτίτερα ή αργότερα πως οι συνθήκες που επικρατούν στο νέο περιβάλλον του υιοθετημένου παιδιού δεν είναι ικανοποιητικές και δεν πληρούν τις κατάλληλες προδιαγραφές που ορίζει ο νόμος αλλά και η Σύμβαση της Χάγης πρέπει να ληφθούν τα απαιτούμενα μέτρα. Αν οι συνθήκες αυτές δεν καλυτερεύσουν μέσω της Συμβουλευτικής και της υποστήριξης της οικογένειας από αρμόδιους φορείς παροχής βοήθειας, προβλέπεται η λύση της αλλαγής πλαισίου για το παιδί.

Υπενθυμίζεται πως ο σουηδικός νόμος δεν επιτρέπει την ακύρωση μίας υιοθεσίας. Ακόμη και στην περίπτωση που το νέο πλαίσιο του παιδιού αξιολογηθεί ακατάλληλο δεν προβλέπεται η επιστροφή του παιδιού στη χώρα καταγωγής του, αλλά η επανάληψη της όλης διαδικασίας της υιοθεσίας με στόχο πλέον την εύρεση νέων υποψήφιων γονέων στη Σουηδία.

Η νέα υποψήφια οικογένεια εξετάζεται σύμφωνα με τις ίδιες παραμέτρους που εξετάστηκε και η παρούσα ακατάλληλη οικογένεια πριν την υιοθεσία. Το Συμβούλιο Κοινωνικής Πρόνοιας λαμβάνει ακριβώς τα ίδια μέτρα που ισχύουν και για τα παιδιά σουηδικής καταγωγής όταν οι συνθήκες που επικρατούν με τους βιολογικούς τους γονείς αξιολογηθούν ακατάλληλες.

Σε περίπτωση που τα προβλήματα διαπιστωθούν όταν η διαδικασία υιοθεσίας δεν έχει ολοκληρωθεί, το Συμβούλιο Κοινωνικής Πρόνοιας πρέπει να κάνει άρση της απόφασης έγκρισης και να προβεί στην ανεύρεση μίας άλλης θετής οικογένειας για το παιδί.

4.5 Η προσαρμογή των υιοθετημένων παιδιών

Τα παιδιά που υιοθετούνται από χώρες του εξωτερικού συναντούν κατά την άφιξή τους στη Σουηδία, άτομα με ειλικρίνεια και θετικό ενδιαφέρον προς αυτά, στοιχεία που αποτελούν μία στέρεα βοηθητική βάση για την προσαρμογή τους στις νέες οικογένειες και στο κοινωνικό περιβάλλον. Αρκετές μελέτες έχουν πραγματοποιηθεί από τις αρχές της δεκαετίας του '70 στα σκανδιναβικά κράτη για τα υιοθετημένα παιδιά από άλλες χώρες.^[91] Αυτές οι πρώτες μελέτες επικεντρώθηκαν αρχικά στη σωματική υγεία των παιδιών αυτών και αργότερα στην κοινωνική τους προσαρμογή.

91. MIA. Swedish Intercountry Adoptions Authority, 2005. Adoption in Sweden. Policy and Procedures concerning Intercountry Adoptions. Stockholm. σελ. 10

Η πρώτη έρευνα στη Σουηδία πάνω στην προσαρμογή και την ανάπτυξη των υιοθετημένων παιδιών διεξήχθη το 1979.^[92] Τα αποτελέσματα της έρευνας προέκυψαν από συζητήσεις με μικρής ηλικίας υιοθετημένα άτομα για τον εαυτό τους, συνεντεύξεις με τους γονείς τους καθώς και από πληροφορίες από το σχολικό τους περιβάλλον. Αυτή την έρευνα ακολούθησαν πολλές άλλες, όπως για παράδειγμα, αυτή της διαδικασίας της προσαρμογής κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους παραμονής του παιδιού με την οικογένεια, η ρύθμιση των προβλημάτων που προκύπτουν στη διάρκεια της εφηβείας, η ανάπτυξη της ταυτότητας και η ψυχική υγεία υιοθετημένων εφήβων και η έρευνα της ομιλίας της γλώσσας της χώρας υποδοχής.^[93]

Η πλειοψηφία των παιδιών αυτών χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι διαθέτουν μία νοσταλγία τόσο για τις βιολογικές τους οικογένειες, όσο και για την χώρα καταγωγής τους. Από την άλλη πλευρά, για τους περισσότερους γονείς, η άφιξη των παιδιών στην οικογένεια εκφράζει μία ενδιαφέρουσα εμπειρία, ιδιαίτερα για τους πατεράδες. Αυτή η δυνατή επιθυμία για την υιοθεσία των παιδιών και η μετέπειτα χαρά των γονέων που βρίσκονται μαζί τους χαρακτηρίζει και την κατηγορία των θετών γονέων που έχουν ήδη δικά τους βιολογικά παιδιά. Το αμοιβαίο και από παιδιά και από γονείς αίσθημα του ανήκειν και η μεταξύ τους οικειότητα είναι τα χαρακτηριστικά που εξελίσσονται και απαιτούν κάποιο χρονικό διάστημα για να αναπτυχθούν στις περισσότερες θετές οικογένειες. Σε μερικές οικογένειες, η ψυχολογική σχέση παιδιού-γονέα δημιουργείται έπειτα από σύντομο χρονικό διάστημα. Σε περίπτωση άλλων οικογενειών, αποτελούσε θέμα μηνών, πολλές φορές και χρόνων, πριν τα παιδιά και οι γονείς φτάσουν μαζί στο σημείο που μπορεί να πει κάποιος ότι υφίσταται η ψυχολογική σχέση παιδιού-γονέα. Όσο πιο σύντομα η ψυχολογική σχέση παιδιού – γονέα αρχίζει να "χτίζεται" με έναν φυσικό και ανεπηρέαστο τρόπο, η κατάσταση στην οικογένεια αρχίζει να παρομοιάζεται με την κατάσταση που επικρατεί σε όλες τις άλλες οικογένειες.

Φαίνεται ότι περίπου το ένα - τρίτο των παιδιών στις μελέτες αυτές είχαν τόσο μεγάλες δυσκολίες, ώστε η περίοδος προσαρμογής ήταν τόσο κουραστική και για τα παιδιά και για τους γονείς τους. Συνοπτικά, πολλά από τα παιδιά που ήταν μεγαλύτερα από τριών ετών κατά την άφιξή τους είχαν προβλήματα με τις νέες οικογένειές τους κατά τη διάρκεια των πρώτων τριών μηνών, γεγονός το οποίο μπορεί να εξεταστεί ως μια φυσιολογική διαδικασία. Μετά από ένα χρόνο περίπου το ένα - τρίτο των παιδιών είχε ακόμα προβλήματα, το πιο κοινό από αυτά ήταν η έλλειψη αυτοπεποίθησης: τα παιδιά ήταν αβέβια για τις ικανότητές τους, φοβισμένα στο να δοκιμάσουν νέες εμπειρίες και τα παρατούσαν εύκολα.

92. και 93. MIA. Swedish Intercountry Adoptions Authority, 2005. Adoption in Sweden. Policy and Procedures concerning Inter-country Adoptions. Stockholm. σελ. 10

Περίπου το ένα - τρίτο των παιδιών ήταν εντελώς υγιή κατά την άφιξή τους όταν το ένα - τρίτο είχε δύο ή περισσότερα σωματικά συμπτώματα.^[94]

Τα ιατρικά προβλήματα εξαφανίστηκαν σε σύντομο χρονικό διάστημα. Αυτά τα παιδιά που ήταν υποσιτισμένα επανήλθαν εκπληκτικά γρήγορα.

Η πλειονότητα των παιδιών έμαθε αρκετά σουηδικά περίπου σε διάστημα τριών μηνών παραμονής στο θετό σπίτι και συναναστροφής με τους φίλους. Ταυτόχρονα, το παιδί έχανε την επαφή με τη μητρική του γλώσσα πολύ γρήγορα. Γονείς, δάσκαλοι και νοσηλεύτριες συμφωνούν απόλυτα ότι σήμερα τα πιο πολλά παιδιά κάνουν μια πολύ καλά ανεπτυγμένη χρήση της ομιλούσας γλώσσας.

Έρευνα έχει δείξει επίσης ότι, κατά τη διάρκεια διάφορων περιόδων της παιδικής και εφηβικής ηλικίας, τα περισσότερα υιοθετημένα παιδιά ενδιαφέρονται πολύ για τους προγόνους τους. Είναι επομένως ουσιώδες για τους υιοθετούντες γονείς να τους πουν τα πάντα που πρέπει να γνωρίζουν για την καταγωγή και την προηγούμενη κατάσταση της ζωής τους: ποιες δραστηριότητες του άρεσαν στο ορφανοτροφείο; πώς έμοιαζε το παιδί σαν μωρό; γιατί ήρθε στη Σουηδία; Τα στοιχεία αυτά μπορούν να βοηθήσουν το παιδί να πετύχει μια υγιή αυτό-εικόνα. Η βασική αρχή για τους υιοθετούντες γονείς είναι να πουν στο παιδί οτιδήποτε γνωρίζουν γι' αυτό.

Ενήλικες που έχουν υιοθετηθεί, έχουν γράψει βιβλία για την ανάπτυξή τους στη σουηδική κοινωνία ως υιοθετημένα παιδιά από το εξωτερικό. Αυτά τα βιβλία συμβάλλουν σημαντικά στην καλύτερη γνώση του θέματος.

Υιοθετημένοι νέοι και ενήλικες έχουν επίσης δημιουργήσει αυτόβουλα οργανώσεις μέσω των οποίων συναντώνται, πραγματοποιούν ταξίδια στις χώρες καταγωγής τους και άλλες δραστηριότητες.

4.6 Η διαδικασία ανεύρεσης ριζών

Κάθε υιοθετημένο άτομο έχει το δικό του εξατομικευμένο τρόπο αντίληψης και διαχείρισης της καταγωγής του και των ριζών του. Κάποια υιοθετημένα άτομα νιώθουν ολοκληρωτικά Σουηδοί πολίτες. Άλλα άτομα σκέφτονται συχνά ή και διαρκώς τη βιολογική τους καταγωγή. Οι περισσότεροι υιοθετημένοι τοποθετούνται μάλλον μεταξύ των δύο παραπάνω κατηγοριών θετών ατόμων. Αναμφισβήτητα όμως, η πλειοψηφία των υιοθετημένων ατόμων σε κάποια περίοδο της ζωής τους θα σκεφτεί τους βιολογικούς της γονείς. Πολλοί αναζητούν όσες περισσότερες δυνατές πληροφορίες διατίθενται περί των ριζών τους.

94. MIA. Swedish Intercountry Adoptions Authority, 2005. Adoption in Sweden. Policy and Procedures concerning Intercountry Adoptions. Stockholm. σελ. 11

Η έρευνα έχει δείξει ότι το ενδιαφέρον στην ανεύρεση των ριζών είναι συνηθισμένο κατά τη διάρκεια μιας φάσης αποκαλούμενης «κρίση ανάπτυξης» όπως παραδειγματικά, ο γάμος, η εγκυμοσύνη και η γέννηση ενός παιδιού ή ο θάνατος των θετών γονέων. Ένα άλλο ποσοστό εκδηλώνει έντονο ενδιαφέρον για τις ρίζες του κατά τη διάρκεια της εφηβικής ηλικίας.^[95] Η διάδοση της διαδικασίας έρευνας του προσωπικού γενεαλογικού δέντρου, διάσημη στην Σουηδία, δείχνει επίσης να επηρεάζει τα υιοθετημένα άτομα ως προς την παρακίνησή τους να αναζητήσουν τις ρίζες τους.

Είναι σημαντικό οι θετοί γονείς να βοηθούν τα παιδιά τους να συλλέξουν όσες περισσότερες πληροφορίες μπορούν για τις ρίζες τους χωρίς να τα πιέζουν να μάθουν θέματα που αφορούν σε αυτές και δεν είναι αρκετά ώριμα γι' αυτά ή για θέματα που δεν ενδιαφέρονται αρκετά. Η απόφαση για την καταλληλότητα της χρονικής περιόδου αναζήτησης και ανεύρεσης των βιολογικών ριζών αφορά αποκλειστικά το κάθε υιοθετημένο παιδί, εξατομικευμένα.^[96]

Είναι λοιπόν σίγουρο πως οι κοινωνικοί λειτουργοί πρέπει να είναι προετοιμασμένοι ότι θα συναντήσουν άτομα στην κοινωνική Υπηρεσία που ενδιαφέρονται για τις ρίζες τους. Επομένως πρέπει να είναι έτοιμοι να τους παράξουν βοήθεια και συμβουλευτική για το πώς πρέπει να κινηθούν για να μάθουν όσα περισσότερα γίνεται για την καταγωγή τους και για ποιο λόγο υιοθετήθηκαν. Ωστόσο γίνεται σαφές στο υιοθετημένο άτομο ότι η διαδικασία ανεύρεσης ριζών αποτελεί δύσκολο και μεγάλο βήμα που ενδεχόμενα προκαλεί ανασφάλεια και δυσφορία στους υιοθετούντες γονείς.

Ο κοινωνικός λειτουργός προσπαθεί πάντα να πείσει τους θετούς γονείς να βοηθήσουν το παιδί στη διαδικασία ανεύρεσης ριζών και να τους κάνει να συνειδητοποιήσουν ότι η ευαίσθητη και σημαντική αυτή αναζήτηση αποτελεί δικαίωμά του. Ο Οργανισμός ΜΙΑ έχει εκδώσει ειδικό φυλλάδιο με τον τίτλο "Υιοθετημένος από άλλη χώρα;" με σαφή βήματα βοήθειας προς τα άτομα που αναζητούν τις ρίζες τους.^[97]

Οι σουηδικοί σύλλογοι για τα υιοθετημένα παιδιά και τους θετούς γονείς αποτελούν επιπρόσθετη πηγή βοήθειας για τα άτομα που αναζητούν τις ρίζες τους. Είναι θετικό να μπορείς να συζητήσεις με άλλα άτομα που πραγματικά σε κατανοούν επειδή βρίσκονται σε παρόμοια κατάσταση ζωής με εσένα.

95. The Swedish National Board for Intercountry Adoptions, 1999. *Intercountry adoptions. Handbook for social welfare boards.* Stockholm: Edita Norstedts Tryckeri AB, σελ. 77

96. The National Board of Health and Welfare & Swedish Intercountry Adoptions Authority, 2007. *Special parents for special children.* Printed by Edita Vastra Aros. σελ. 99

97. The Swedish National Board for Intercountry Adoptions, 1999. *Intercountry adoptions. Handbook for social welfare boards.* Stockholm: Edita Norstedts Tryckeri AB, σελ. 79

Τα μέλη των συλλόγων μπορούν να δώσουν συμβουλές και να σου προτείνουν τακτικές αναζήτησης, μπορούν να προσφέρουν υποστήριξη και βοήθεια σε διάφορα θέματα που ανακύπτουν και μπορούν να μοιραστούν μαζί σου τις δικές τους προσωπικές εμπειρίες. Η δυνατότητα πρόσβασης και επικοινωνίας με άλλα άτομα που γνωρίζουν όλες τις θετικές πλευρές του να είσαι υιοθετημένος αποτελεί μία άλλη θετική προοπτική.^[98]

Η πολιτική της Σουηδίας στη διαδικασία ανεύρεσης ριζών επιτρέπει και παρέχει το δικαίωμα στο άτομο να έρχεται σε επαφή με το συμβούλιο κοινωνικής πρόνοιας με σκοπό την απόκτηση γνώσης που αφορά στους βιολογικούς του γονείς. Όλοι οι εξουσιοδοτημένοι οργανισμοί υιοθεσίας που έχουν αναλάβει υποθέσεις υιοθεσίας αποστέλλουν αντίγραφα όλων των εγγράφων που αφορούν στην υιοθεσία και στα προσωπικά στοιχεία των βιολογικών γονέων στο συμβούλιο κοινωνικής πρόνοιας .

Πολλές φορές λαμβάνει χώρα το αντίστροφο φαινόμενο, δηλαδή των βιολογικών συγγενών που επιθυμούν να έρθουν σε επαφή με το υιοθετημένο άτομο και την οικογένειά του. Συνήθως, η επικοινωνία γίνεται μέσω της σουηδικής πρεσβείας στη χώρα καταγωγής του παιδιού ή του οργανισμού που ανέλαβε και ολοκλήρωσε την υπόθεση υιοθεσίας. Το υιοθετημένο άτομο αναλόγως την ηλικία του και την ωριμότητά του αποδέχεται ή όχι την επικοινωνία αυτή .

Η διαδικασία της ανεύρεσης ριζών δεν είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη στη σουηδική κοινωνία. Αποτελεί αυτονόητη πράξη, η αναφορά των στοιχείων των βιολογικών γονέων ή συγγενών, σε περίπτωση που οι πρώτοι είτε έχουν αποβιώσει είτε αγνοούνται, στον φάκελο της εκάστοτε υπόθεσης υιοθεσίας. Οι γονείς ενημερώνουν τα παιδιά τους για τον ιδιαίτερο τρόπο απόκτησής τους, συνήθως από μικρή ηλικία. Τα υιοθετημένα παιδιά διατηρούν κάθε δικαίωμα γνώσης των βιολογικών τους ριζών. Συνήθως δεν εντοπίζονται φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού των υιοθετημένων ατόμων από τους γηγενείς σουηδούς πολίτες, αυτά εξάλλου τα άτομα αποτελούν αρκετά μεγάλο ποσοστό στη Σουηδία, για το λόγο αυτό και οι γονείς ενθαρρύνονται να ενημερώνουν τα παιδιά τους για τις ρίζες τους και την καταγωγή τους. Συχνό φαινόμενο αποτελεί και το ταξίδι του παιδιού με τους θετούς γονείς του στη χώρα καταγωγής του πρώτου με σκοπό τη γνωριμία του με τους βιολογικούς γονείς ή τους συγγενείς.

98. The National Board of Health and Welfare & Swedish Intercountry Adoptions Authority, 2007. *Special parents for special children*. Printed by Edita Vastra Aros. σελ. 100

Μέρος Δεύτερο: Ερευνητικό

Φωτογραφία διαθέσιμη από:

< http://www.mercygroup.com.au/parent_babies_support.asp >

Κεφάλαιο 5: Αποτελέσματα ποιοτικής έρευνας

5.1 Αναλυτική περιγραφή των συνεντεύξεων των κοινωνικών λειτουργών

Η ποιοτική έρευνα έλαβε χώρα στην πόλη Umea της βόρειας Σουηδίας. Αφορούσε σε τρεις κοινωνικές λειτουργούς, δύο εκ των οποίων εργάζονται στη Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας και συγκεκριμένα στο κέντρο οικογένειας και η τρίτη στη Διοίκηση συμβουλίου εποπτείας κοινωνικών λειτουργών. Στον ίδιο Φορέα με τις δύο πρώτες κοινωνικές λειτουργούς ασκούσε την πρακτική της άσκηση η συντάκτρια της παρούσας ερευνητικής εργασίας και η επαφή έγινε μέσω του επόπτη της ενώ οι ίδιες μας πληροφόρησαν στη συνέχεια για την τρίτη συνεντευξιαζόμενη.

Το σύνολο των τριών συνεντεύξεων έλαβε χώρα τον μήνα Απρίλιο του έτους 2007 και διεξήχθη στην αγγλική γλώσσα, στα γραφεία των συνεντευξιαζομένων. Αφού πρώτα ερωτήθηκαν, μας επέτρεψαν την καταγραφή λεπτομερειακών σημειώσεων.

Τον σκοπό της πραγματοποίησης των συνεντεύξεων αυτών αποτελεί και πάλι η μελέτη του θεσμού της υιοθεσίας στο κράτος πρόνοιας που ανήκει στο σκανδιναβικό πρότυπο. Η διερεύνηση της διαδικασίας της υιοθεσίας όπως αυτή καταγράφεται εκ των έσω, από τις εμπειρίες των επαγγελματιών κοινωνικών λειτουργών που εργάζονται στον τομέα των υιοθεσιών και εμπλέκονται άμεσα με τον θεσμό. Οι επαγγελματίες αυτές βρίσκονται στην κατάλληλη θέση να μας σκιαγραφήσουν μία περιγραφική και άμεση εικόνα των καθηκόντων τους και των εμπειριών τους στην υιοθεσία και του προσωπικού τους ρόλου σε αυτήν. Μέσα από την επεξεργασία των παρεχόμενων πληροφοριών μπορούμε να επιτύχουμε τον συνδυασμό της θεωρίας με την πράξη, του περιεχόμενου της βιβλιογραφίας με το αποτέλεσμα από την καθημερινή "τριβή" των ατόμων αυτών με το ερευνούμενο θέμα.

Οι επαγγελματίες ήταν θετικά διακείμενες προς εμάς και πρόθυμες να απαντήσουν στα ερωτήματά μας. Τροφοδότησαν επίσης, το υλικό της εργασίας μας δίνοντάς μας μία κοινωνική έκθεση που έχει διενεργηθεί από το τμήμα για μία υπόθεση υιοθεσίας. Η χρήση της αγγλικής γλώσσας δεν δημιούργησε ιδιαίτερες δυσκολίες στην επικοινωνία και στην παραγωγή του υλικού αφού και από τις δύο πλευρές υπήρξε εκτός από την ικανοποιητική γνώση της γλώσσας και αρκετή καλή διάθεση και προσπάθεια.

Οι τρεις συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν βάσει ημι-δομημένου πλάνου συνέντευξης και ακολούθησαν προσχεδιασμένους βασικούς άξόνες. Η δομή των συνεντεύξεων περιελάμβανε ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου καθώς και ερωτήσεις ανάπτυξης. Το είδος των συνεντεύξεων επέτρεπε διευκρινιστικού τύπου ερωτήσεις.

Συγκεκριμένα, οι συνεντεύξεις χωρίζονται σε τέσσερις βασικές ενότητες. Η πρώτη αφορά στα προσωπικά στοιχεία των συνεντευξιαζόμενων, όπως ονοματεπώνυμο, τίτλο σπουδών, φορέα και έτη απασχόλησης. Η δεύτερη, στα γενικά στοιχεία για τον Φορέα και το σύνολο των υιοθεσιών που διενεργεί, με συγκεκριμένα υπο-ερωτήματα αυτά των ετών λειτουργίας του Φορέα, το πλήθος των ατόμων που απευθύνονται σε αυτόν και το πλήθος των υποθέσεων υιοθεσίας που εκπονούνται αλλά και που λύνονται ετησίως και το θέμα της ανεύρεσης ριζών. Η τρίτη ενότητα αφορά σε ερωτήσεις για τον ρόλο του κοινωνικού λειτουργού στις υιοθεσίες αλλά και την εμπειρία των ίδιων των επαγγελματιών από υποθέσεις υιοθεσίας που έχουν αναλάβει, περιγραφή των καθηκόντων τους, κυριότερες αντιμετωπιζόμενες δυσκολίες, χρονικό διάστημα παρακολούθησης της οικογένειας μετά την ολοκλήρωση της υιοθεσίας και παράνομες υποθέσεις υιοθεσίας. Η τέταρτη και τελευταία ενότητα έχει να κάνει με ερωτήσεις για τους υποψήφιους γονείς. Μερικά από τα υποερωτήματα της ενότητας αυτής αφορούν στα κίνητρα και τα κύρια χαρακτηριστικά των υποψήφιων θετών γονέων, όπως μέση ηλικία, οικογενειακή κατάσταση και κοινωνικό – οικονομικό επίπεδο.

Οι συνεντεύξεις αναλύθηκαν λεπτομερειακά στο περιεχόμενό τους. Αρχικά, οι πληροφορίες κατεγράφησαν ως δεδομένα σε κατηγορίες στο πρόγραμμα Microsoft Excel. Στη συνέχεια επιχειρείται μία περιγραφική καταγραφή των απαντήσεων των τριών συνεντευξιαζόμενων στα πιο σημαντικά ερωτήματα των συνεντεύξεων που τέθηκαν και σε επόμενο κεφάλαιο της εργασίας παρουσιάζεται μία συζήτηση των αποτελεσμάτων και τα συμπεράσματα.

Χαρακτηριστικά στοιχεία των ερωτώμενων κοινωνικών λειτουργών:

Η πρώτη συνεντευξιαζόμενη αποτελεί μία εκ των δύο εργαζομένων του κέντρου οικογένειας της Διεύθυνσης Κοινωνικής Πρόνοιας της πόλης Umea. Είναι κοινωνική λειτουργός και έχει ολοκληρώσει τις σπουδές της στο πανεπιστήμιο της ίδιας πόλης. Εργάζεται 11 χρόνια ως κοινωνική λειτουργός και απασχολείται ειδικά με τις υιοθεσίες 3 ½ χρόνια.

Η δεύτερη συνεντευξιαζόμενη εργάζεται επίσης στο κέντρο οικογένειας της Διεύθυνσης Κοινωνικής Πρόνοιας της πόλης Umea. Εργάζεται ως κοινωνική λειτουργός 10 χρόνια και απασχολείται ειδικά με τις υιοθεσίες 2 χρόνια.

Η τρίτη συνεντευξιαζόμενη εργάζεται στη διοίκηση συμβουλίου εποπτείας κοινωνικών λειτουργών της πόλης Umea. Η θέση εργασίας της λοιπόν, διαφέρει από τις δύο προηγούμενες επαγγελματίες στον τομέα των υιοθεσιών, εργάζεται ως κοινωνική λειτουργός 18 χρόνια και απασχολείται ειδικά με τις υιοθεσίες, 7 χρόνια.

Περιγραφή Οργανισμού απασχόλησης των επαγγελματιών:

Η πρώτη κοινωνική λειτουργός αρχικά αναφέρει τις Υπηρεσίες που παρέχει το κέντρο οικογένειας εκτός της διενέργειας των υιοθεσιών. Αυτές αναλυτικά είναι, η υποστήριξη ατόμων για την ανάληψη επιμέλειας ενός παιδιού μετά από διαζύγιο για την οποία ο κοινωνικός λειτουργός συντάσσει κοινωνική έκθεση και οι επισκέψεις του γονέα αυτού στο παιδί, η επιλογή "ενηλίκων επικοινωνίας" παρευρισκόμενων στην συνάντηση γονέα – παιδιού όταν ο πρώτος αξιολογείται ακατάλληλος, θέματα πατρότητας αν αυτός είναι "άγνωστος" και διαδικασία αναγνώρισης του παιδιού, ενασχόληση με παιδιά χωρίς γονείς και με αλλαγές επιθέτου παιδιών.

Η δεύτερη κοινωνική λειτουργός κάνει μια συνοπτική αναφορά στη διαδικασία που ακολουθείται από τον Οργανισμό προκειμένου να διενεργηθεί μια υιοθεσία αλλά και στις επιμέρους αρμοδιότητες του κοινωνικού λειτουργού. Συγκεκριμένα, αναφέρεται συνοπτικά στην διαδικασία κοινωνικής έρευνας και στην αποστολή της στο δικαστήριο για την τελική έκβαση απόφασης συνέχισης της υιοθεσίας. Επίσης, προσθέτει ότι η Υπηρεσία άρχισε πριν 30 χρόνια να ασχολείται με την διενέργεια διακρατικών υιοθεσιών.

Η τρίτη συνεντευξιζόμενη κάνει εκτενή λεπτομερειακή αναφορά της διαδικασίας που ακολουθείται από τον Οργανισμό προκειμένου να διενεργηθεί μια υπόθεση υιοθεσίας. Επεξηγεί τις αρμοδιότητες του κοινωνικού λειτουργού αλλά και των άλλων φορέων που εμπλέκονται στην υιοθεσία, δηλαδή της αστυνομίας, της ομάδας των πολιτικών αλλά και των 5 εξουσιοδοτημένων Οργανισμών της χώρας για τις διεθνικές υιοθεσίες, τη συνεργασία τους με τη Διεύθυνση Πρόνοιας προκειμένου να ολοκληρωθεί η υιοθεσία και τις υποχρεώσεις των θετών γονέων προκειμένου να υιοθετήσουν ένα παιδί. Επιπρόσθετα, μας πληροφορεί ότι η Υπηρεσία υπήρχε από πάντα, ενώ κάνει λόγο για σχεδόν 50ετή εμπειρία της Υπηρεσίας στις διακρατικές υιοθεσίες.

Είδος υιοθεσιών με τις οποίες ασχολείται η Υπηρεσία:

Η πρώτη κοινωνική λειτουργός παρατηρεί πως οι Σουηδοί πολίτες δύσκολα λαμβάνουν την απόφαση να δώσουν τα βιολογικά τους παιδιά για υιοθεσία αλλά εύκολα μπαίνουν στην διαδικασία να υιοθετήσουν οι ίδιοι παιδιά. Η συνεντευξιζόμενη μας καθιστά σαφή τη σημασία της παροχής δικαιώματος γνώσης των στοιχείων των βιολογικών γονέων προς το παιδί και τη δυνατότητα επικοινωνίας με αυτούς. Αυτό σηματοδοτεί την ασφάλεια που νιώθει το παιδί γνωρίζοντας τις ρίζες του και την καταγωγή του και ταυτοχρόνως καταδεικνύει τον σεβασμό και την αποδοχή των θετών γονέων προς το άτομό του αλλά και τη διαφορετικότητά του.

Επιπρόσθετη πληροφορία αποτελεί το ποσοστό του είδους των διενεργούμενων υποθέσεων υιοθεσίας που δίνει η συνεντευξιαζόμενη, 95% των υιοθεσιών αφορούν διεθνικές υποθέσεις υιοθεσίας. Η ίδια έχει γνώση μόνο δύο υποθέσεων υιοθεσίας παιδιών σουηδικής καταγωγής την περίοδο που η ίδια εργάζεται.

Η δεύτερη κοινωνική λειτουργός απαντά πως η Υπηρεσία ασχολείται με τις διεθνικές υποθέσεις. Η μονολεκτική απάντηση προξενεί ενδιαφέρον και γι' αυτό ακολουθεί νέα ερώτηση σχετικά με τον λόγο που πραγματοποιούνται κυρίως διεθνικές υποθέσεις υιοθεσίας και όχι με παιδιά σουηδικής καταγωγής. Η κοινωνική λειτουργός απαντά πως για τα παιδιά σουηδικής καταγωγής προβλέπονται παροχές από την κοινωνική πολιτική και το κράτος πρόνοιας της Σουηδίας. Οι Σουηδοί στρέφουν την προσοχή και το ενδιαφέρον τους σε παιδιά που κατάγονται από χώρες χωρίς οικονομικούς πόρους άλλωστε όπως η ίδια πάλι μετέπειτα μας πληροφορεί, η συνήθης χώρα καταγωγής των παιδιών είναι η Κίνα.

Η τελευταία συνεντευξιαζόμενη σχολιάζει πως η πλειονότητα των Σουηδών πολιτών σπάνια δίνει τα παιδιά της για υιοθεσία καθώς λαμβάνουν οικονομική και συναισθηματική υποστήριξη και από το κράτος. Στο διάστημα ενός έτους υιοθετούνται ένα με τρία παιδιά σουηδικής καταγωγής και τα υπόλοιπα προέρχονται από άλλες χώρες.

Στατιστικά στοιχεία της Υπηρεσίας για τις υιοθεσίες:

Συνοπτικά, τα στοιχεία που παρέχονται και απαντούν στα ερωτήματα που επικεντρώνονται στα στατιστικά της Υπηρεσίας, αφορούν στον αριθμό των 20 με 25 ατόμων που απευθύνονται στον Φορέα για να υιοθετήσουν ένα παιδί κάθε χρόνο και στις 20 με 25 υποθέσεις υιοθεσίας που εκπονούνται ετησίως από την Υπηρεσία.

Ποιοι πολίτες διατηρούν το δικαίωμα να προβούν στην υιοθεσία παιδιού / Προϋποθέσεις υιοθεσίας:

Η πρώτη επαγγελματίας μας πληροφορεί πως το όριο ηλικίας για την υιοθεσία δεν είναι σαφώς προσδιορισμένο νομικά και πως εναπόκειται στη δικαιοδοσία του επαγγελματία κοινωνικού λειτουργού να αξιολογήσει τον υποψήφιο γονέα από άλλες παραμέτρους, γεγονός που υποδηλώνει την ευελιξία του ρόλου του επαγγελματία ως προς τα καθήκοντά του. Εν συνεχεία, μας πληροφορεί για την περίπτωση που προβλέπει ο νόμος, υιοθεσία του πατριού ή της μητριάς του παιδιού του / της συζύγου του / της. Αξιοσημείωτη επίσης παρατήρηση αποτελεί η δυνατότητα που παρέχει η νομοθεσία σε διαφορετικές ομάδες του πληθυσμού να υιοθετούν παιδιά. Τις ομάδες αυτές συνιστούν τα ζευγάρια σε γάμο, οι αδέσμευτοι καθώς και οι ομοφυλόφιλοι.

Σημαντικές πληροφορίες προκύπτουν από το τελευταίο ερώτημα της συνέντευξης για το πλήθος των ομοφυλόφιλων που ενδιαφέρονται να υιοθετήσουν παιδί.

Σύμφωνα με αυτές, οι χώρες πλην της Σουηδίας δεν επιτρέπουν την διαδικασία, η οποία όμως επιτρέπεται βάσει της σουηδικής νομοθεσίας. Άτομα ετεροφυλόφιλα επιτρέπεται να υιοθετήσουν παιδιά αν είναι αδέσμευτα ενώ ο ίδιος όρος δεν προβλέπεται για τα ομοφυλόφιλα που πρέπει να έχουν δηλώσει σύζευξη στις Αρχές. Η ίδια η συνεντευξιαζόμενη διακρίνει τις καταστάσεις εφόσον αξιολογεί απαραίτητη την επικοινωνία ενός παιδιού υιοθετημένου από ομοφυλόφιλο άτομο με τους βιολογικούς του γονείς. Με αυτή την πρότασή της επεξηγεί πως η συναναστροφή του παιδιού με ετεροφυλόφιλα άτομα που ενδεχόμενα θα το στηρίζουν είναι βασικής σημασίας.

Σύμφωνα με την δεύτερη κοινωνική λειτουργό, για να υιοθετήσεις παιδί στη Σουηδία οφείλεις να είσαι παντρεμένος, κάτι που ισχύει και για τα ομοφυλόφιλα άτομα. Ένα ανύπανδρο άτομο που θέλει να υιοθετήσει πρέπει να είναι γυναίκα και να διερευνηθεί το κοινωνικό υπόβαθρό της, αν έχει συγγενείς που μπορούν να τη βοηθήσουν σε ενδεχόμενη δυσκολία. Η διάταξη περί γάμου είναι πολύ σημαντική αφού με αυτόν τον τρόπο επιδιώκεται και εξασφαλίζεται η "επαρκής" παροχή προτύπων στο παιδί. Έτσι το παιδί προσλαμβάνει την "ολοκληρωμένη" εικόνα του γυναικείου και ανδρικού προτύπου. Είναι πολύ ενδιαφέρον που οικογένειες σε ποσοστό 20% έχουν βιολογικά παιδιά και επιθυμούν ωστόσο να υιοθετήσουν. Αξιοσημείωτο επίσης γεγονός αποτελεί η δυνατότητα των ομοφυλόφιλων ατόμων να υιοθετήσουν ένα παιδί, που παρέχεται σαν δικαίωμα από το κράτος της Σουηδίας. Εκφράζει την άποψη και στάση ζωής της σουηδικής κοινωνίας ότι όλοι οι άνθρωποι διαθέτουν ίσα δικαιώματα από οποιαδήποτε πληθυσμιακή ομάδα και εάν προέρχονται.

Η τελευταία ερωτώμενη στο ίδιο ερώτημα μας παρέχει τη σημαντική πληροφορία της επιτρεπτικότητας του σουηδικού νόμου που δίνει τη δυνατότητα σε άτομα που έχουν διαπράξει κάποιο αδίκημα, πλην των παιδεραστών και των ατόμων που έχουν δολοφονήσει, να μπορούν να υιοθετήσουν ένα παιδί. Αυτό βέβαια πραγματώνεται βάσει συγκεκριμένων διατάξεων, να έχουν περάσει 3 χρόνια από τη λήξη της ποινής. Άτομα μόνα και έγγαμα επιτρέπεται να υιοθετήσουν στη Σουηδία. Και ενώ υπάρχει νόμος που επιτρέπει και στους ομοφυλόφιλους να υιοθετήσουν, κανένα κράτος πλην της Νότιας Κορέας, δεν επιθυμεί να δώσει παιδιά για υιοθεσία σ' αυτή την πληθυσμιακή ομάδα. Έτσι, εμφανίζονται περιπτώσεις όπως μια ομοφυλόφιλη γυναίκα, η οποία γέννησε και η σύντροφός της υιοθέτησε το παιδί. Στην περίπτωση όπου το άτομο είναι μόνο, επικρατεί άγνοια αν είναι ομοφυλόφιλο, οι κοινωνικοί λειτουργοί οφείλουν να διερευνήσουν αν υπάρχει το ανδρικό πρότυπο στο συγγενικό ή και φιλικό περιβάλλον αφού κάνουμε λόγο για δυνατότητα υιοθεσίας μόνο από γυναίκες χωρίς σύντροφο. Επίσης, σύμφωνα με την ίδια, ευχάριστο είναι το γεγονός ότι ζευγάρια με βιολογικά παιδιά εκφράζουν την προθυμία τους να υιοθετήσουν ένα παιδί.

Στάδια πραγματοποίησης υιοθεσίας / καθήκοντα κοινωνικού λειτουργού:

Απάντηση της πρώτης κοινωνικής λειτουργού: Οι υποψήφιοι γονείς πρέπει να προβούν σε ιατρικές εξετάσεις, η κοινωνική λειτουργός πρέπει να διενεργήσει κοινωνική έρευνα, να δοθεί συγκατάθεση από την αστυνομία και οι πολιτικοί του Δήμου να συντάξουν έκθεση έγκρισης ή μη συνέχισης της υπόθεσης. Η Υπηρεσία δε δίνει την τελική απόφαση έγκρισης μίας υπόθεσης υιοθεσίας αλλά επ' αυτού υφίσταται αυτή η ομάδα ειδικών πολιτικών. Οι υποψήφιοι γονείς πρέπει να παρακολουθήσουν πρόγραμμα εκπαίδευσης στο γονεϊκό ρόλο, διάρκειας 21 ωρών.

Η δεύτερη κοινωνική λειτουργός απαντά πως οι γονείς οφείλουν να ξεκινήσουν πρόγραμμα εκπαίδευσης με σκοπό την απόκτηση γνώσεων που αφορούν στον θεσμό αλλά και στα παιδιά γενικότερα, ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκαταλήψεις που ενδεχόμενα έχουν ως προς τα θέματα αυτά. Η κοινωνική λειτουργός δίνει πληροφορίες στους γονείς για το παιδί και διεξαγάγει κοινωνική έρευνα. Η έρευνα ολοκληρώνεται με τις παρατηρήσεις, τις αναφορές και το πόσο συχνά ζητούν οι γονείς επικοινωνία με το παιδί ώστε να διαπιστώσουν τη φυσική ανάπτυξη και την ψυχική του κατάσταση. Στο τέλος οι γονείς στέλνουν στην πατρίδα του παιδιού την αναφορά τους για αυτό. Η συνεντευξιαζόμενη προσθέτοντας πληροφορίες μας ενημερώνει πως όλοι οι κοινωνικοί λειτουργοί παρακολουθούν ένα μονοήμερο ή διήμερο σεμινάριο που αφορά στον θεσμό της υιοθεσίας.

Σχετικά με τα καθήκοντα του κοινωνικού λειτουργού, η τρίτη εξ αυτών μας πληροφορεί πως σε πρώτη φάση, οι ενδιαφερόμενοι θετοί γονείς έρχονται σε επαφή με τον κοινωνικό λειτουργό προκειμένου να ξεκινήσουν τις διαδικασίες υιοθεσίας ώστε να αποκτήσουν ένα παιδί. Ο κοινωνικός λειτουργός λαμβάνει πληροφορίες για τη ζωή των ενδιαφερόμενων από τους ίδιους και ενισχύει τις εκτιμήσεις του με επισκέψεις στο σπίτι τους προκειμένου να διερευνήσει το ψυχοκοινωνικό τους περιβάλλον. Εμπλουτίζει τη συλλογή στοιχείων μέσω συνεντεύξεων τις οποίες λαμβάνει από δύο άτομα του συγγενικού ή και φιλικού περιβάλλοντος. Στο τέλος, συντάσσει εκθέσεις για τους γονείς, οι οποίες είναι πολύ σημαντικές καθώς αποστέλλονται στις χώρες καταγωγής των παιδιών. Σαν δεύτερη φάση, με τον ερχομό του παιδιού, ο κοινωνικός λειτουργός συναντιέται με τους γονείς για έξι μήνες με ένα χρόνο ώστε να παρατηρεί τη συμπεριφορά του παιδιού, αν είναι λειτουργικό και εάν έχει δημιουργήσει ισχυρούς δεσμούς με τους θετούς γονείς του. Ο κοινωνικός λειτουργός δημιουργεί δίαυλους επικοινωνίας με το ζευγάρι σε περίπτωση που θελήσουν μελλοντικά τη βοήθειά του.

Οι ενδιαφερόμενοι θετοί γονείς που επιθυμούν να προβούν στην υιοθεσία συμπεριφέρονται σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζει ο Οργανισμός. Οφείλουν να κάνουν αίτηση ζητώντας να υιοθετήσουν ένα παιδί και ύστερα παρακολουθούν μαθήματα για τρεις μήνες στο "σχολείο για γονείς".

Το σχολείο για γονείς βοηθάει τους ενδιαφερόμενους να αναπτύξουν γνώσεις και ικανότητες προκειμένου να μάθουν να συμπεριφέρονται σωστά στα παιδιά και πώς να αντιμετωπίζουν ενδεχόμενες δυσκολίες. Στο πλαίσιο των μαθημάτων συζητούν με συγγενείς και φίλους για την διαδικασία.

Χρονικό διάστημα ολοκλήρωσης διαδικασίας υιοθεσίας:

Η απάντηση της δεύτερης συνεντευξιαζόμενης για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ολοκλήρωση μίας υπόθεσης υιοθεσίας προσδιορίζεται στους 5 περίπου μήνες διενέργειας της κοινωνικής έρευνας και 1.5 χρόνος παραμονής των γονέων για το παιδί.

Η τρίτη επαγγελματίας μας ενημερώνει για χρονική περίοδο σχεδόν τριών ετών για να ολοκληρωθεί η εκάστοτε υπόθεση.

Δικαίωμα του παιδιού να γνωρίζει τους βιολογικούς του γονείς / Αναζήτηση ριζών

Σύμφωνα με την πρώτη ερωτώμενη, την διάσταση του γεγονότος περί σημαντικότητας γνώσης των στοιχείων των βιολογικών γονέων καταδεικνύει το γεγονός πως αποτελεί παρανομία για το σουηδικό κράτος η μη ύπαρξη των εν λόγω στοιχείων στον φάκελο μίας υπόθεσης υιοθεσίας.

Σύμφωνα με την δεύτερη, τα υιοθετημένα άτομα που αναζητούν τις ρίζες τους δεν είναι πολλά. Ανάμεσα στα παιδιά και τους θετούς γονείς πραγματοποιείται ένα είδος άτυπης "συμφωνίας", να μιλήσουν για τους βιολογικούς γονείς και να ταξιδέψουν μαζί για να τους συναντήσουν. Το είδος αυτό της "συμφωνίας" φανερώνει περίτρανα το σεβασμό που νιώθουν οι Σουηδοί ως προς το δικαίωμα των παιδιών να γνωρίσουν τις ρίζες τους, την καταγωγή τους.

Η τελευταία κοινωνική λειτουργός θεωρεί, εκ πείρας, ότι η αναζήτηση των ριζών σχετίζεται με τον βαθμό επικοινωνίας που έχουν οι θετοί γονείς με τα θετά τους παιδιά.

Μια ουσιαστική επικοινωνία προδιαθέτει θετικά τους γονείς να προσεγγίσουν τα παιδιά και να τους δώσουν πληροφορίες για την καταγωγή τους καθώς οι σχέσεις τους κινούνται σε ένα πλαίσιο ειλικρίνειας. Όμως μπορούν να υπάρξουν και τα αντίθετα αποτελέσματα αν δεν έχει επιτευχθεί συναισθηματικό δέσιμο μεταξύ τους.

Παρακολούθηση της οικογένειας μετά την ολοκλήρωση της υιοθεσίας:

Η πρώτη ερωτώμενη παρέχει την πληροφορία πως όσον αφορά στα υιοθετημένα παιδιά σουηδικής υπηκοότητας, η κοινωνική λειτουργός δεν επισκέπτεται τις θετές οικογένειες μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας. Το αντίστροφο συμβαίνει με τα παιδιά άλλων χωρών, οι οποίες καθορίζουν τη συχνότητα και τον αριθμό των συναντήσεων των κοινωνικών λειτουργών με τις νεοσύστατες οικογένειες.

Η τρίτη συνεντευξιαζόμενη θεωρεί ότι αυτό είναι το μελανό σημείο της διαδικασίας. Δεν ορίζεται συγκεκριμένος αριθμός συναντήσεων με την οικογένεια, σύμφωνα με το νόμο ανέρχεται στην μία φορά, αριθμός που εξαρτάται και από την χώρα καταγωγής του παιδιού.

Δυνατότητα λύσης υιοθεσίας:

Στο ερώτημα αν μία υπόθεση υιοθεσίας λύνεται, η πρώτη κοινωνική λειτουργός απαντά πως δεν υφίσταται αυτό το φαινόμενο, γιατί αν το περιβάλλον που θα υποδεχτεί το παιδί κριθεί ακατάλληλο αυτό μετατίθεται σε άλλη θετή οικογένεια και δεν επιστρέφει στην χώρα καταγωγής του.

Η δεύτερη κοινωνική λειτουργός απαντά χαρακτηριστικά πως ποτέ δεν έχει συμβεί κάτι τέτοιο, καθώς σε ενδεχόμενη αλλαγή γνώμης το ζευγάρι διακόπτει με δική του πρωτοβουλία τη διαδικασία υιοθεσίας.

Η τελευταία κοινωνική λειτουργός κάνει λόγο για ατελείς υποθέσεις υιοθεσίας ποσοστού 5% εξαιτίας της μεγάλης ηλικίας των θετών γονέων. Τονίζει ωστόσο, ότι δεν επιτρέπεται να καταστεί έγκυος η αιτούσα υιοθεσίας σύζυγος αν έχει ξεκινήσει η διαδικασία της υιοθεσίας, η οποία κατάσταση σημαίνει αυτόματη διακοπή της συνεργασίας με τη Διεύθυνση Πρόνοιας.

Προβληματισμοί στη διαδικασία ή σχετικά με την ισχύουσα νομοθεσία:

Η αναφορά της δεύτερης επαγγελματία σχετικά με το όριο ηλικίας των υποψήφιων θετών γονέων, προβάλλει τον έντονο προβληματισμό της. Το έργο των κοινωνικών λειτουργών δυσχεραίνει καθώς δεν προσδιορίζονται από το νόμο σαφή όρια ηλικίας των ατόμων που επιθυμούν να υιοθετήσουν. Οι επαγγελματίες αναγκάζονται να ζητούν ιατρικές εξετάσεις από τους γονείς για να επιβεβαιώσουν ή και να αποδείξουν την καλή τους κατάσταση υγείας. Εξαιρώντας αυτό το σημείο, η συνεντευξιαζόμενη θεωρεί ότι πρόκειται γενικότερα για έναν πολύ καλό νόμο.

Η τρίτη κοινωνική λειτουργός αναφέρει ότι οι συνάδελφοί της δυσκολεύονται όταν έχουν να αντιμετωπίσουν ζευγάρια όπου οι επιθυμίες τους για την υιοθεσία είναι διφορούμενες. Ο ένας σύντροφος θέλει να υιοθετήσουν παιδί και ο άλλος όχι. Σ' αυτή την περίπτωση λαμβάνει μια νέα συνέντευξη από το ζευγάρι και ζητά τη συνδρομή ψυχολόγου στο να κατανοήσει την πραγματική τους επιθυμία και ύστερα τους παρέχει ένα χρονικό περιθώριο ώστε να δώσουν μια απάντηση ή να το ξανασκεφτούν. Ένα άλλο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες είναι η μεγάλη ηλικία των ενδιαφερόμενων, σχολιάζει πως οι γονείς πρέπει να είναι νεότεροι ώστε να έχουν το χρονικό περιθώριο να ζήσουν με τα παιδιά τους ευχάριστες στιγμές.

Εντύπωση επίσης προκαλεί, το γεγονός ότι οι εκτιμήσεις των κοινωνικών λειτουργών για την οικογένεια δε συνυπολογίζονται στην τελική απόφαση των πολιτικών, όπου βάσει των λεγόμενων της τρίτης συνεντευξιαζόμενης, αυτοί μερολήπησαν υπέρ ενός ζευγαριού, το οποίο ήταν οικονομικά ευκατάστατο αλλά σύμφωνα με τους κοινωνικούς λειτουργούς, ακατάλληλο για υιοθεσία.

5.2 Ανάλυση της έκθεσης κοινωνικής έρευνας

Είχαμε την ευκαιρία να διαθέτουμε ως επιπρόσθετο υλικό για ανάλυση, την έκθεση κοινωνικής έρευνας την οποία μας προσέφεραν οι συνεντευξιαζόμενες κοινωνικές λειτουργοί της Διεύθυνσης Κοινωνικής Πρόνοιας της πόλης Ούμπεο. Πρόκειται για έντυπο υλικό της έρευνας που είχε πραγματοποιήσει στο παρελθόν, εργαζόμενη στο τμήμα για υποψήφιους θετούς γονείς. Σε αυτό αναφέρονται όλες εκείνες οι παράμετροι που πρέπει να εξεταστούν αναλυτικά προκειμένου να αξιολογηθεί η καταλληλότητα ενός ζευγαριού να υιοθετήσει ένα παιδί. Τα ονόματα των υποψήφιων γονέων διεγράφησαν από τις εργαζόμενες στο τμήμα. Στη συνέχεια παραθέτονται οι κυριότεροι άξονες της εν λόγω έκθεσης.

Τόπος διεξαγωγής συνεδριών

Θετικό γεγονός αποτελεί ότι η μία εκ των τεσσάρων συνεδριών των κοινωνικών λειτουργών με τους υποψήφιους γονείς πραγματοποιήθηκε στην οικία των δεύτερων. Έτσι, δύναται η ευκαιρία να ερευνηθεί από κοντά ο χώρος που θα διαμείνει μελλοντικά το παιδί, αν πληρούνται οι απαιτούμενες συνθήκες.

Το προφίλ των υποψήφιων γονέων

Ο Κος Χ. αποτελούσε παιδί με παρέες, καλό μαθητή με εξωσχολικά ενδιαφέροντα όπως τη συμμετοχή του στη χορωδία και το σώμα προσκόπων που φανερώνει την ανιδιοτέλειά του. Η θέση του στον οικογενειακό αστερισμό ως το μεγαλύτερο παιδί συνεπάγεται την υπευθυνότητά του.

Ανιδιοτέλεια και προσφορά επιδεικνύει επίσης, η στρατιωτική του θητεία ως πυροσβέστης αεροδρομίου. Ενδιαφέρεται για την εκπαίδευσή του, είναι φιλόδοξος και επιδειχγει προθυμία σε νέες καταστάσεις ζωής όπως η συνέχιση των σπουδών του στο πανεπιστήμιο.

Όσον αφορά στη σύζυγό του, Κα Ψ., προΐδεαζόμαστε πως είναι ευαισθητοποιημένη προς τα άτομα με κάποιου είδους αναπηρία, αφού η μητέρα της είχε σοβαρό τραύμα στη σπονδυλική της στήλη. Γνωρίζει περί οικιακής οικονομίας αφού φρόντιζε την πατρική της οικία καθώς η μητέρα της ασθενούσε. Η Ψ. είναι έντονα κοινωνική ενώ διατηρεί και αυτή διάφορα ενδιαφέροντα, ζωγραφική και ράψιμο, όπως ο σύζυγός της. Η διαμονή της στο εξωτερικό, σηματοδοτεί πως αποδέχεται τις ξένες κουλτούρες γεγονός θετικό αφού το παιδί κατάγεται από άλλη χώρα.

Οι σχέσεις τους με το συγγενικό περιβάλλον

Οι γονείς του Κου Χ., υποψήφιοι γονέα, βρίσκονται στη ζωή γεγονός θετικό αφού το παιδί θα έχει παππού και γιαγιά από την πλευρά του πατέρα του. Η σύζυγος του αδερφού του καθώς και οι δύο αδερφές του εκτελούν ανθρωπιστικού τύπου επαγγέλματα γεγονός που προϋποθέτει την κοινωνική τους ευαισθητοποίηση. Διατηρεί καλές σχέσεις με τους γονείς του και τα αδέρφια του.

Όσον αφορά στη σύζυγό του και πιο συγκεκριμένα στους γονείς της, βρίσκονται και αυτοί στη ζωή, γεγονός θετικό για το παιδί. Η μεγαλύτερη αδερφή της ενδιαφέρεται και αυτή για την εκπαίδευσή της και συγκεκριμένα ασκεί επάγγελμα με κοινωνικό περιεχόμενο καθώς εκπαιδεύεται ως θεραπεύτρια σε κοινότητα περίθαλψης χρηστών.

Εισόδημα του ζευγαριού

Το μηνιαίο εισόδημα του ζευγαριού όπως προκύπτει από τα στοιχεία ανέρχεται περίπου στις 5.000 Ε., ικανοποιητικό ποσό που εξασφαλίζει την εξόφληση του δανείου που έχουν λάβει. Στο ποσό δεν συνυπολογίζονται τα επιπλέον έσοδα του ζευγαριού από τις επιπλέον εργασίες τους.

Κατάσταση υγείας

Η κατάσταση της υγείας τους είναι καλή ενώ επιπρόσθετα ενδιαφέρονται για την διατροφή τους και την σωματική άσκηση, στοιχεία πολύ θετικά για την ανατροφή ενός παιδιού.

Συντροφικές σχέσεις

Το ζευγάρι διατηρεί πολλή καλή γνώμη για την σχέση τους ενώ θαυμάζουν και στηρίζουν ο ένας τον άλλον.

Θρησκευτικότητα – Θρησκευτικές προκαταλήψεις

Η Ψ. έχει μεγαλώσει σε ένα σπίτι με χριστιανικές αρχές ενώ και οι δύο υποψήφιοι αποτελούν μέλη της σουηδικής εκκλησίας, (Προτεστάντες), όχι όμως τόσο ενεργά. Η παρατήρηση αυτή υποδηλώνει τον θρησκευόμενο και όχι θρησκόληπτο χαρακτήρα τους. Η επιπρόσθετη παρατήρηση για τη δεκτικότητα της Ψ. στις άλλες θρησκείες βοηθά το νέο μέλος που προέρχεται ενδεχόμενα από άλλη θρησκεία.

Κίνητρα για την υιοθεσία – Απόψεις για τον θεσμό της υιοθεσίας

Βασικό τους κίνητρο για την υιοθεσία αποτελεί η μη ικανότητα του ζευγαριού να αποκτήσει βιολογικό παιδί. Έχουν όμως γνώση της εμπειρίας της διαδικασίας της υιοθεσίας από τρεις συναδέλφους τους και ένα φιλικό τους ζευγάρι. Διατηρούν πολύ καλές απόψεις επ' αυτής ενώ βρίσκουν ίσης αξίας τα βιολογικά με τα θετά παιδιά. Θεώρηση που μετατρέπει αυτόματα το θετό παιδί ως πλήρως επιθυμητό προς τους μέλλοντες γονείς του. Διαβάζουν βιβλία για την υιοθεσία ενώ συγκλίνουν στις απόψεις τους για την διαπαιδαγώγηση των παιδιών.

Οι σχέσεις τους με τα παιδιά

Και οι δύο υποψήφιοι έχουν συχνή επαφή με παιδιά καθώς έχουν 11 ανίψια ενώ επιπρόσθετα, η Ψ. έχει διατελέσει και δασκάλα φλογέρας σε δημοτικό σχολείο και καθηγήτρια ραπτικής.

Απόψεις των φιλικών τους προσώπων

Οι συστάσεις των φιλικών τους προσώπων εξαίρουν τα θετικά στοιχεία τόσο των υποψήφιων γονέων ως μονάδες όσο και τα στοιχεία που προκύπτουν από την μεταξύ τους ιδανικά περιγραφόμενη σχέση.

Κεφάλαιο 6: Συζήτηση αποτελεσμάτων – Συμπεράσματα

Στο κεφάλαιο αυτό επιχειρείται μία συγκριτική εκτίμηση των τριών ποιοτικών συνεντεύξεων που διεξήχθησαν. Θα επικεντρωθούμε στα κοινά σημεία των απαντήσεων των συνεντευξιαζόμενων κοινωνικών λειτουργών αλλά και στις διαφορές τους και θα προσπαθήσουμε να εντάξουμε πληροφορίες που προκύπτουν από τη βιβλιογραφία. Ο σκοπός μας σε αυτό το κεφάλαιο είναι να σκιαγραφηθεί μία όσο το δυνατόν πληρέστερη εικόνα για τον θεσμό της υιοθεσίας στη Σουηδία όπως αυτή προκύπτει από το συνδυασμό των συνεντεύξεων και της σχετικής βιβλιογραφίας.

Ως γενικές παρατηρήσεις επί του περιεχομένου των τριών συνεντεύξεων και των αντίστοιχων τριών κοινωνικών λειτουργών σημειώνουμε πως οι πληροφορίες που παρήγαγαν η πρώτη και η δεύτερη ερωτώμενη ήταν παρεμφερείς. Η τρίτη κοινωνική λειτουργός λόγω της διαφορετικής της θέσης εργασίας αλλά και των περισσότερων ετών εμπειρίας της με τις υιοθεσίες μας παρείχε περισσότερο και πληρέστερο όγκο πληροφοριών.

Οι τρεις συνεντευξιαζόμενοι αποτελούν εκπροσώπους του γυναικείου φύλου και έχουν αποφοιτήσει ως κοινωνικοί λειτουργοί από το πανεπιστήμιο της πόλης Ούμεο της Σουηδίας. Δεν κατέχουν μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, ενώ τη μεγαλύτερη εμπειρία στο επάγγελμα, όπως προαναφέρθηκε, κατέχει η τρίτη συνεντευξιαζόμενη με 18 χρόνια. Η επαγγελματίας αυτή, όπως ήδη έχουμε αναφέρει απασχολείται σε διαφορετικό τομέα εργασίας από τις άλλες δύο επαγγελματίες που αποτελούν συναδέλφους στον ίδιο Φορέα. Η τελευταία συνεντευξιαζόμενη αποτελεί την επόπτρια των άλλων δύο αφού εργάζεται και περισσότερα χρόνια ειδικά στον τομέα των υιοθεσιών.

Η κοινωνική λειτουργός της πρώτης συνέντευξης κάνει λόγο γενικά για τις υπηρεσίες που παρέχει το τμήμα του Οργανισμού, χωρίς να αναφέρεται ειδικά στη διενέργεια των υιοθεσιών. Η δεύτερη αντιθέτως, κάνει μία συνοπτική αναφορά στη διαδικασία που ακολουθεί ο Οργανισμός προκειμένου να πραγματοποιηθεί μία υιοθεσία αλλά και στις επιμέρους αρμοδιότητες του κοινωνικού λειτουργού, οι αναφορές της ταυτίζονται με τις αναφορές της τρίτης συνεντευξιαζόμενης, η οποία επεξηγεί εκτενέστερα τα βήματα της όλης διαδικασίας ενώ αναφέρει και τους επιμέρους Φορείς που εμπλέκονται σε αυτήν.

Όσον αφορά στο ερώτημα σχετικά με τα έτη ύπαρξης της Υπηρεσίας για τις υιοθεσίες, οι απαντήσεις διαφέρουν. Η πρώτη συνεντευξιαζόμενη δηλώνει άγνοια, αντίδραση που προκαλεί εντύπωση ενώ οι απαντήσεις της δεύτερης και τρίτης συνεντευξιαζόμενης συμπίπτουν, όσον αφορά στο ότι η Υπηρεσία υπήρχε πάντα υπονοώντας την άρτια οργάνωσή της. Η δεύτερη συνεντευξιαζόμενη αναφέρεται ειδικά στις διεθνικές υιοθεσίες, οι οποίες προσθέτει ότι ξεκίνησαν να διεξάγονται πριν 30 χρόνια ενώ η τρίτη συνεντευξιαζόμενη αναφέρει από το έτος 1960, περίπου 48 χρόνια έως σήμερα.

Ο πρώτος νόμος περί υιοθεσίας στο σουηδικό κράτος θεσπίστηκε το 1917 με 1918 ενώ μεταξύ των δεκαετιών 1950 και 1960 έλαβαν χώρα οι πρώτες διεθνικές υιοθεσίες.^[99]

Στο ερώτημα στατιστικών στοιχείων για το πλήθος των ατόμων που επικοινωνούν ετήσια με την Υπηρεσία, η πρώτη ερωτηθείσα δηλώνει άγνοια ενώ η δεύτερη και η τρίτη επαγγελματίας συμπίπτουν στον μέσο όρο των 25 ατόμων. Η πρώτη επαγγελματίας μας ενημερώνει για τις 20 περίπου υποθέσεις υιοθεσίας που εκπονούνται ετησίως και συνάδει με τον αριθμό που δίνει η δεύτερη, 20 με 25 υποθέσεις.

Στο ερώτημα για το χρονικό διάστημα ολοκλήρωσης της υιοθεσίας και οι τρεις ερωτηθείσες συμφωνούν πως αυτό εξαρτάται από ορισμένους παράγοντες. Πιο συγκεκριμένα, η δεύτερη κοινωνική λειτουργός αναφέρει περίπου δύο έτη και η τρίτη τρία. Η βιβλιογραφία δεν συγκεκριμενοποιεί το χρονικό αυτό διάστημα.

Σχετικά με το εάν ισχύει και σε ποιο βαθμό η λύση των υιοθεσιών, η πρώτη ερωτηθείσα αναφέρει ότι οι υιοθεσίες δε λύνονται και τα παιδιά δεν επιστρέφουν στη χώρα καταγωγής τους αλλά μετατίθενται σε νέες οικογένειες σύμφωνα με την απόφαση που λαμβάνουν οι αρμόδιοι πολιτικοί. Πληροφορία που συνάδει ακριβώς με τα στοιχεία που αναφέρει η βιβλιογραφία, τα οποία προσθέτουν πως αυτό λαμβάνει χώρα κατά την αρνητική αξιολόγηση του νέου περιβάλλοντος του θετού παιδιού. Η δεύτερη απαντά ότι η διακοπή της διαδικασίας της υιοθεσίας άπτεται της απόφασης των θετών γονέων σε περίπτωση που αλλάζουν γνώμη, επομένως δεν κάνουμε λόγο για λύση της υιοθεσίας αλλά για διακοπή της διαδικασίας. Η τρίτη συνεντευξιζόμενη, θέτει νέο παράγοντα αφού υποστηρίζει ότι σε ποσοστό 5% του συνόλου των υιοθεσιών υπάρχει λύση της υιοθεσίας λόγω της μεγάλης ηλικίας των θετών γονέων και τονίζει ότι δεν επιτρέπεται να καταστεί έγκυος η υποψήφια θετή μητέρα αν έχει ξεκινήσει η διαδικασία της υιοθεσίας. Ουσιαστικά, και αυτή η προοπτική δεν αποτελεί λύση της υιοθεσίας αλλά πάλι διακοπή της διαδικασίας της επειδή το θέμα της ηλικίας πάντα ταλανίζει την απόφαση των κοινωνικών λειτουργών στο να συναινέσουν σε μια υιοθεσία με γονείς μεγάλης ηλικίας.

Η δεύτερη συνεντευξιζόμενη μας γνωστοποιεί ότι τα υιοθετημένα άτομα που αναζητούν τις ρίζες τους δεν είναι πολλά. Σύμφωνα με την ίδια, ανάμεσα στα παιδιά και τους θετούς γονείς πραγματοποιείται ένα είδος "συμφωνίας", να συζητηθούν δηλαδή τα θέματα που αφορούν στους βιολογικούς γονείς και να ταξιδέψουν μαζί προκειμένου να τους συναντήσουν. Η τρίτη ερωτηθείσα όμως, κάνει λόγο για την ουσιαστική επικοινωνία που οφείλουν να έχουν θεμελιώσει οι θετοί γονείς με τα παιδιά ώστε να μπορέσουν να τα προσεγγίσουν μιλώντας τους για τους βιολογικούς τους γονείς.

99. Boel de Geer., 1990. *The boys from Columbia. A study of the language switching process of internationally adopted children – the first three months after adoption.* Sweden: Child language research institute, Lund University, σελ. 26 και 29

Συσχετίζει λοιπόν, την διαδικασία αναζήτησης ριζών με τον βαθμό επικοινωνίας που έχει αναπτυχθεί ανάμεσα στα συμβαλλόμενα μέλη.

Και οι τρεις κοινωνικές λειτουργοί, ομολογούν ότι το θέμα του ορίου ηλικίας των υποψήφιων γονέων είναι το σημείο που χρειάζεται σαφή επαναπροσδιορισμό από το νόμο αφού δεν είναι καθόλου ξεκάθαρο. Σύμφωνα με την πρώτη κοινωνική λειτουργό, αυτό το ζήτημα εναπόκειται στη δικαιοδοσία του εκάστοτε κοινωνικού λειτουργού, στο να αξιολογεί δηλαδή την καταλληλότητα του υποψήφιου γονέα και από άλλες παραμέτρους, τακτική που δηλώνει την ευελιξία του επαγγελματία. Η δεύτερη κοινωνική λειτουργός τονίζει ότι η ασάφεια των ορίων ηλικίας δυσχεραίνει το έργο των επαγγελματιών. Η τρίτη συμφωνεί με τα λεγόμενα των συναδέλφων της. Θεωρεί ότι ο μη προσδιορισμός του ορίου ηλικίας είναι το σημαντικότερο πρόβλημα του σουηδικού νόμου περί υιοθεσίας.

Ιδιαίτερα αρνητική εντύπωση προκαλεί η διαφορετικότητα των πληροφοριών που παρέχονται στο επόμενο ερώτημα σχετικά με το χρονικό διάστημα παρακολούθησης της οικογένειας από την Υπηρεσία μετά την ολοκλήρωση της υιοθεσίας. Όσον αφορά στα υιοθετημένα παιδιά σουηδικής υπηκοότητας και την πρώτη κοινωνική λειτουργό, αυτή αναφέρει πως δεν σημειώνονται επισκέψεις στις θετές οικογένειες μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας. Η δεύτερη και η τρίτη συνεντευξιαζόμενη απαντούν μη διακρίνοντας την κατηγορία των παιδιών σουηδικής καταγωγής και την κατηγορία των παιδιών διεθνικών υιοθεσιών. Η μεν δεύτερη αναφέρει πως σημειώνονται επισκέψεις για διάστημα έξι μηνών με ένα χρόνο και η δε τρίτη αναφέρεται γενικά στη μία επίσκεψη από τον αρμόδιο κοινωνικό λειτουργό. Η βιβλιογραφία συνάδει με τη συμφωνία της πρώτης και της τρίτης επαγγελματία ότι οι χώρες καταγωγής των παιδιών ορίζουν τόσο τον βαθμό των επισκέψεων επίβλεψης όσο και τη συχνότητά τους. Η ακολουθία της διαδικασίας αυτής πιθανώς να ελλοχεύει κινδύνους, κυρίως για τα παιδιά σουηδικής καταγωγής, ως προς την καταλληλότητα του νέου τους πλαισίου ακόμη και για την προσωπική τους ασφάλεια. Σε αυτό το συμπέρασμα συνηγορεί η αναφορά της περίπτωσης της κοινωνικής λειτουργού στην πρώτη συνέντευξη που έχασε τα ίχνη της αλκοολικής θετής μητέρας μετά την ολοκλήρωση της υιοθεσίας ενώ είχε υποψίες ότι κάτι περίεργο συνέβαινε. Η πραγματική αυτή εμπειρία της επαγγελματία αποτελεί ουσιαστικά διάτρηση ως προς την περιγραφόμενη τελειότητα του συστήματος του σουηδικού κράτους. Η αντιμετώπιση αυτή φαντάζει αδιανόητη για μία επαγγελματία υγείας και πρόνοιας και στέκεται ενάντια στην επιδίωξη της Σουηδίας στην πραγματοποίηση υιοθεσιών με γνώμονα το συμφέρον του παιδιού. Η στάση της χαρακτηρίζεται από πρωτοφανή απάθεια και αποκαλύπτει ότι ο σουηδικός νόμος έχει κενά. Θα έπρεπε να προσδιορίζεται ένας ορισμένος αριθμός επαφών του κοινωνικού λειτουργού με την οικογένεια μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ώστε να ελαχιστοποιούνται οι πιθανότητες επικινδυνότητας εις βάρος του θετού

παιδιού. Η Υπηρεσία φαίνεται να προβάλλει μια μεροληπτική στάση σεβόμενη μόνο τις επιταγές των χωρών με αποτέλεσμα, την επίδειξη υπέρμετρης εμπιστοσύνης προς τους υιοθετούντες γονείς. Είναι αξιοπερίεργο, ότι ένας καθ' όλα τέλειος νόμος δεν καλύπτει αυτό το σημείο, το οποίο αξιολογείται πολύ σημαντικό για την εδραίωση της καλής επικοινωνίας και ασφάλειας που πρέπει να βιώνει το κάθε παιδί με τους γονείς του. Ενδεχόμενα, οι Σουηδοί κοινωνικοί λειτουργοί να θεωρούν ότι οποιοδήποτε πρόβλημα υπάρχει ή εμφανιστεί το προλαβαίνουν ή το αντιλαμβάνονται από τα αρχικά στάδια της διαδικασίας και δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος μεταστροφής των δεδομένων, αποκλείουν την όποια πιθανότητα κακής εξέλιξης.

Αναφορικά με τις παράνομες υποθέσεις υιοθεσίας, και οι τρεις κοινωνικές λειτουργοί αποκλείουν την ύπαρξη του φαινομένου. Η τρίτη συνεντευξιζόμενη μας αιτιολογεί την απάντησή της. Σύμφωνα με αυτήν, οι γονείς διαθέτουν χρήματα για την όλη διαδικασία της υιοθεσίας, τα οποία δίνουν στον Οργανισμό Διεθνικών Υιοθεσιών, τον ΜΙΑ που με την σειρά του τα δίνει στις χώρες καταγωγής των παιδιών, επομένως δεν υφίσταται λόγος ύπαρξης των παράνομων υιοθεσιών. Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, κάτι τέτοιο επίσης δεν υφίσταται. Οι γονείς ξοδεύουν αρκετά χρήματα κατά το ταξίδι τους στις χώρες καταγωγής των παιδιών για την παραλαβή τους. Για την επιστροφή μέρους ή και του συνόλου των χρημάτων αυτών μπορούν να αιτηθούν στο Γραφείο Κοινωνικής Ασφάλισης, (επίδομα εξόδων υιοθεσίας).

Για τα κίνητρα των υποψήφιων θετών γονέων, οι τρεις επαγγελματίες καταλήγουν στην μη ικανότητα απόκτησης βιολογικών παιδιών. Το κίνητρο αυτό μπορεί να είναι το συνηθέστερο αλλά η βιβλιογραφία αναφέρει και άλλα. Όσον πάλι αφορά στα κυριότερα χαρακτηριστικά των υποψήφιων κυρίως αναφέρεται η καλή οικονομική κατάστασή τους.

Μολονότι, οι κοινωνικοί λειτουργοί εκπονούν την κοινωνική έρευνα και συντάσσουν την κοινωνική έκθεση για τον εκάστοτε υποψήφιο θετό γονέα, την τελική απόφαση για την συνέχιση ή διακοπή της διαδικασίας της υιοθεσίας την λαμβάνουν πολιτικοί, οι οποίοι ορίζονται από το κράτος. Συγκεκριμένα, η πόλη Ούμεο διαθέτει 10 τέτοιους πολιτικούς που ασχολούνται με αυτόν τον τομέα, σύμφωνα με τις αναφορές της τρίτης κοινωνικής λειτουργού. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέχει η πρώτη ερωτώμενη, την τελική απόφαση για την υιοθεσία δεν μπορούν να την λάβουν οι κοινωνικοί λειτουργοί αλλά οι πολιτικοί, όπου αυτή η ειδική κατηγορία επαγγελματιών συναινεί στην ολοκλήρωση της διαδικασίας. Μια επιπλέον αρμοδιότητα που έχουν οι πολιτικοί, είναι η απόφαση που λαμβάνουν προκειμένου να μετατεθούν τα παιδιά σε νέες οικογένειες αν οι συνθήκες που παρέχουν οι θετοί γονείς αξιολογούνται ακατάλληλες. Κάποιες φορές όμως ίσως να κάνουν κατάχρηση της ισχύος τους, αν αξιολογήσουμε την εμπειρία της τρίτης ερωτηθείσας.

Μια οικογένεια με μορφωμένους ηλικιωμένους γονείς που είχαν βιολογικά παιδιά με αυξημένες ανάγκες ζήτησαν να υιοθετήσουν ένα παιδί, την υπόθεση ανέλαβαν δύο κοινωνικοί λειτουργοί, οι οποίοι αρνούνταν να δώσουν την συγκατάθεσή τους λόγω της ηλικίας των ενδιαφερόμενων αλλά ο αρμόδιος πολιτικός επέτρεψε την υιοθεσία λόγω της μεγάλης οικονομικής τους επιφάνειας.

Έκρινε ότι ήταν κατάλληλοι βασιζόμενος μόνο στην οικονομική τους ευμάρεια και δεν συνυπολόγισε τις απόψεις και των δύο κοινωνικών λειτουργών που τους έκριναν ακατάλληλους. Ακόμη και σε κράτη με αυξημένο βιοτικό επίπεδο μπορούμε να συναντήσουμε παρατυπίες λόγω της ισχύος του χρήματος.

Πέρα από τις διαδικασίες που ακολουθεί το ζευγάρι ή το άτομο προκειμένου να υιοθετήσει ένα παιδί, κομβικό σημείο της διαδικασίας της υιοθεσίας αποτελεί "το σχολείο για γονείς". Οι γνώσεις που παρέχονται από την παρακολούθηση αυτού αποτελούν ουσιαστικά θεμέλιο λίθο της μελλοντικής κοινής ζωής θετών γονέων και παιδιών. Οι υποψήφιοι γονείς οφείλουν να παρακολουθήσουν πρόγραμμα εκπαίδευσης διάρκειας δύο έως τριών μηνών ώστε να αποκτήσουν γνώσεις και να γίνουν καλύτεροι γονείς. Συζητούν με συγγενείς και φίλους για την διαδικασία της υιοθεσίας, μαθαίνουν πώς να συμπεριφέρονται και πώς να αντιμετωπίζουν ενδεχόμενες δυσκολίες. Επίσης συζητούν με άλλους υποψήφιους γονείς για τα συναισθήματά τους και μαθαίνουν να αποβάλλουν τις όποιες τους προκαταλήψεις. Η πρώτη συνεντευξιαζόμενη αναφέρει πως το πρόγραμμα εκπαίδευσης διαρκεί 21 ώρες, 3 φορές την εβδομάδα, κάνοντας λόγο ουσιαστικά για διάστημα λιγότερο των δύο μηνών. Η δεύτερη συνεντευξιαζόμενη αναφέρεται σε δύο συναντήσεις, μία φορά την εβδομάδα και 5 με 6 συναντήσεις. Διάστημα δηλαδή μεγαλύτερο του ενός μήνα. Η τελευταία συνεντευξιαζόμενη αναφέρει νέα πληροφορία παρακολούθησης νυχτερινού σχολείου, 8 – 9 συναντήσεων. Η επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Συμβουλίου Υγείας και Πρόνοιας, που παρέχει και την εκπαίδευση αναφέρει πως το πρόγραμμα ολοκληρώνεται σε διάστημα δύο έως τριών μηνών με 7 τρίωρες επισκέψεις των υποψήφιων γονέων. Το πρόγραμμα λειτουργεί από το 1987 και από την πρώτη Ιανουαρίου 2005, η παρακολούθησή του έγινε υποχρεωτική.

Οι τρεις κοινωνικές λειτουργοί συμφωνούν στον προσδιορισμό της μέσης ηλικίας των ατόμων που ενδιαφέρονται να υιοθετήσουν παιδί, τα 35 με 40 περίπου έτη. Η πρώτη και η δεύτερη ερωτώμενη τονίζουν πως δεν επιτρέπεται η υιοθεσία παιδιών από συντρόφους που συζούν. Πρέπει ή να έχουν τελέσει γάμο ή να διαβιούν μόνοι τους. Οι περισσότεροι ενδιαφερόμενοι υιοθεσίας βρίσκονται σε γάμο και έχουν ένα σχετικά υψηλό κοινωνικο-πολιτισμικό και οικονομικό επίπεδο. Η δεύτερη ερωτώμενη υποστηρίζει πως ως αδέσμευτα άτομα μπορούν μόνο οι γυναίκες να υιοθετήσουν παιδί. Κάτι παρεμφερές όμως δεν αναφέρεται στη σχετική βιβλιογραφία.

Το σουηδικό κράτος αποτελείται από νόμους με σεβασμό στην διαφορετικότητα του κάθε ατόμου. Αυτό διαφαίνεται από το δικαίωμα που διατηρεί κάποιος ενώ έχει διαπράξει κάποιο αδίκημα να μπορεί να υιοθετήσει, αναφορικά πάντα με την τρίτη ερωτώμενη.

Για παράδειγμα, ένα άτομο που έχει κατηγορηθεί για παιδεραστία ή έχει διαπράξει φόνο δεν δικαιούται να υιοθετήσει. Το ίδιο δεν συμβαίνει όμως για έναν πρώην χρήστη ουσιών του οποίου όμως η ποινή πρέπει να έχει λήξει το λιγότερο 3 χρόνια προτού ξεκινήσει τις διαδικασίες της υιοθεσίας. Για μια σωστή διερεύνηση, ο κοινωνικός λειτουργός επικοινωνεί με την αστυνομία και ζητά πληροφορίες για το κάθε άτομο που θέλει να υιοθετήσει, όπως αναζητά να μάθει και αν έχει αποταθεί κάποια φορά στη ζωή του στην Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας για παροχή βοήθειας.

Ένας ακόμα λόγος που μας κάνει να θεωρήσουμε τη νομοθεσία φιλελεύθερη είναι η δυνατότητα ομοφυλόφιλων ατόμων να υιοθετήσουν παιδί. Τα άτομα αυτά πρέπει να έχουν δηλώσει τη σύζυξή τους με τον – τη σύντροφό τους στις Αρχές. Ασφαλώς, χρειάζεται να διερευνηθεί το κοινωνικό περιβάλλον του ατόμου με σκοπό να διαπιστωθεί η ύπαρξη ατόμων του αντίθετου φύλου σε αυτό, ώστε το παιδί να έχει μια ολοκληρωμένη εικόνα του ανδρικού και γυναικείου προτύπου. Η πρώτη συνεντευξιαζόμενη αξιολογεί απαραίτητη την επικοινωνία ενός υιοθετημένου παιδιού από ομοφυλόφιλο άτομο με τους βιολογικούς του γονείς. Με αυτή την πρότασή της επεξηγεί πως η συναναστροφή του παιδιού με ετεροφυλόφιλα άτομα που ενδεχόμενα διατίθενται να το στηρίξουν είναι βασικής σημασίας.

Αν και η σουηδική νομοθεσία παρέχει αυτό το δικαίωμα δεν υπάρχουν παιδιά σουηδικής καταγωγής για υιοθεσία όπως παρατηρεί η πρώτη κοινωνική λειτουργός. Κανένα κράτος δεν επιθυμεί να δίνει τα παιδιά του σε ομοφυλόφιλα άτομα, αλλά η τρίτη ερωτώμενη κάνει λόγο για το κράτος της Νότιας Κορέας, το οποίο όπως υποστηρίζει δεν έχει πρόβλημα να δώσει παιδιά για υιοθεσία από ομοφυλόφιλα άτομα.

6.1 Συζήτηση αποτελεσμάτων – Συμπεράσματα ως προς την έκθεση κοινωνικής έρευνας

Η κοινωνική έκθεση αναφέρεται στις πληροφορίες και στην αξιολόγησή τους που προέκυψαν από την έρευνα επαγγελματία κοινωνικού λειτουργού από την Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας της πόλης Ούμεο σε ένα υποψήφιο προς υιοθεσία ζευγάρι. Η έκθεση αυτή παραδίδεται στην ομάδα των πολιτικών για την διεξαγωγή απόφασης για την έγκριση συνέχισης της διαδικασίας της υιοθεσίας. Επίσης, αποστέλλεται στους εκπροσώπους του παιδιού προς υιοθεσία στην χώρα καταγωγής του.

Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν τέσσερις συνεδρίες του κοινωνικού λειτουργού με το υποψήφιο ζευγάρι, μία εκ των οποίων στην οικία των δεύτερων και τρεις στην κοινωνική Υπηρεσία.

Η περίπτωση, πιο αναλυτικά, αφορά σε ένα ζευγάρι σουηδικής καταγωγής, σε γάμο διάρκειας 8 ετών έως τώρα, χωρίς βιολογικά παιδιά, λόγω μη ικανότητας τεκνοποίησης. Περιγράφεται αναλυτικά η οικογενειακή κατάσταση και των δύο συντρόφων καθώς και η παιδική τους ηλικία. Οι σχέσεις τους με το συγγενικό περιβάλλον αλλά και τον φιλικό τους περίγυρο. Είναι υγιείς και διατηρούν πολλά κοινά ενδιαφέροντα, περιγράφεται δηλαδή η κοινή τους συζυγική ζωή. Εργάζονται και οι δύο και έχουν ένα αρκετά καλό οικονομικό επίπεδο καθώς και μία καλή οικία. Και οι δύο επιθυμούν την υιοθεσία ενώ έχουν επαφή και εμπειρία με άλλα παιδιά. Ο ερευνητής κοινωνικός λειτουργός έλαβε επίσης πολύ θετικές συστάσεις από την αδερφή της υποψήφιας μητέρας αλλά και από ένα φιλικό τους ζευγάρι. Ο κοινωνικός λειτουργός που ανέλαβε την διαδικασία φαίνεται να δίνει μεγαλύτερη έμφαση στην παρελθούσα οικογενειακή κατάσταση των υποψηφίων αλλά και στα παρόντα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της προσωπικότητάς τους.

Η κοινωνική έκθεση είναι αρκετά λεπτομερειακή ενώ θέτει υπό έρευνα όλες τις πτυχές που αφορούν σε ένα ζευγάρι και πρέπει να εξετασθούν προκειμένου να αξιολογηθεί η καταλληλότητά του ώστε να υιοθετήσει παιδί. Οι τομείς που ερευνούνται είναι ακριβώς εκείνοι που αναφέρει η βιβλιογραφία της κοινωνική έρευνας. Η κατάσταση που περιγράφεται είναι αρκετά καλή έως ουτοπική. Όλα τα στοιχεία που προκύπτουν μπορούν να χαρακτηριστούν ως ιδανικά για την ανάληψη φροντίδας ενός μη βιολογικού παιδιού. Η επιτροπή λόγω των στοιχείων αποφάσισε την έγκριση υιοθεσίας παιδιού 0-18 μηνών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

(The Children of Jesus) Orphanage

Φωτογραφία διαθέσιμη από: < <http://www.glahaiti.org> >

Orphanage Appeal

Φωτογραφία διαθέσιμη από:

< <http://fccorphanageappeal.org/2005results.html> >

Παρουσίαση 1^{ης} ποιοτικής συνέντευξης

A. Στοιχεία του ερωτώμενου κοινωνικού λειτουργού:

Όνοματεπώνυμο: Sherry Markgren

Φύλο: Γυναίκα

Ηλικία: 44

Βασικό πτυχίο: Κοινωνικής Εργασίας / Πανεπιστήμιο Ούμεο Σουηδίας

Μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών: -

Φορέας στον οποίο εργάζεται: "Socialtjansten / Department: Familjerah"

Κοινωνική Πρόνοια / Κέντρο Οικογένειας

Χρόνια που εργάζεται ως Κοινωνικός Λειτουργός: 11 χρόνια

Χρόνια που απασχολείται ειδικά με τις υιοθεσίες: 3 1/2

B. Γενικά στοιχεία για τον Φορέα και το σύνολο των υιοθεσιών που διενεργεί:

1. Περιγραφή Οργανισμού:

Το τμήμα Οικογένειας στεγάζεται στο κτίριο της Κοινωνικής Πρόνοιας και ασχολείται και με άλλα αντικείμενα εκτός της υιοθεσίας. Υποστήριξη ατόμων για την ανάληψη επιμέλειας του παιδιού μετά από διαζύγιο και επισκέψεις του γονέα στο παιδί, εδώ ο κοινωνικός λειτουργός συντάσσει κοινωνική έκθεση, επιλογή "ενηλίκων επικοινωνίας" παρευρισκόμενων στην συνάντηση γονέα – παιδιού όταν ο πρώτος αξιολογείται ακατάλληλος, θέματα πατρότητας αν αυτός είναι "άγνωστος" και διαδικασία αναγνώρισης του παιδιού, η Υπηρεσία ασχολείται επίσης, με παιδιά χωρίς γονείς και με αλλαγές επιθέτου παιδιών.

Στο τμήμα εργάζονται τρία άτομα εκ των οποίων το ένα απουσιάζει μεγάλο χρονικό διάστημα λόγω ασθένειας.

2. Έτη λειτουργίας της Υπηρεσίας για τις υιοθεσίες:

Ειλικρινά δεν γνωρίζω να σας πω.

3. Με τι είδους υποθέσεις υιοθεσίας ασχολείται η Υπηρεσία?

Θα μπορούσαμε γενικά να διαπιστώσουμε ότι οι Σουηδοί πολίτες δύσκολα λαμβάνουν την απόφαση να δώσουν τα βιολογικά τους παιδιά για υιοθεσία αλλά εύκολα μπαίνουν στην διαδικασία να υιοθετήσουν οι ίδιοι παιδιά.

Πολύ σημαντικό για εμάς είναι το παιδί να έχει το δικαίωμα γνώσης των στοιχείων των βιολογικών του γονέων και να έχει την δυνατότητα επικοινωνίας με αυτούς.

Ατυπα σας λέω πως το 95% των υιοθεσιών που ολοκληρώνονται αφορούν διεθνικές υποθέσεις υιοθεσίας, έχω γνώση περίπου 2 υποθέσεων υιοθεσίας που έχουν ολοκληρωθεί από το τμήμα, όσο εργαζομαι εγώ σε αυτό, με παιδιά σουηδικής υπηκοότητας. Υπάρχει ακόμη το ενδεχόμενο ο πατριός ή η μητριά να υιοθετήσει το παιδί του / της συζύγου του / της. Γνωρίζω επίσης προσωπικά μία υπόθεση υιοθεσίας με θετό γονέα ομοφυλόφιλο από το Ούμεο αλλά δεν έχει διενεργηθεί σαφώς από το τμήμα μας, αποτελεί ανεξάρτητη υιοθεσία.

4. Πλήθος υποθέσεων που επικοινωνούν με την Υπηρεσία ετησίως,

(από στατιστικά της Υπηρεσίας):

Δεν μπορώ να σας απαντήσω σε αυτό. Νομίζω το τμήμα δεν διατηρεί τέτοιου είδους στατιστικά στοιχεία.

Συνεντευκτής: Θέλετε να μου πείτε τι είδους αρχεία βρίσκονται στο τμήμα σας?

Κ.Α. Οι έντυπες πληροφορίες που παίρνουν οι ενδιαφερόμενοι και αφορούν στην υιοθεσία, οι αιτήσεις τους, αντίγραφο των ιατρικών τους εξετάσεων, η κοινωνική έρευνα του κοινωνικού λειτουργού, η συγκατάθεση της αστυνομίας, η έκθεση των πολιτικών για τη συνέχιση της διαδικασίας και ενδεχόμενα μετάφραση των εγγράφων στα αγγλικά αν πρόκειται για παιδί άλλης χώρας.

5. Πλήθος υποθέσεων που εκπονούνται ετησίως, (από στατιστικά της Υπηρεσίας):

Ατυπα πρέπει να αριθμούν γύρω στις 20 υποθέσεις κάθε χρόνο.

6. Σε πόσους μήνες (ή χρόνια) συνήθως (κατά μέσο όρο) από τη στιγμή της πρώτης επαφής των υποψήφιων θετών γονέων με τις Υπηρεσίες ολοκληρώνεται μια υιοθεσία;

Όσον αφορά σε αυτό δεν μπορώ να σας πω συγκεκριμένο αριθμό γιατί το χρονικό διάστημα διαφέρει σε κάθε υπόθεση. Η διαδικασία έχει ως εξής: Οι γονείς επικοινωνούν με την Υπηρεσία μας και κλείνουν ραντεβού για να τους παρασχεθούν πληροφορίες για την υιοθεσία. Υπάρχει όμως λίστα αναμονής για αυτά τα ραντεβού. Μετά αν εξακολουθούν να ενδιαφέρονται πρέπει να παρακολουθήσουν κάποια μαθήματα – διαλέξεις για μελλοντικούς θετούς γονείς. Υπάρχει και εκεί λίστα αναμονής και το σύνολο των ωρών των μαθημάτων είναι 21 ώρες, 3 ώρες την εβδομάδα. Στη συνέχεια λαμβάνει χώρα η έκθεση του κοινωνικού λειτουργού, η οποία διαρκεί 3 μήνες περίπου και ολοκληρώνεται μέσα από έρευνα για τα στοιχεία του / των ενδιαφερόμενων και προγραμματισμένες επισκέψεις στο χώρο τους.

Μετά οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να αποταθούν σε άλλη Υπηρεσία γιατί εμείς δεν έχουμε τη "δύναμη" και δεν μπορούμε να πάρουμε την ευθύνη της τελικής απόφασης για το αν θα υιοθετήσουν τελικά παιδί ή όχι. Υπάρχει μία ειδική κατηγορία πολιτικών υπεύθυνων για αυτή τη διαδικασία.

Αφού τελειώσουν και από εκεί επιστρέφουν πάλι σε εμάς να προσκομίσουν τα έγγραφα από εκεί και να πάρουν την συγκατάθεσή μας για συνέχιση της υπόθεσης.

7. Πλήθος υιοθεσιών που λύνονται (από στατιστικά της Υπηρεσίας):

Συγκεκριμένα οι υιοθεσίες δεν λύνονται. Δηλαδή τα παιδιά από τις άλλες χώρες δεν υπάρχει περίπτωση να επιστρέψουν πάλι εκεί. Μετατίθενται σε άλλες οικογένειες. Και αυτή την απόφαση της απομάκρυνσης δεν την λαμβάνουμε εμείς αλλά οι πολιτικοί.

8. Πλήθος υιοθετημένων που απευθύνονται για ανεύρεση ριζών (από στατιστικά της Υπηρεσίας):

Εγώ συγκεκριμένα έχω γνώση μίας μόνο τέτοιας περίπτωσης. Είναι παράνομο στη Σουηδία να λάβει χώρα υπόθεση υιοθεσίας χωρίς να υπάρχουν στον εκάστοτε φάκελο τα στοιχεία των βιολογικών γονέων. Το παιδί έχει πάντα το δικαίωμα επικοινωνίας μαζί τους και είναι συχνό το φαινόμενο οι βιολογικοί και οι θετοί γονείς να έχουν συχνή επαφή και με το παιδί ασφαλώς για το καλό του.

Γ. Ερωτήσεις για τον ρόλο του κοινωνικού λειτουργού στις υιοθεσίες, αλλά και την εμπειρία του ίδιου από υποθέσεις υιοθεσιών που έχει αναλάβει.

1. Ο κοινωνικός λειτουργός που ασχολείται με υιοθεσίες απαιτείται να έχει κάποια εξειδίκευση στο συγκεκριμένο θέμα;

Όχι, δεν απαιτείται, το βασικό δίπλωμα.

2. Περιγραφή των καθηκόντων του κοινωνικού λειτουργού κατά τη διαδικασία της υιοθεσίας:

Τα καθήκοντά μας είναι πολύ συγκεκριμένα. Η παροχή πληροφοριών στους ενδιαφερόμενους, η διενέργεια κοινωνικής έρευνας, η συνέχιση της υπόθεσης μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας συγκατάθεσης με τους πολιτικούς. Επιπρόσθετα, όταν το παιδί προέρχεται από μία χώρα που δεν έχει υπογράψει τη συνθήκη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του παιδιού, εμείς πρέπει να ενεργήσουμε κατάλληλα γι' αυτό, συντάσσουμε τα απαραίτητα έγγραφα. Αλλά και οι προαναφερόμενοι πολιτικοί ενεργούν μαζί μας σε αυτή την διαδικασία.

3. Ποιες είναι οι κυριότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζει συνήθως ο κοινωνικός λειτουργός κατά την διενέργεια της υιοθεσίας;

Η γενική δυσκολία που αντιμετωπίζουμε στο τμήμα είναι ότι δεν ασχολούμαστε μόνο με την υιοθεσία. Έχουμε και άλλες "υποχρεώσεις". "Είναι σαν να έχεις πολλά μπαλάκια στον αέρα την ίδια χρονική στιγμή".

Όσον αφορά μεμονωμένα στην υιοθεσία, η ηλικία των ενδιαφερόμενων συνήθως είναι μεγάλη και εμείς πρέπει να ασκήσουμε συμβουλευτική σχετικά με αυτό. Αρκετές φορές οι ενδιαφερόμενοι αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας και αυτό μας δυσκολεύει.

Και ένα νέο "φαινόμενο" που πρέπει να αντιμετωπίσουμε και ολοένα οι περιπτώσεις του και αυξάνονται είναι πρόσφυγες πολίτες στη Σουηδία που επιθυμούν να υιοθετήσουν συγγενικά τους παιδιά που άφησαν στις χώρες τους από τις οποίες προήλθαν. Εμείς δυσκολευόμαστε λίγο ως προς αυτό γιατί δεν ξέρουμε τι ακριβώς πρέπει να κάνουμε με γνώμονα το συμφέρον του παιδιού.

4. Ποια είναι τα σημεία της υπάρχουσας νομοθεσίας που κατά τη γνώμη σας θα έπρεπε να βελτιωθούν;

Σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο για τις υιοθεσίες, το όριο ηλικίας των γονέων δεν είναι ιδιαίτερα συγκεκριμένο. Αφήνεται στην δικαιοδοσία του επαγγελματία να αξιολογήσει από άλλες παραμέτρους την καταλληλότητα του θετού γονέα. Αυτό το κομμάτι δεν είναι πολύ ξεκάθαρο και αφορά βέβαια στο συμφέρον ενός παιδιού.

5. Για πόσα χρόνια παρακολουθεί η Υπηρεσία την οικογένεια μετά την ολοκλήρωση της υιοθεσίας;

Όσον αφορά στα υιοθετημένα παιδιά σουηδικής υπηκοότητας, ο κοινωνικός λειτουργός δεν επισκέπτεται τις θετές οικογένειες. Όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία ολοκληρώνεται. Όσον αφορά στις διεθνικές υποθέσεις, οι χώρες από τις οποίες κατάγεται το παιδί απαιτούν κάποιου είδους επίβλεψη από εμάς και έκθεση παρακολούθησης. Εξαρτάται όμως από την εκάστοτε χώρα. Παραδειγματικά, η Ρωσία προβλέπει μία έκθεση παρακολούθησης το χρόνο για 4 χρόνια και η Κίνα 2 εκθέσεις, μία μετά από 6 μήνες τοποθέτησης του παιδιού στην οικογένεια και μία μετά από 1 χρόνο.

6. Να αναφέρετε μια περίπτωση υιοθεσίας που θυμάστε έντονα σε όλα τα χρόνια που ασχολείστε με τις υιοθεσίες και για ποιο λόγο;

Όπως σας ενημέρωσα και προηγούμενα, οι υποθέσεις υιοθεσίας παίρνουν πολύ χρόνο για να ολοκληρωθούν. Όσο διάστημα εργαζομαι εγώ εδώ μόνο σε μία οικογένεια τοποθετήθηκε τελικά παιδί, οπότε συμπεραίνετε ότι δεν έχω μεγάλη εμπειρία. Κάποιος συνάδελφος που εργαζόταν παλαιότερα στο τμήμα διενεργούσε την κοινωνική έρευνα και ανέλαβα εγώ την υπόθεση.

Το παιδί καταγόταν από βαλτική χώρα και η χώρα αυτή απαιτούσε μία έκθεση μετά από 6 μήνες τοποθέτησης του παιδιού στην οικογένεια. Όταν επισκέφτηκα την οικογένεια είχα ένα κακό προαίσθημα για αυτήν το οποίο όμως δεν μπορούσα να στηρίξω και να αποδείξω. Ένα μήνα μετά την αποστολή της έκθεσής μου έμαθα πως η θετή μητέρα αντιμετώπιζε σοβαρό πρόβλημα με το αλκοόλ. Τότε όμως δεν μπορούσα να κάνω τίποτα.

Συνεντευκτής: Είχατε έκτοτε νέα από την οικογένεια;

Κ.Λ.: Όχι έχασα μετά τα ίχνη τους.

7. Τι θα βελτιώνετε στο πλαίσιο εργασίας σας;

Θα ήθελα να είχα ελεύθερο χρόνο για μετεκπαίδευση, σεμινάρια. Θα επιθυμούσα επίσης να διατηρούσα επαφή με συναδέλφους σε άλλες πόλεις της Σουηδίας και να ανταλλάζαμε απόψεις. Τέλος, θα ήθελα να ασχολούμουν μόνο με μία υπόθεση υιοθεσίας και όχι με 2 ή 3 ταυτόχρονα. Αυτή η διαδικασία σου απορροφά ενέργεια και δεν μπορείς να αποδώσεις όσο θα ήθελες.

8. Ποια είναι τα πλεονεκτήματα του φορέα σας;

Η ενασχόληση με τις υιοθεσίες σου προσφέρει μία γενική ελπίδα όσον αφορά στη ζωή. Είναι εκ των πραγμάτων μία πολύ θετική διαδικασία.

9. Υφίσταται το φαινόμενο των παράνομων υιοθεσιών στη Σουηδία;

Από τις περιπτώσεις που γνωρίζω αποκλείω το φαινόμενο αυτό. Τα πράγματα είναι πολύ οριοθετημένα εδώ και δεν υπάρχουν διέξοδοι για παρανομίες.

Συνεντευκτής: Όσον αφορά παλαιότερα;

Κ.Λ.: Ούτε παλαιότερα πιστεύω θα υφίστανται παράνομες υιοθεσίες.

Δ. Ερωτήσεις για τους υποψήφιους γονείς.

1. Ποιοι αποτελούν τους συνήθεις λόγους για κάποιον που επιθυμεί να υιοθετήσει ένα παιδί στην Σουηδία;

Ωραία ερώτηση... Νομίζω ότι οι λόγοι είναι κοινοί. Οι περισσότεροι ενδιαφερόμενοι δεν μπορούν να αποκτήσουν βιολογικά δικά τους παιδιά για λόγους υγείας. Ένα άλλο κοινό και σημαντικό στοιχείο είναι πως όλοι ανυπομονούν να παραλάβουν το παιδί, το περιμένουν με αγωνία. Επιθυμούν και ζητούν να αγαπήσουν αληθινά ένα παιδί και να αγαπηθούν και οι ίδιοι από αυτό.

2. Ποιες οι διαδικασίες του ζευγαριού για να υιοθετήσει παιδί;

Πρέπει πρώτα να κλείσει ραντεβού για πληροφορίες, να αιτηθεί της υιοθεσίας, να κάνει κάποιες ιατρικές εξετάσεις, να παρακολουθήσει τα μαθήματα για τους υποψήφιους θετούς γονείς και να περάσει τη διαδικασία έρευνας του κοινωνικού λειτουργού. Να απευθυνθούν στην επιτροπή πολιτικών και τέλος να επικοινωνήσουν πάλι με εμάς.

**3. Ποια είναι τα κυριότερα χαρακτηριστικά των υποψήφιων θετών γονέων;
(από τις υιοθεσίες με τις οποίες έχετε ήδη ασχοληθεί.)**

Έχουν ένα καλό οικονομικό επίπεδο, δεν είναι πλούσιοι αλλά δεν χρειάζονται επιδόματα από την κοινωνία για να ζήσουν... Διατηρούν δυνατή σχέση με τον / την σύντροφό τους. Μπορείς να το δεις αυτό. Περιμένουν, ανυπομονούν για το παιδί. Νομίζω πως είναι δυνατοί άνθρωποι με αυτοπεποίθηση με καλό κοινωνικό περίγυρο, χωρίς κοινωνικά προβλήματα.

α. Μέση ηλικία υποψήφιων: 35 – 42 έτη.

β. Έγγαμοι ή μόνοι: Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει ή να είναι τελείως μόνοι ή να βρίσκονται σε γάμο. Και αν κατά τη διαδικασία της κοινωνικής έρευνας είναι ανύπαντροι, πρέπει να παντρευτούν για να υιοθετήσουν τελικά το παιδί.

γ. Πόσοι από κάθε κατηγορία; Οι περισσότεροι είναι παντρεμένοι.

δ. Έχουν άλλα παιδιά; Κάποιοι από αυτούς έχουν βιολογικά παιδιά και κάποιοι άλλοι έχουν ήδη υιοθετήσει και ένα ή και δύο άλλα παιδιά. Αλλά οι περισσότεροι όχι δεν έχουν δικά τους παιδιά.

ε. Κοινωνικό - οικονομικό επίπεδο: Το επίπεδό τους είναι σαν να λέμε το βασικό, δηλαδή δεν χρειάζονται επιδόματα για να ζήσουν.

ζ. Πόσοι ομοφυλόφιλοι άντρες ή γυναίκες ενδιαφέρονται για τον θεσμό της υιοθεσίας?

Προσωπικά γνωρίζω μία μόνο υπόθεση υιοθεσίας με ομοφυλόφιλο γονέα στο Ούμεο. Οι χώρες από τις οποίες "εισάγουμε" παιδιά δεν επιτρέπουν να τα δώσουμε σε ζευγάρι ομοφυλοφίλων. Πρέπει ασφαλώς να μην είναι μόνος του ο / η ομοφυλόφιλος αυτός αλλά να έχει δηλώσει σύζευξη στις Αρχές με έναν / μία σύντροφο. Οι ομοφυλόφιλοι μπορούν μέχρι στιγμής να υιοθετήσουν παιδιά μόνο σουηδικής υπηκοότητας τα οποία δεν υπάρχουν. Εννοείται ότι σε μία τέτοια περίπτωση το παιδί διατηρεί επικοινωνία με τον βιολογικό γονέα, είναι πολύ σημαντικό σε αυτή την περίπτωση.

Παρουσίαση 2^{ης} ποιοτικής συνέντευξης

A. Στοιχεία του ερωτώμενου κοινωνικού λειτουργού:

Όνοματεπώνυμο: Birgitta Tobiasson

Φύλο: Γυναίκα

Ηλικία: 44

Βασικό πτυχίο: Κοινωνικής Εργασίας

Μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών: -

Φορέας στον οποίο εργάζεται: "Socialtjänsten / Department: Familjerah"

Κοινωνική Πρόνοια / Κέντρο Οικογένειας

Χρόνια που εργάζεται ως Κοινωνικός Λειτουργός: 10 χρόνια

Χρόνια που απασχολείται ειδικά με τις υιοθεσίες: 2 χρόνια

B. Γενικά στοιχεία για τον Φορέα και το σύνολο των υιοθεσιών που διενεργεί:

1. Περιγραφή Οργανισμού:

Ο Οργανισμός εκπονεί έρευνες με τους γονείς στο σπίτι και διερευνητικές παρακολουθήσεις των παιδιών. Ο κοινωνικός λειτουργός καταγράφει, περιγράφει και στέλνει τις πληροφορίες στο δικαστήριο για την τελική απόφαση της υιοθεσίας. Όλη την ευθύνη σχετικά με την υιοθεσία την έχει ο κοινωνικός λειτουργός γιατί τα παιδιά έρχονται στην Σουηδία χωρίς τους βιολογικούς τους γονείς. Παρέχουμε υποστήριξη στους θετούς γονείς.

2. Έτη λειτουργίας της Υπηρεσίας για τις υιοθεσίες:

Η Υπηρεσία είναι οργανωμένη πολλά χρόνια, υπήρχε από πάντα. Όσον αφορά στην διενέργεια διεθνικών υιοθεσιών περίπου τριάντα χρόνια.

3. Με τι είδους υποθέσεις υιοθεσίας ασχολείται η Υπηρεσία;

Ασχολείται με διεθνικές υιοθεσίες.

Συνεντευκτής: Αναρωτιέμαι γιατί γίνονται κυρίως διεθνικές υιοθεσίες και όχι με παιδιά σουηδικής καταγωγής.

Κ.Λ.: Γιατί γι' αυτά μερिमνά η κοινωνική πολιτική και η κοινωνική πρόνοια της χώρας μας. Προτιμούμε να βοηθάμε τους ανθρώπους που είναι φτωχοί.

4. Πλήθος υποθέσεων που επικοινωνούν με την Υπηρεσία ετησίως, (από στατιστικά της Υπηρεσίας):

Γύρω στα 20 με 25 άτομα.

5. Πλήθος υποθέσεων που εκπονούνται ετησίως, (από στατιστικά της Υπηρεσίας):

Γύρω στις 20 με 25 αποφάσεις.

6. Σε πόσους μήνες (ή χρόνια) συνήθως (κατά μέσο όρο) από τη στιγμή της πρώτης επαφής των υποψήφιων θετών γονέων με τις Υπηρεσίες ολοκληρώνεται μια υιοθεσία:

Η κοινωνική έρευνα διαρκεί πέντε μήνες και μετά οι γονείς περιμένουν ένα με ενάμισι χρόνο για τα παιδιά, τότε ακολουθεί η παρατήρηση του παιδιού. Η υπόθεση παραμένει ανοιχτή ως προς την υποστήριξη του παιδιού μέχρι να γίνει δεκαοκτώ ετών.

7. Πλήθος υιοθεσιών που λύνονται, (από στατιστικά της Υπηρεσίας):

Ποτέ δεν έχει συμβεί κάτι τέτοιο, γιατί οι γονείς διακόπτουν με δική τους πρωτοβουλία τις διαδικασίες, αν αλλάξουν γνώμη.

**8. Πλήθος υιοθετημένων που απευθύνονται για ανεύρεση ριζών,
(από στατιστικά της Υπηρεσίας):**

Αυτοί δεν είναι τόσο πολλοί. Έχουν κάνει συμφωνία με τους θετούς τους να τους μιλήσουν για τους βιολογικούς τους γονείς, να ψάξουν μαζί να τους βρουν και να κάνουν ένα ταξίδι να τους συναντήσουν. Αλλά είναι πολύ σπάνιο, ποτέ δεν είχα τέτοια εμπειρία.

Γ. Ερωτήσεις για τον ρόλο του κοινωνικού λειτουργού στις υιοθεσίες, αλλά και την εμπειρία του ίδιου από υποθέσεις υιοθεσιών που έχει αναλάβει.

1. Ο κοινωνικός λειτουργός που ασχολείται με υιοθεσίες απαιτείται να έχει κάποια εξειδίκευση στο συγκεκριμένο θέμα;

Όχι ακριβώς, έχουμε όλοι το ίδιο υπόβαθρο και γίνεται πραγματοποίηση ενός μικρού προγράμματος.

Αν ναι πώς την αποκτά; Όλοι οι κοινωνικοί λειτουργοί παρακολουθούν ένα μονοήμερο ή διήμερο σεμινάριο, αυτό δεν λαμβάνει χώρα κάθε χρόνο. Μολονότι μαθαίνεις και κατά της ζωής και της δουλειάς σου.

2. Περιγραφή των καθηκόντων του κοινωνικού λειτουργού κατά τη διαδικασία της υιοθεσίας;

Ο κοινωνικός λειτουργός δίνει πληροφορίες στους γονείς, εκπονεί έρευνες, συναντιέται συνολικά τέσσερις με έξι φορές με τους γονείς σε διάστημα τριών μηνών, δύο φορές το μήνα, οι διαδικασίες αυτές απαιτούν περισσότερο χρόνο, για να λάβουν ένα παιδί. Η έρευνα ολοκληρώνεται με τις παρατηρήσεις, τις αναφορές και το πόσο συχνά ζητούν οι γονείς επικοινωνία με το παιδί ώστε να διαπιστώσουν την φυσική του ανάπτυξη και την ψυχολογική του κατάσταση. Αυτό πραγματοποιείται για έξι μήνες με ένα χρόνο. Στο τέλος, οι γονείς στέλνουν στην πατρίδα του παιδιού την αναφορά τους ως προς αυτό.

3. Ποιες είναι οι κυριότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζει συνήθως ο κοινωνικός λειτουργός κατά την διενέργεια της υιοθεσίας;

Όταν η ηλικία των γονέων είναι σχετικά αυξημένη, 45-50 χρόνων. Οι κοινωνικοί λειτουργοί θεωρούν ότι οι άνθρωποι αυτοί είναι αρκετά μεγάλοι για να αποκτήσουν ένα παιδί. Σύμφωνα με το νόμο, μπορείς να υιοθετήσεις από τα 25 σου χρόνια αλλά δεν προσδιορίζεται όριο μέχρι ποια ηλικία έχεις τη δυνατότητα να υιοθετήσεις. Οι άνθρωποι αυτοί δεν βλέπουν τους εαυτούς τους ως ηλικιωμένους. Απαντούν ότι πληρούν όλες τις προϋποθέσεις. Οι κοινωνικοί λειτουργοί αγχώνονται με το να έχουν ηλικιωμένους ή ασθενείς γονείς. Τότε ζητούν ιατρικές εξετάσεις από αυτούς. Είναι ρίσκο γιατί η υγεία τους μπορεί να χειροτερέψει ή ακόμη και να πεθάνουν.

4. Ποια είναι τα σημεία της υπάρχουσας νομοθεσίας που κατά τη γνώμη σας θα έπρεπε να βελτιωθούν;

Η ηλικία αποτελεί ένα πρόβλημα. Χρειαζόμαστε όριο σε αυτήν, είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα. Πιστεύω είναι πολύ καλός νόμος. Μπορεί να γίνει καλύτερος. Θα ήθελα, οι κοινωνικοί λειτουργοί να έχουν καλύτερη επικοινωνία με τα παιδιά.

Πάντως, είμαστε εκεί, διαθέσιμοι όταν μας χτυπήσουν την πόρτα, το παιδί, ο δάσκαλος ή οι γονείς για να ζητήσουν βοήθεια.

5. Για πόσα χρόνια παρακολουθεί (έχει επαφή) η Υπηρεσία με την οικογένεια μετά την ολοκλήρωση της υιοθεσίας;

Συνήθως έξι μήνες με ένα χρόνο. Και βέβαια, αν το ζητήσουν οι γονείς μπορεί και περισσότερο.

6. Να αναφέρετε μια περίπτωση υιοθεσίας που θυμάστε έντονα σε όλα τα χρόνια που ασχολείστε με υιοθεσίες και για ποιο λόγο;

Ήταν μια πολύ ειδική περίπτωση με ένα κωφό ζευγάρι. Η επικοινωνία γινόταν με διερμηνέα και τελικά κατάφεραν να υιοθετήσουν κωφό παιδί. Είναι σπάνιο σε άλλα κράτη να δώσουν ένα υγιές παιδί σε κωφούς, σίγουρα όλοι οι υιοθετούντες γονείς ζητούν υγιή παιδιά.

7. Τι θα βελτιώνατε στο πλαίσιο εργασίας σας;

Πάντα θέλεις να βελτιώνονται τα πράγματα, να πάρεις την επιβεβαίωση ότι τα παιδιά είναι καλοδεχόμενα και αγαπητά για αυτούς τους γονείς. Πρέπει να ακούς προσεκτικά, να προβαίνεις σε δύσκολες και προσωπικές ερωτήσεις, οι γονείς επιλέγουν να δώσουν στους κοινωνικούς λειτουργούς τις πιο καλές και αναμενόμενες προσωπικές πληροφορίες για τα άτομά τους. Χρειάζεται προσοχή, γι' αυτό πρέπει να φιλτράρεις τις σκέψεις τους, να τους διαπεράσεις. Πρέπει να καταλάβουν ότι δεν πρέπει να προσπαθούν κι άλλο χρονικό διάστημα να αποκτήσουν βιολογικό παιδί αλλά να αγαπήσουν το θετό.

8. Ποια είναι τα πλεονεκτήματα του φορέα σας;

Μου δίνεται η ευκαιρία και η ευχαρίστηση να γνωρίζω καλούς ανθρώπους και ευγενικούς και τόσο διαφορετικούς, το κάθε ζευγάρι... Είναι πολύ θετικό να τους βλέπεις ευχαριστημένους, να βλέπεις τα πρόσωπά τους, είναι ωραίο να "είσαι με το μέρος τους". Να συναντάς αυτά τα παιδιά που αφήνουν το σπίτι τους, που έχουν πλέον νέο σπίτι, νέο κλίμα, έρχονται στο κρύο ενώ οι χώρες τους είναι κατά κύριο λόγο πιο ζεστές. Με τις βιολογικές τους δεξιότητες, εκτιμούν την κατάσταση γύρω τους, με τη διαίσθηση και τη γλώσσα του σώματος προσπαθούν να επικοινωνήσουν.

Συνεντευκτής: Ποια η συνήθης χώρα προέλευσης των παιδιών;

Κ.Λ.: Η Κίνα.

9. Υφίσταται το φαινόμενο των παράνομων υιοθεσιών στη Σουηδία;

Δεν νομίζω, δεν έχω ακούσει κάποιο τέτοιο περιστατικό.

Α. Ερωτήσεις για τους υποψήφιους γονείς.

1. Ποιοι αποτελούν τους συνήθεις λόγους για κάποιον που επιθυμεί να υιοθετήσει ένα παιδί στην Σουηδία;

Οι λόγοι είναι συνηθισμένοι... δεν έχουν βιολογικά παιδιά και θέλουν να μοιραστούν τη ζωή τους με αυτά, να είναι γονείς.

2. Ποιες οι διαδικασίες του ζευγαριού για να υιοθετήσει ένα παιδί;

Πρώτα από όλα ξεκινούν εκπαίδευση. Η εκπαίδευση δίνεται από σχολείο για γονείς 5-6 φορές, μια φορά την εβδομάδα, δύο ώρες κάθε φορά. Μετά από αυτό παίρνουν δίπλωμα, ώστε να έχουν την απαιτούμενη γνώση και περισσότερο ενδιαφέρον ως προς την υιοθεσία. Συζητούν με άλλους γονείς, μαθαίνουν να αποβάλουν τις προκαταλήψεις τους, συζητούν για τα προβλήματα που ενδέχεται να συναντήσουν.

3. Ποια είναι τα κυριότερα χαρακτηριστικά των υποψήφιων θετών γονέων; (από τις υιοθεσίες με τις οποίες έχετε ήδη ασχοληθεί.)

Είναι πολύ χαρούμενοι όταν έρχονται σε επαφή με άλλους τέτοιους γονείς, όταν μοιράζονται εμπειρίες. Μπορείς να συναντήσεις ανθρώπους από όλα τα επίπεδα, που έχουν καλή εκπαίδευση και καλή οικονομική κατάσταση, ξοδεύουν πολλά χρήματα λόγω της διαδικασίας της υιοθεσίας.

α. Μέση ηλικία υποψήφιων: Μεταξύ 35 και 45 χρόνων.

β. Έγγαμοι ή μόνοι: Πρέπει να είσαι παντρεμένος για να υιοθετήσεις παιδί. Σαν ανύπανδρα άτομα μπορούν μόνο οι γυναίκες αλλά πρώτα πρέπει να ερευνήσουμε το υπόβαθρό τους, αν έχουν συγγενείς για να τις βοηθήσουν, αν συμβεί κάτι. Αν ενδιαφερθεί κάποιο ομοφυλόφιλο άτομο να υιοθετήσει ένα παιδί, οφείλει να είναι παντρεμένο.

γ. Πόσοι από κάθε κατηγορία; Όλοι βρίσκονται σε γάμο εκτός από πέντε υποθέσεις ανύπανδρων γυναικών. Στο Ούμεο δεν υπάρχουν ομοφυλόφιλα ζευγάρια που να έχουν υιοθετήσει παιδί.

δ. Έχουν άλλα παιδιά; Ποσοστό 20% έχει άλλα παιδιά.

ε. Κοινωνικό- οικονομικό επίπεδο: Είναι σχετικά υψηλό.

ζ. Πόσοι ομοφυλόφιλοι άντρες ή γυναίκες ενδιαφέρονται για την υιοθεσία;

Μέχρι στιγμής κανένα ομοφυλόφιλο ζευγάρι δεν έχει ενδιαφερθεί να υιοθετήσει παιδί, από όσο γνωρίζω.

Παρουσίαση 3^{ης} ποιοτικής συνέντευξης

A. Στοιχεία του ερωτώμενου Κοινωνικού Λειτουργού:

Όνοματεπώνυμο: Christina Hallerod

Φύλο: Γυναίκα

Ηλικία: 47

Βασικό πτυχίο: Κοινωνική Εργασία, Πανεπιστήμιο Ούμεο

Μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών: -

Φορέας στον οποίο εργάζεται: Διοίκηση συμβουλίου εποπτείας κοινωνικών λειτουργών

Χρόνια που εργάζεται ως Κοινωνικός Λειτουργός: 18 χρόνια

Χρόνια που απασχολείται ειδικά με τις υιοθεσίες: 7 χρόνια

B. Γενικά στοιχεία για τον Φορέα και το σύνολο των υιοθεσιών που διενεργεί:

1. Περιγραφή Οργανισμού:

Οι γονείς έρχονται σε επαφή με την Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας. Κάνουν αίτηση ζητώντας να υιοθετήσουν ένα παιδί. Ο κοινωνικός λειτουργός δίνει τις απαιτούμενες πληροφορίες, φτιάχνει πλάνο, ένα ερωτηματολόγιο που αφορά στη ζωή τους, οι αιτούντες μπαίνουν σε σειρά προτεραιότητας και πηγαίνουν στο "σχολείο για γονείς". Η εκπαίδευση προέρχεται από την κυβέρνηση. Το σχολείο είναι νυχτερινό και αφορά σε 8-9 συναντήσεις. Το πιο σημαντικό είναι να θέλουν και οι δύο γονείς να υιοθετήσουν, όχι να το αποδεκτεί ο ένας από τους δυο. Είναι μια ευγενική διαδικασία και απαιτείται χρονικό διάστημα για να το σκεφτείς και να αποφασίσεις. Πρέπει να είναι προσεκτικοί με αυτά τα παιδιά, να προετοιμαστούν κατάλληλα. Ο κοινωνικός λειτουργός τους ρωτά και ερευνά αν έχουν αποταθεί στην Πρόνοια παλαιότερα για κάποιο ζήτημα. Έρχεται σε επαφή με την αστυνομία για να μάθει αν έχουν "λερωμένο μητρώο". Αν ασθενούν πρέπει να αποδείξουν ότι μπορούν να φροντίσουν το νέο μέλος και γι' αυτό ζητάμε ιατρική γνωμάτευση. Στην περίπτωση που ασθενείς σοβαρά, η κατάσταση της υγείας σου πρέπει να επιτρέπει ζωή τουλάχιστον τριών χρόνων. Με αφορμή αυτή τη συζήτηση θυμάμαι ένα περιστατικό όπου μια θετή μητέρα τελικά απεβίωσε και δεν είχε κάποιο συγγενή να φροντίσει το παιδί, έτσι αυτό επέστρεψε στην Πρόνοια ύστερα από τρία χρόνια παραμονής του με αυτή τη γυναίκα, πραγματικά πολύ δυσάρεστη υπόθεση. Αν πάλι ο αιτών έχει έρθει στην Πρόνοια για χρήση αλκοόλ θα εξαρτηθεί πόσο παλιό περιστατικό ήταν, όχι να υφίσταται τώρα αυτή η κατάσταση, το ίδιο ισχύει αν ήταν πρώην χρήστης ουσιών, αν βρισκόταν σ' αυτή την κατάσταση δηλαδή χρόνια πριν και εννοείται να έχει σταθερή εργασία τώρα. Η Κοινωνική Πρόνοια πρέπει να μιλήσει με φίλους ή συγγενείς, 2 άτομα, να συλλέξει πληροφορίες για τους γονείς.

Είτε συναντιούνται και παίρνει μια μικρή συνέντευξη είτε μιλούν τηλεφωνικά. Οι κοινωνικοί λειτουργοί συντάσσουν την κοινωνική έκθεση αλλά την τελική απόφαση για την υιοθεσία την παίρνουν οι πολιτικοί, υπάρχουν 10 πολιτικοί στο Ούμεο που ασχολούνται με αυτό. Υπάρχουν 5 Οργανισμοί στην Σουηδία που βοηθούν τους γονείς να υιοθετήσουν παιδιά από άλλες χώρες. Τους στέλνουν τα χαρτιά που αφορούν σε πληροφορίες για το παιδί και μετά ο κοινωνικός λειτουργός στέλνει τα στοιχεία των θετών γονέων. Για παράδειγμα, οι κινέζοι κοινωνικοί λειτουργοί ταιριάζουν σε κάθε οικογένεια ποιο παιδί θα πάρουν.

2. Ετη λειτουργίας της Υπηρεσίας για τις υιοθεσίες:

Η Υπηρεσία υπήρχε από πάντα. Από το 1960 ξεκίνησαν οι διεθνικές συνεργασίες με άλλα κράτη όπως με την Νότια Κορέα.

3. Με τι είδους υποθέσεις υιοθεσίας ασχολείται η Υπηρεσία?

Ασχολείται με διεθνικές υποθέσεις υιοθεσίας. Μπορείς να συναντήσεις σε όλο το εύρος των υιοθεσιών ενός έτους, ένα με τρία παιδιά από τη Σουηδία να υιοθετούνται, όλα τα άλλα προέρχονται από άλλες χώρες.

Συνεντευκτής: Αναρωτιέμαι γιατί λαμβάνουν χώρα κυρίως διεθνικές υιοθεσίες και όχι με παιδιά σουηδικής καταγωγής;

Κ.Λ.: Τα παιδιά από τη Σουηδία λαμβάνουν συναισθηματική και οικονομική υποστήριξη. Έτσι η πλειονότητα των Σουηδών πολιτών δεν δίνει τα παιδιά τους για υιοθεσία.

4. Πλήθος υποθέσεων που επικοινωνούν με την Υπηρεσία ετησίως,

(από στατιστικά της υπηρεσίας):

Περίπου στα 20 με 30 άτομα.

5. Πλήθος υποθέσεων που εκπονούνται ετησίως,

(από στατιστικά της υπηρεσίας):

Δε γνωρίζω, ειλικρινά. Θέλω να υπενθυμίσω ότι έχουν περάσει κάποια χρόνια από τότε που εργαζόμουν ενεργά με τις υιοθεσίες και γι' αυτό θα προσπαθήσω σε όλη τη διάρκεια της συνέντευξης να θυμηθώ όλα αυτά που τότε ίσχυαν. Αν και η εμπειρία μου δεν ακυρώνεται παρόλο που σταμάτησα να εργάζομαι σε αυτόν τον τομέα.

6. Σε πόσους μήνες (ή χρόνια) συνήθως (κατά μέσο όρο) από τη στιγμή της πρώτης επαφής των υποψήφιων θετών γονέων με τις υπηρεσίες ολοκληρώνεται μια υιοθεσία;

Εξαρτάται πόσοι γονείς ζητούν να υιοθετήσουν την ίδια στιγμή. Συνήθως όμως τρία χρόνια.

7. Πλήθος υιοθεσιών που λύνονται, (από στατιστικά της υπηρεσίας):

Περίπου 5%, όταν οι γονείς έχουν μεγάλη ηλικία. Δεν επιτρέπεται να καταστεί έγκυος η σύζυγος την ίδια στιγμή που έχει ξεκινήσει η διαδικασία της υιοθεσίας.

8. Πλήθος υιοθετημένων που απευθύνονται για ανεύρεση ριζών, (από στατιστικά της υπηρεσίας):

Δεν γνωρίζω. Εάν έχουν καλή επικοινωνία τα παιδιά με τους θετούς γονείς και γνωρίζουν την αλήθεια ζητούν να συναντηθούν με τους βιολογικούς τους γονείς. Οι έφηβοι υιοθετημένοι έχουν πολλά προβλήματα αν δεν έχουν δεθεί συναισθηματικά με τους γονείς τους. Και ως κοινωνικός λειτουργός δεν μπορείς να τους προσεγγίσεις εύκολα, ούτε ζητούν οι ίδιοι εύκολα βοήθεια, ειδικά αν προέρχονται από τις ανώτερες κοινωνικές τάξεις ή είναι πολύ μορφωμένοι, αρνούνται ότι αντιμετωπίζουν μία προβληματική κατάσταση.

Γ. Ερωτήσεις για τον ρόλο του κοινωνικού λειτουργού στις υιοθεσίες, αλλά και την εμπειρία του ίδιου από υποθέσεις υιοθεσιών που έχει αναλάβει.

1. Ο κοινωνικός λειτουργός που ασχολείται με υιοθεσίες απαιτείται να έχει κάποια εξειδίκευση στο συγκεκριμένο θέμα;

Όχι, αλλά αρχικά είσαι μαζί με έναν άλλο κοινωνικό λειτουργό, ο οποίος έχει εμπειρία στις υιοθεσίες για να μάθεις από αυτόν. Παρακολουθείς μαθήματα σε μια μέρα, που εκπονούνται από το "National Board of Health and Welfare" αλλά αυτό δεν συμβαίνει κάθε χρονιά.

Αν ναι πως την αποκτά;

Όλοι οι κοινωνικοί λειτουργοί παρακολουθούν ένα μονοήμερο σεμινάριο και αυτό δεν λαμβάνει χώρα κάθε χρόνο.

2. Περιγραφή των καθηκόντων του κοινωνικού λειτουργού κατά τη διαδικασία της υιοθεσίας:

Ο κοινωνικός λειτουργός έρχεται σε επαφή με τους γονείς ύστερα από επιθυμία τους, καθώς έχουν απευθυνθεί στην Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας με σκοπό να υιοθετήσουν ένα παιδί. Λαμβάνει κάποιες πληροφορίες από αυτούς για τη ζωή τους, στη συνέχεια πραγματοποιεί κάποιες συναντήσεις στο σπίτι τους για να διερευνήσει το ψυχο-κοινωνικό τους περιβάλλον. Επίσης συναντά από το συγγενικό ή φιλικό περιβάλλον δύο άτομα και πραγματοποιεί μια μικρή συνέντευξη προκειμένου να συλλέξει στοιχεία για τη ζωή του ζευγαριού.

Συντάσσει εκθέσεις σχετικά με το θετό ζευγάρι και τις στέλνει στις χώρες προέλευσης των παιδιών. Με τον ερχομό του παιδιού στην οικογένεια, ο κοινωνικός λειτουργός έρχεται σε επαφή μαζί τους για έξι μήνες έως ένα χρόνο.

Εκείνο το διάστημα παρατηρεί τη συμπεριφορά του παιδιού, αν θα αναπτύξει ισχυρούς δεσμούς με την οικογένεια, την λειτουργικότητά του, αν παρουσιάσει κάποιες δυσκολίες. Δημιουργεί διάλογο επικοινωνίας μεταξύ αυτού και του ζευγαριού, αν θελήσουν να ζητήσουν τη βοήθειά του σε ενδεχόμενο πρόβλημα που παρουσιάσει το παιδί.

3. Ποιες είναι οι κυριότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζει συνήθως ο κοινωνικός λειτουργός κατά την διενέργεια της υιοθεσίας;

Όταν οι γονείς παρουσιάζουν διαφωνία, έχουν διχογνωμία, ο ένας θέλει να υιοθετήσουν παιδί και ο άλλος όχι. Τότε, ο κοινωνικός λειτουργός παίρνει από αυτούς μια συνέντευξη σε βάθος και λαμβάνει βοήθεια από έναν ψυχολόγο του "child psychological center", για να τον βοηθήσει να καταλάβει τι συμβαίνει, αν επιθυμούν πραγματικά να υιοθετήσουν. Έπειτα, ο κοινωνικός λειτουργός δίνει μια προθεσμία προκειμένου να του δώσουν μια απάντηση ή τους αφήνει το περιθώριο να το ξανασκεφτούν και όταν νιώσουν έτοιμοι έχουν μια νέα συνάντηση, όποια και αν είναι η απόφασή τους. Επίσης, όταν οι ενδιαφερόμενοι είναι μεγάλης ηλικίας όπως 50-55 χρόνων, δεν προσδιορίζει ανώτατο ηλικιακό όριο ο νόμος. Οι γονείς πρέπει να είναι νεότεροι για να ζήσουν ευχάριστα κάποια χρόνια με τα παιδιά τους.

4. Ποια είναι τα σημεία της υπάρχουσας νομοθεσίας που κατά τη γνώμη σας θα έπρεπε να βελτιωθούν;

Η ηλικία για μένα είναι το πιο σημαντικό σημείο που δεν είναι ξεκάθαρο από τον νόμο.

5. Για πόσα χρόνια παρακολουθεί (έχει επαφή) η Υπηρεσία την οικογένεια μετά την ολοκλήρωση της υιοθεσίας;

Αυτό είναι το κακό μέρος της δουλειάς του κοινωνικού λειτουργού που ασχολείται με τις υιοθεσίες, μια φορά μόνο είναι λίγο. Εξαρτάται από τη χώρα που στέλνει το παιδί. Για παράδειγμα, η Ρουμανία απαιτεί ο κοινωνικός λειτουργός να πηγαίνει τρεις φορές στο σπίτι των γονέων μετά την ολοκλήρωση της υιοθεσίας.

6. Να αναφέρετε μια περίπτωση υιοθεσίας που θυμάστε έντονα σε όλα τα χρόνια που ασχολείστε με υιοθεσίες και για ποιο λόγο;

Θα προσπαθήσω, γιατί έχουν περάσει κάποια χρόνια και έχω συναντήσει πολλές και ποικίλες υποθέσεις. Θυμάμαι δύο υποθέσεις με ηλικιωμένους γονείς, που είχαν δύο βιολογικά παιδιά, πολύ μορφωμένοι και είχαν αναλάβει να ασχοληθούν δύο κοινωνικοί λειτουργοί την κάθε περίπτωση. Εκείνο το διάστημα, τα βιολογικά παιδιά τους είχαν αυξημένες ανάγκες, παρ' όλα αυτά ήθελαν να υιοθετήσουν.

Οι κοινωνικοί λειτουργοί δεν υποστήριζαν αυτές τις υιοθεσίες, αρνούσαν, όμως ο πολιτικός αποφάσισε να δώσει παιδί στην μία οικογένεια. Αυτό συνέβη γιατί το κοινωνικοοικονομικό τους επίπεδο ήταν υψηλό.

Συνεντευκτής: Δηλαδή μπορούν να πραγματοποιηθούν υιοθεσίες μόνο επειδή το "status" μιας οικογένειας είναι υψηλό ενώ υπό άλλες συνθήκες η απόφαση θα ήταν οπωσδήποτε αρνητική;

Κ.Λ.: Ναι, γιατί την τελική απόφαση την λαμβάνει ο πολιτικός.

7. Τι θα βελτιώνατε στο πλαίσιο εργασίας σας;

Θα ήθελα να υπήρχε η δυνατότητα να επισκεπτόμαστε συχνότερα τους γονείς και επίσης το να δέχονται ευκολότερα υποστήριξη από εμάς.

8. Ποια είναι τα πλεονεκτήματα του Φορέα σας;

Ότι συναντάς πολλά παιδιά που αρχικά ήταν φτωχά, κατόπιν αποκτούν μια καλή ζωή και γονείς που τα αγαπούν. Κάποιοι γονείς δεν επιθυμούν να υιοθετήσουν παιδιά με αναπηρίες και αυτό με στεναχωρεί ιδιαίτερα.

9. Υφίσταται το φαινόμενο των παράνομων υιοθεσιών στη Σουηδία;

Δεν έχω ακούσει κάτι τέτοιο. Όμως έτσι και αλλιώς οι γονείς διαθέτουν χρήματα, τα οποία τα δίνουν στον ΜΙΑ, που με τη σειρά του τα δίνει στις χώρες καταγωγής των παιδιών. Έτσι, δεν διαθέτουν τα χρήματα για τις παράνομες υιοθεσίες αλλά για τις νόμιμες.

Δ. Ερωτήσεις για τους υποψήφιους γονείς:

1. Ποιοι αποτελούν τους συνήθεις λόγους για κάποιον που επιθυμεί να υιοθετήσει ένα παιδί στην Σουηδία;

Κυρίως ότι δεν έχουν βιολογικά παιδιά.

2. Ποιες οι διαδικασίες του ζευγαριού για να υιοθετήσει ένα παιδί;

Αρχικά, τηλεφωνούν στην Πρόνοια, κάνουν αίτηση, ότι θέλουν να υιοθετήσουν ένα παιδί και ύστερα παρακολουθούν το "σχολείο για γονείς" για να μάθουν να συμπεριφέρονται σωστότερα στα παιδιά. Από τότε αρχίζουν να μελετάνε για τρεις μήνες, συζητάνε με τους φίλους και τους συγγενείς τους για όλη τη διαδικασία της υιοθεσίας, πως να συμπεριφερθούν και πως να αντιμετωπίσουν τις ενδεχόμενες δυσκολίες.

3. Ποια είναι τα κυριότερα χαρακτηριστικά των υποψήφιων θετών γονιών;

(από τις υιοθεσίες με τις οποίες έχετε ήδη ασχοληθεί).

Επικοινωνούν όλες οι κατηγορίες των ανθρώπων. Έχουν όλοι εργασία, είναι υγιείς και οφείλουν να είναι καλοί πολίτες, να μην έχουν διαπράξει κάποιο αδίκημα και να έχουν καλό σπίτι.

Συνεντευκτής: Τι εννοείται όταν λέτε καλό σπίτι;

Κ.Α.: Ένα σπίτι είναι καλό όταν έχει παιδικό δωμάτιο, είναι κοντά σε σχολείο και έχει κοντά παιδική χαρά.

Συνεντευκτής: Όσον αφορά στην περίπτωση που ένας θετός γονέας έχει διαπράξει κάποιο αδίκημα μπορείτε να μου εξηγήσετε περαιτέρω τι συμβαίνει σε αυτή την περίπτωση;

Κ.Α.: Απευθυνόμαστε για περαιτέρω πληροφορίες στην αστυνομία. Δεν επιτρέπουμε να δοθεί για υιοθεσία ένα παιδί αν δεν έχουν περάσει τρία χρόνια από την στιγμή που έχει λήξει η ποινή του υποψήφιου γονέα. Εννοείται πως δεν επιτρέπεται να δοθούν σε άτομα που έχουν δολοφονήσει ή είναι παιδεραστές. Ίσως αν έχουν κάνει παράβαση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας ή είναι πρώην χρήστες ουσιών ή έχει περάσει κάποιο αρκετό διάστημα από την διαδικασία απεξάρτησής τους.

α. Μέση ηλικία: 40 χρόνων σχεδόν, επειδή προσπαθούν να αποκτήσουν παιδί μέχρι αυτή την ηλικία.

β. Έγγαμοι, ανύπανδρο ζευγάρι ή μόνοι: Έγγαμοι και μόνοι.

γ. Πόσοι από κάθε κατηγορία; Είναι παντρεμένοι σε ποσοστό 90% και μόνοι σε ποσοστό 10%.

δ. Έχουν άλλα παιδιά; Μερικοί έχουν και άλλα παιδιά.

ε. Κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο: Είναι σχετικά καλό.

ζ. Πόσοι ομοφυλόφιλοι άντρες ή γυναίκες ενδιαφέρονται για την υιοθεσία;

Δεν γνωρίζω. Εάν ένα άτομο είναι μόνο και ζητά να υιοθετήσει, μπορεί να είναι ομοφυλόφιλο και να μην το γνωρίζουμε εμείς. Γι' αυτό ακριβώς κάνουμε διερεύνηση αν έχει άνδρες φίλους ή διατηρεί καλές σχέσεις με τον πατέρα. Υπάρχει όμως μια περίπτωση στο Ούμεο όπου μια ομοφυλόφιλη γυναίκα γέννησε και η σύντροφός της υιοθέτησε το παιδί.

η. Πόσοι από αυτούς υιοθετούν ένα παιδί τελικά;

Δε γνωρίζω επειδή καμία χώρα δεν θέλει να δώσει σε ομοφυλόφιλα ζευγάρια τα παιδιά της, μόνο η Νότια Κορέα δεν έχει πρόβλημα.

Συνεντευκτής: Ποια είναι η συνήθης χώρα καταγωγής των υιοθετημένων παιδιών; **Κ.Α.:** Η Κίνα.

**Παρουσίαση ρεαλιστικής κοινωνικής έκθεσης υποψήφιων γονέων από το αρχείο της
Διεύθυνσης Κοινωνικής Πρόνοιας της πόλης Ούμπεο**

Επιτροπή Κοινωνικής Πρόνοιας Ούμπεο

Διεύθυνση:

Τηλέφωνο:

Άνδρας

Όνοματεπώνυμο: κος Χ.

Ημ. Γέννησης:

Εθνικότητα:

Επάγγελμα:

Γυναίκα

Όνοματεπώνυμο: κα Ψ.

Ημ. Γέννησης:

Εθνικότητα:

Επάγγελμα:

Διεύθυνση επικοινωνίας:

Οικογενειακή κατάσταση:

Έτος τέλεσης γάμου:

Ύπαρξη παιδιών / Φύλο / Ημ. Γέννησής τους / Βιολογικά ή Υιοθετημένα

Τόπος Διαμονής Παιδιών:

Σχόλια και αναφορές συγγενικών προσώπων:

Η Διαδικασία της έρευνας

Οι ερευνητές πραγματοποίησαν τέσσερις συνεδρίες με το ζευγάρι, μία εκ των οποίων στην οικία τους και τρεις στην κοινωνική Υπηρεσία.

Προηγούμενη Κατάσταση

Ο Χ. γεννήθηκε στην πόλη Γκότνε, 30 χλμ. Βορειοδυτικά της πόλης Εβίκ. Όταν παρακολουθούσε την Β` τάξη του Δημοτικού σχολείου μετακόμισε με την οικογένειά του από το διαμέρισμα στο οποίο ζούσαν σε μία πολυτελή κατοικία, σε μία περιοχή 8 χλμ. από το Γκότνε. Εκεί μεγάλωσε μαζί με τον κατά 5 χρόνια μικρότερο αδερφό του, τις 2 αδερφές του, 7 και 11 χρόνια μικρότερες από αυτόν.

Ο πατέρας του είναι 62 ετών και εργαζόταν πολλά χρόνια ως ηλεκτροσυγκολλητής έως τα τελευταία 2 χρόνια όπου και άλλαξε θέση στην εταιρεία και εργάζεται ως συντηρητής.

Η μητέρα του, 59 ετών, δεν εργαζόταν έως ότου η κόρη της και μικρότερη αδερφή του αιτούντα πήγε στο λύκειο. Από τότε εργάζεται ως οδηγός.

Τα αδέρφια του διαμένουν στην περιοχή γύρω από το Εβίκ.

Ο αδερφός του έχει νυμφευτεί και εργάζεται και ο ίδιος ως ηλεκτροσυγκολλητής. Η σύζυγός του ασκεί το επάγγελμα της βρεφονηπιοκόμου σε παιδιά με αναπηρία.

Η μεσαία σε σειρά αδερφή του είναι παντρεμένη και έχει 4 αγόρια, 8, 6, 3 ετών και ένα μόλις 6 μηνών. Αυτή εργάζεται ως φροντιστής σε οίκο ευγηρίας ενώ ο σύζυγός της ως μαραγκός.

Η μικρότερη αδερφή του είναι και αυτή παντρεμένη, έχει 2 παιδιά, ένα κοριτσάκι που γεννήθηκε τον Μάρτιο του 2005 και ένα επίσης κοριτσάκι 2 ετών. Ασκεί το ίδιο επάγγελμα με την αδερφή της (φροντιστής σε οίκο ευγηρίας) και ο σύζυγός της είναι ηλεκτρολόγος.

Ο αιτών διατηρεί πολύ καλές σχέσεις με τους γονείς του και τα` αδέρφια του και συναντιούνται συχνά και κατά τις μεγάλες ετήσιες εορτές.

Αξιολογεί πως είχε μία καλή παιδική ηλικία όπως και καλή ανάπτυξη.

Όταν ήταν μικρός έκανε παρέα με άλλα που διέμεναν στην γειτονιά, κοντά στη φύση και ασχολούνταν με διάφορες δραστηριότητες.

Άρχισε να μαθαίνει και να παίζει διάφορα μουσικά όργανα από την ηλικία των 8 ετών και συμμετείχε σε χορωδία νέων. Αποτελούσε επίσης μέλος των προσκόπων και υπήρξε καλός μαθητής στο σχολείο.

Σημαντικό πρότυπο της ζωής του ήταν ο καλύτερός του φίλος, τον οποίο συναντούσε όσο η οικογένειά του και αυτός διέμεναν στο Γκότνε. Τα δύο αγόρια μεγάλωσαν μαζί παρ' όλο που δεν διέμεναν στην ίδια γειτονιά.

Ένα άλλο σημαντικό πρόσωπο της ζωής του ήταν ο παππούς του, πατέρας της μητέρας του. Ο παππούς του διατηρούσε κτήμα στην εξοχή με ζώα και ξυλουργείο και εκεί περνούσε πολύ καιρό κοντά του.

Μετά το γυμνάσιο πήγε σε τεχνικό λύκειο στον κλάδο των μηχανικών αυτοκινήτων όπου και πήρε το απολυτήριό του το 1984. Στη συνέχεια εργάστηκε ως οδηγός τρακ και φορτηγού μέχρι το 1990 όπου και ακολούθησε την στρατιωτική του θητεία για έναν χρόνο ως πυροσβέστης αεροδρομίου.

Έπειτα εργάστηκε ως πωλητής φορτηγών μέχρι που η εταιρία χρεοκόπησε. Ξεκίνησε να παρακολουθεί ένα συμπληρωματικού τύπου λύκειο ενηλίκων για να αποκτήσει επιπρόσθετες γνώσεις και να μπει στο πανεπιστήμιο. Αρχισε να σπουδάζει οικονομικά στο πανεπιστήμιο της πόλης Σούντσβαλ το 1993 αλλά του προσέφεραν μία θέση τεχνικού μουσικής στην ίδια πόλη οπότε διέκοψε τις σπουδές του. Προσλήφτηκε ως μόνιμος για την θέση αυτή και το 2005 πήρε μετάθεση στο Ούμεο.

Η αιτούσα σύζυγος

Η Ψ. γεννήθηκε στο Τίμπρο, νότια Σουηδία και μετακόμισε με την οικογένειά της στο Σούντσβαλ όταν άρχισε το δημοτικό σχολείο.

Ο πατέρας της εργαζόταν ως διακοσμητής και συγκεκριμένα επέλεγε τα χρώματα σε δημόσιους χώρους.

Η μητέρα της έχει ένα τραύμα στην σπονδυλική στήλη το οποίο προέκυψε έπειτα από δυστύχημα. Έπειτα από αυτό εργαζόταν όσο μπορούσε για βραχείς περιόδους ως γραμματέας. Η μητέρα υπήρξε ασθενική σε όλο το διάστημα της ζωής της.

Και οι 2 γονείς της είναι συνταξιούχοι.

Έχει 2 μεγαλύτερες αδερφές, η μία 13 χρόνια μεγαλύτερη από αυτήν, διαζευγμένη. Έχει ένα γιο 28 ετών και μία κόρη 18. Μένει στο Τίμπρο με τα παιδιά της και εκπαιδεύεται ως θεραπεύτρια σε κοινότητα περίθαλψης χρηστών.

Η άλλη της αδερφή είναι 8 χρόνια μεγαλύτερη, είναι παντρεμένη και έχει 3 παιδιά, 20, 18 και 12 ετών. Μένει στην πόλη Σούντσβαλ και είναι επιστάτης υπαλλήλων καθαρισμού. Ο σύζυγός της εργάζεται σε μία μεγάλη χαλυβουργική εταιρεία ως τεχνικός συντηρητής. Διατηρεί πολύ καλές σχέσεις με τους γονείς και τα αδέρφια της.

Η Ψ. διατηρεί την εντύπωση ότι είχε μία καλή παιδική ηλικία, η μητέρα της βρισκόταν στο σπίτι στο μεγαλύτερο μέρος της ζωής της λόγω του σοβαρού τραύματος στη σπονδυλική στήλη, το οποίο απέκτησε πριν τη γέννηση της αιτούσας. Η οικογένεια μετακόμισε στο Τίμπρο σε ένα ειδικά διαμορφωμένο προς την αναπηρία της μητέρας σπίτι.

Όταν η Ψ. παρακολουθούσε την τελευταία τάξη του σχολείου μετακόμισε στο Χέρνεσοντ λόγω της δουλειάς τους πατέρα της έπειτα όμως επέστρεψαν στο Τίμπρο.

Η Ψ. όταν βρισκόταν στην ηλικία των 10 ετών έμεινε με τους γονείς της γιατί οι αδερφές της μετακόμισαν, έτσι έπρεπε αυτή να βοηθάει τη μητέρα της, γεγονός που δεν θεωρεί πρόβλημα.

Έχει έντονη κοινωνική ζωή και πολλούς φίλους.

Κατά την περίοδο της ανάπτυξής της ζωγράφιζε και έραβε.

Αποφοίτησε το 1990 από τεχνικό λύκειο, οικοδομικής κατεύθυνσης.

Εργάστηκε για 2 χρόνια σε αρχιτεκτονικό γραφείο στο Σούντσβαλ και μετά από περίοδο διαφορετικών εργασιών έφυγε για το Λονδίνο όπου δούλεψε ως bartender. Έπειτα δούλεψε ως πλασιέ σε εταιρεία πώλησης τηλεοράσεων και είχε την δυνατότητα να ταξιδέψει αρκετά στο εξωτερικό. Μετά από διάστημα εργασίας 2 ετών στην εταιρεία αυτή επέστρεψε στο αρχιτεκτονικό γραφείο στο Σούντσβαλ έως που έκλεισε το 2000.

Αμέσως προσλήφτηκε ως διαχειριστής σε εταιρεία με κρύσταλλα ως την μετακόμισή της στο Ούμεο. Από τον Οκτώβριο 2004 έχει μόνιμη θέση ως διαχειριστής.

Παρούσα Κατάσταση

Το ζευγάρι διαμένει σε ένα συγκρότημα κατοικιών στο Ούμεο. Το σπίτι είναι 150 τ.μ. έχει 5 δωμάτια και κουζίνα, αυλή 300 τ.μ. που συνορεύει με δασική έκταση. Η περιοχή που μένουν περιλαμβάνεται σε σχέδιο ανάπλασης. Διαμένουν πολλές οικογένειες με παιδιά. Υπάρχουν παιδικοί σταθμοί, δημοτικό σχολείο σε απόσταση 5-10 λεπτών από την οικία καθώς υπάρχουν και παιδικές χαρές.

Ο Χ. παίζει μπάσο σε ένα συγκρότημα country μουσικής.

Το ετήσιο εισόδημά του ανέρχεται στις 337.800 σουηδικές Κορώνες ενώ λαμβάνει εισόδημα και από τη συμμετοχή του στο συγκρότημα ύψους 12.000 Κορωνών. Διατηρεί και ιδιωτική εταιρεία ενοικίασης μουσικών οργάνων που παράγει εισόδημα 100.000 Κορώνες. Είναι πολύ ικανοποιημένος με την δουλειά του.

Το ετήσιο εισόδημα της Ψ. ανέρχεται στις 220.000 Κορώνες. Πρόσφατα δημιούργησε μία δική της εταιρεία σωματικής εκγύμνασης ατόμων της οποίας τα έσοδα χρησιμοποιεί για να παρακολουθεί διάφορα σεμινάρια σχετικά με τη γυμναστική.

Η αξία της οικίας του ζευγαριού εκτιμάται σε 1.500.000 Κορώνες.

Έχουν στο όνομά τους ένα δάνειο ποσού 940.000 Κορώνες.

Ο τραπεζικός τους λογαριασμός περιλαμβάνει καταθέσεις ύψους 40.000. Κορώνες.

Κατάσταση Υγείας

Το ζευγάρι είναι υγιές σύμφωνα με δικά τους στοιχεία και σύμφωνα με βεβαιώσεις γιατρών. Η Ψ. είναι αλλεργική στο νικέλιο και σε ένα αντιβιοτικό αλλά αυτό δεν έχει καμία επίδραση στην υγεία της και στη δυνατότητά της να φροντίζει το παιδί.

Προσωπικότητα και ενδιαφέροντα

Το ζευγάρι περιγράφει τους εαυτούς τους και κάνει λόγο ο ένας για τον άλλο. Ο Χ. περιγράφει τη γυναίκα σαν δυναμικό άτομο που πετυχαίνει τους στόχους του. Αξιολογεί ότι είναι ανοιχτόκαρδη, φιλεύσπλαχνη, ενδιαφέρεται για τους γύρω της και τις ανάγκες τους πριν από τις δικές της.

Η Ψ. περιγράφει τον άνδρα σαν δυνατό χαρακτήρα, του αρέσει η τάξη, είναι τίμιος, ευθύς και έχει αυτοπεποίθηση όσων αφορά στον επαγγελματικό του ρόλο και στις κοινωνικές του σχέσεις. Είναι πάρα πολύ σίγουρος για την δουλειά του και ωστόσο ευαίσθητος και τρυφερός στην προσωπική του ζωή. Αγωνίζεται πολύ, ώστε οι σχέσεις με συγγενείς και φίλους να είναι καλές. Έχει πολλές τεχνικές γνώσεις και βοηθάει συχνά τους φίλους του σχετικά με την επιδιόρθωση των ηλεκτρονικών τους συσκευών.

Το κοινό ενδιαφέρον τους είναι το σπίτι τους και συνεργάζονται για να το ανασκευάσουν. Το χρώμα και το σχήμα ως έννοιες τους ενδιέφερε πάντοτε και ιδιαίτερα η Ψ., της αρέσει να ζωγραφίζει και να ράβει.

Η υγεία είναι σημαντική για αυτούς, δίνουν μεγάλο βάρος στη διατροφή και στην σωματική άσκηση.

Εκτός από το σπίτι, η μουσική είναι το μεγάλο τους ενδιαφέρον και ο Χ. συλλέγει μουσικά όργανα από το 1960 και έχει φτιάξει ένα δωμάτιο οπτικοακουστικής.

Οι συγγενείς τους είναι πολύ σημαντικοί για αυτούς και συναναστρέφονται συχνά με τους γονείς και τα αδέρφια.

Θρησκεία και στάση ζωής.

Οι σύζυγοι αποτελούν μέλη της σουηδικής εκκλησίας αλλά όχι τόσο ενεργά.

Η Ψ. έχει μεγαλώσει σε ένα σπίτι με χριστιανικές αρχές και είναι ανοιχτή στις άλλες θρησκείες.

Συζυγική ζωή

Ο Χ. και η Ψ. συναντήθηκαν πρώτη φορά μέσω κοινών φίλων και διατηρούσαν τη γνωριμία αυτή έως το 1998 που έγιναν ζευγάρι.

Η Ψ. εντυπωσιάστηκε, όπως λέει, από τη αυτοπεποίθησή του και το τρυφερό του βλέμμα, από την αποφασιστικότητα του αλλά και τον ταπεινό του χαρακτήρα.

Στον Χ. άρεσε η γοητευτική και θετική ενέργεια της Ψ.

Το ζευγάρι άρχισε να συζεί από τον Φεβρουάριο του 1999 ενώ συνέπραξαν γάμο τον Απρίλιο του 2000.

Και οι δύο περιγράφουν τη σχέση τους ως σταθερή και αυτονόητη. Αλληλοϋποστηρίζονται και σπάνια αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Όταν έρχονται αντιμέτωποι με αυτές τις συζητούν και βρίσκουν λύση.

Το ζευγάρι έχει ανακοινώσει τα σχέδια τους για υιοθεσία στους συγγενείς και στους φίλους τους που τους ενθαρρύνουν και εκδηλώνουν ενδιαφέρον ως προς αυτή.

Κίνητρα για την υιοθεσία

Ο Χ. και η Ψ. αγαπούν πολύ τα παιδιά και όταν έγιναν ζευγάρι άρχισαν τις προσπάθειες προκειμένου να αποκτήσουν ένα. Όταν όμως η Ψ. δεν κατάφερε να καταστεί έγκυος, το ζευγάρι έκανε εξέταση γονιμότητας και πήραν την απάντηση ότι θα ήταν δύσκολο να αποκτήσουν βιολογικά παιδιά. Μετά αποφάσισαν να κάνουν τεχνητή γονιμοποίηση από τον Αύγουστο του 2000 μέχρι τον Νοέμβρη του 2003 χωρίς θετικά αποτελέσματα. Έκαναν πολλές απόπειρες και αποφάσισαν να σταματήσουν.

Προσπάθησαν να μιλήσουν για το θέμα αυτό, που τόσο τους στεναχωρούσε και με συγγενείς και να το επεξεργαστούν μέσω συζήτησης.

Η αντίληψή τους είναι ότι η ζωή τους δεν θα ήταν χειρότερη επειδή δεν έχουν αποκτήσει βιολογικά παιδιά. Η σκέψη για υιοθέτηση ενός παιδιού έχει αρχίσει τα δύο τελευταία χρόνια, ειδικότερα όταν ένα γνωστό τους ζευγάρι υιοθέτησε ένα παιδί και επιπλέον τρεις συνάδελφοι τους. Το ζευγάρι έχει συναντήσει θετικές αντιδράσεις από το περιβάλλον τους και η απόφασή τους έχει έρθει ύστερα από ώριμη σκέψη, θεωρούν ένα υιοθετημένο παιδί ισάξιο με ένα βιολογικό.

Γνώσεις και εμπειρίες αναφορικές με παιδιά

Το ζευγάρι διαθέτει εμπειρία με παιδιά κυρίως χάριν των ανιψιών τους. Έχουν και οι δύο μαζί 11 ανίψια με τα οποία συναναστρέφονται συχνά και έχουν παρακολουθήσει την ανάπτυξή τους.

Ο Χ. αποτελεί το μεγαλύτερο παιδί της οικογένειάς του και έχει συνηθίσει την παρουσία των μικρότερων αδερφών του.

Η Ψ. έχει διατελέσει δασκάλα φλογέρας σε μαθητές της Α' τάξης δημοτικού σχολείου το 1994-'95 καθώς και ένα εξάμηνο καθηγήτρια ραπτικής.

Οι σύζυγοι συζητούν συχνά όσον αφορά στην διαπαιδαγώγηση των παιδιών και αξιολογούν ότι οι απόψεις τους συγκλίνουν στο ότι η αγάπη, ο σεβασμός και η παροχή ασφάλειας συνιστούν την ευρεία έννοια του γονεϊκού ρόλου. Σημαντικός ρόλος για έναν γονέα είναι να μαθαίνει στο παιδί τι είναι σωστό και τι λάθος με σαφή θέσπιση ορίων με θετικό τρόπο. Θεωρούν ότι ως γονείς πρέπει να δημιουργήσουν ασφαλή σχέση εμπιστοσύνης με το παιδί ώστε να μπορεί να απευθύνεται σε αυτούς σε όλες τις περιπτώσεις.

Το ζευγάρι έχει συμμετάσχει σε ομάδα συζήτησης για το θέμα της υιοθεσίας τον χειμώνα του 2005 και πρόκειται να λάβουν μέρος σε σεμινάριο υποψήφιων γονέων όταν τους δοθεί η ευκαιρία. Διαβάζουν πολλά βιβλία για την υιοθεσία και αισθάνονται προετοιμασμένοι για αυτήν.

Αναφορές – Συστάσεις:

Γ. και Μ.:

Ο Γ. και η Μ. είναι παντρεμένοι και έχουν δύο παιδιά, 4.5 και 3 ετών. Η Μ. έχει ωστόσο μία κόρη 17 ετών από προηγούμενη σχέση.

Ο Γ. εργάζεται ως διευθυντής αναπτυξιακής εταιρείας. Αυτή η εταιρεία ασχολείται με ηλεκτρονική αεροσκαφών και η Μ. ημι-απασχολείται σε γραφείο ταξιδίων. Το ανδρόγυνο γνωρίστηκε όταν εργάζονταν μαζί και άρχισαν να κάνουν παρέα καθώς ένιωθαν πως επικοινωνούσαν.

Το ζευγάρι συνάντησε πρώτο, τον αιτούντα υιοθεσίας Χ., το έτος 1998, όταν αυτός και η αιτούσα Ψ. έγιναν ζευγάρι. Πριν μετακομίσουν οι αιτούντες στην πόλη Ούμμο, οι οικογένειες συναντιόντουσαν 3-4 φορές το μήνα και συνήθως συνέτρωγαν. Αργότερα όταν μετακόμισαν κράτησαν επικοινωνία μέσω τηλεφώνου και πλέον συναντιούνται περίπου μία φορά το μήνα.

Οι συνεντευξιαζόμενοι περιγράφουν την Ψ. σαν ανοικτό και θετικό άτομο που συνήθως πετυχαίνει τους στόχους του.

Ο Χ. περιγράφεται ως πιο μεθοδικός και προσεκτικός.

Η μεν με τις ιδέες της και ο δε με την στοχαστικότητα του κάνουν έναν ωραίο συνδυασμό. Έχουν μια υγιή, δυνατή και γεμάτη αγάπη σχέση, όπου έχουν κοινά ενδιαφέροντα και σέβονται τις διαφορές του άλλου. Οι Γ. και Μ. πιστεύουν ότι αυτοί έχουν πολλές δυνατότητες σαν υποψήφιοι γονείς. Αγαπούν πολύ τα παιδιά και λαχταρούν να αποκτήσουν ένα.

Προσθέτουν ακόμη ότι οι αιτούντες διατηρούν πολύ καλή σχέση με τα δικά τους παιδιά. Παρατηρούν ότι ο Χ. και η Ψ. μπορούν να θέσουν όρια στα παιδιά με έναν καλό και φυσικό τρόπο.

Οι συνεντευξιαζόμενοι γνωρίζουν αρκετό διάστημα τα σχέδια του ζευγαριού για την υιοθεσία και τους στηρίζουν κατάλληλα.

2^η σύσταση από την Β.

Η Β. είναι η μεγάλη αδερφή της Ψ. Είναι ελεύθερη και έχει δύο ενήλικα παιδιά, τον Σ. 29 ετών και την Ε. 19. Η Ε. μένει ακόμη στο σπίτι της μητέρας της. Η Β. λαμβάνει σύνταξη ατόμων με αναπηρία εδώ και 3 χρόνια έπειτα από ένα αυτοκινητιστικό ατύχημα και πρόκειται να επιστρέψει σύντομα στην εργασία της. Πριν το ατύχημα εργαζόταν με άνεργους νέους, στον Ο.Α.Ε.Δ.

Η Β. και η αδερφή της έχουν μια πολύ καλή σχέση και είναι η καλύτερή της φίλη. Έχουν καθημερινή τηλεφωνική επικοινωνία και από τότε που το ζευγάρι μετακόμισε στο Ούμεο συναντιούνται μία φορά το μήνα. Συνήθιζαν να συναντιούνται πολύ πιο συχνά πριν τη μετακόμισή τους.

Η Β. την περιγράφει ως θαρραλέα και τίμιο άτομο, έχει πολλές ιδέες και έχει κάποια νέα ιδέα που επεξεργάζεται. Ενδιαφέρεται για τους γύρω της και βοηθάει πάντοτε αυτόν που την χρειάζεται, δεν διστάζει να εκφράσει αντίλογο.

Ο άντρας περιγράφεται σαν σωστός και οργανωτικός. Αυτός και η σύζυγός του είναι κοινωνικοί και ευχάριστοι. Σκέφτεται πολύ την οικογένειά του και είναι πολύ περήφανος για τη γυναίκα του. Έχει πολλές και ποικίλες γνώσεις και είναι πολύ ικανός σε τεχνικά και οικονομικά θέματα.

Το ζευγάρι έχει πολλά ενδιαφέροντα, ασχολούνται με τον αθλητισμό και τη μουσική, το μεγαλύτερο ενδιαφέρον τους είναι η φροντίδα του σπιτιού τους. Τόσο αυτός όσο και αυτή, θέτουν την οικογένεια και τους συγγενείς ως πρώτη προτεραιότητα και προσπαθούν να τους συναντούν συχνά.

Η Β. περιγράφει την σχέση των συζύγων ως σταθερή και γεμάτη αγάπη. Μπορούν να λύνουν τις διαφορές τους μέσω διαλόγου. Θεωρεί ότι πρόκειται να γίνουν πολύ καλοί γονείς και διαπιστώνει πως έχουν συναναστραφεί με πολλά παιδιά του περιβάλλοντός τους. Το ανδρόγυνο διαθέτει μία φυσικότητα στην προσέγγιση των παιδιών και δείχνει μεγάλη υπομονή και σεβασμό προς αυτά. Ταυτόχρονα, μπορούν να θέτουν όρια με φυσικό τρόπο. Η Β. βρίσκεται κοντά στο ζευγάρι από την αρχή της διαδικασίας, από τότε που ανακάλυψαν πως δεν μπορούν να κάνουν παιδιά μέχρι την απόφασή τους να υιοθετήσουν.

Θεωρεί πως και οι δύο είναι καλά προετοιμασμένοι προς την υιοθεσία και τους προτρέπει και ανυπομονεί προς αυτό.

Ανακεφαλαίωση – Συμπέρασμα – Εκτίμηση

Ο Χ. και η Ψ. έχουν καταθέσει αίτηση έγκρισης της υπόθεσης υιοθεσίας στην Επιτροπή Κοινωνικών Ζητημάτων. Το ανδρόγυνο βλέπει με μεγάλη χαρά το ενδεχόμενο υιοθεσίας παιδιού. Πληροφορήθηκαν μέσω της εξέτασης γονιμότητας ότι θα ήταν δύσκολο να αποκτήσουν βιολογικά παιδιά και επανειλημμένες προσπάθειες εξωσωματικής γονιμοποίησης δεν έδωσαν τα επιθυμητά αποτελέσματα. Η απόφασή τους να υιοθετήσουν είναι καλά επεξεργασμένη και θεωρούν την υιοθεσία ισότιμη της βιολογικής κληρονομιάς. Οι αιτούντες μένουν μαζί από τον Φεβρουάριο του 1999 και παντρεύτηκαν τον Απρίλιο του 2000. Ζουν κάτω από καλές κοινωνικές συνθήκες και οι δύο δουλεύουν πλήρες ωράριο και έχουν καλή οικονομία. Διατηρούν πολύ καλές σχέσεις με τους συγγενείς τους και με τους πολλούς καλούς φίλους τους.

Και οι δύο είναι υγιείς. Η ατεκνία τους έχει επιβαρύνει αλλά έχουν μπορέσει να στηρίξουν ο ένας τον άλλον στις δυσκολίες που βίωσαν. Η σχέση τους είναι ασφαλής, σταθερή, γεμάτη αγάπη. Έχουν εμπειρία με παιδιά, μέσω συγγενικών παιδιών και παιδιών φίλων αλλά και μέσω εργασίας με αυτά.

Οι συστάτες έχουν ασκήσει θετικά σχόλια για αυτούς αναφορικά με την ικανότητά τους να αναλάβουν τον γονεϊκό ρόλο.

Πήρα μία θετική εντύπωση, όλοι αξιολογούν ότι οι υποψήφιοι πληρούν όλες τις συναισθηματικές και πρακτικές προϋποθέσεις, ώστε να προσφέρουν στο παιδί που θα υιοθετήσουν ένα ασφαλές, γεμάτο αγάπη και ερεθίσματα περιβάλλον για την ανάπτυξή του.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, η Επιτροπή αποφασίζει να τους δώσει την έγκριση ώστε να μπορέσουν να πάρουν στο σπίτι τους παιδί ηλικίας 0-18 μηνών, το οποίο θα γίνει με τη μεσολάβηση εξουσιοδοτημένης Αρχής υιοθεσίας, επειδή η έρευνα έδειξε ότι το εν λόγω παιδί θα μπορούσε να λάβει καλή φροντίδα και ανατροφή και μια ευνοϊκή ανάπτυξη.

Σ.Μ. Κοινωνική Λειτουργός.

Μετάφραση από τη σουηδική γλώσσα

Dimitri Kammerson

Φυσιοθεραπευτής MSc

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ και ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

ΣΟΥΗΔΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΕΘΝΙΚΩΝ ΥΙΟΘΕΣΙΩΝ (ΜΙΑ)

- Εξουσιοδότηση και εποπτεία των εθελοντικών οργανισμών
- Μελέτη εάν η υπόθεση είναι αποδεκτή ή όχι, προτού το παιδί αφήσει τη χώρα του, σε βέβαιες προσωπικές υποθέσεις όπως συγγενικές υιοθεσίες
- Παρατήρηση της διεθνούς ανάπτυξης και ... πληροφοριών σε θέματα σχετικά της υιοθεσίας αλλοδαπών παιδιών
- Παρατήρηση της ανάπτυξης του κόστους της υιοθεσίας
- Διαπραγμάτευση με φορείς και οργανισμούς σε άλλες χώρες
- Μετάδοση των πληροφοριών και παροχή τους και βοήθεια στις Αρχές και στους Οργανισμούς
- Προσφυγή σε οργανισμούς υιοθετημένων ατόμων και επίσης στο Διεθνές Συμβούλιο Υγείας και Πρόνοιας και άλλες Αρχές και οργανισμούς των οποίων οι λειτουργίες επηρεάζουν θέματα υιοθεσίας
- Αποφάσεις αναφορικά με τη Δράση των Διεθνών Νόμιμων Σχέσεων αναφορικές με την υιοθεσία

Τοπική κοινωνική προνομιακή επιτροπή

Έρευνα στο σπίτι
Συγκατάθεση στην παραλαβή παιδιού σύμφωνα με τη Δράση των Κοινωνικών Υπηρεσιών
Αξιολογητική έκθεση
Εποπτεία των υποψήφιων θετών σπιτιών
Συγκατάθεση για τη συνέχιση της διαδικασίας της υιοθεσίας

Εξουσιοδοτημένοι Οργανισμοί

Παρέμβαση των αιτούντων
Επαφές με άλλες χώρες σε υποθέσεις
Παρέμβαση στην αξιολογητική έκθεση από τους υιοθετούντες γονείς

Αιτούντες / θετές οικογένειες

Χώρα καταγωγής των παιδιών

Swedish Intercountry Adoptions Authority, MIA

Survey of the number of foreign adoptive children placed into Swedish families over the years 1969-2006 by countries of origin

Year	Africa	Asia	Europe	America	Australia	Oceania, unknown*	Totals
1969	7	323	604	94	3	1 031	1 031
1970	31	497	527	93	2	1 150	2 181
1971	64	741	439	124	1	1 369	3 550
1972	66	860	296	135	7	1 364	4 914
1973	85	981	100	140	8*	1 314	6 228
1974	81	1 103	67	188	4*	1 443	7 671
1975	132	1 065	81	234	5(varav 3*)	1 517	9 188
1976	128	1 209	39	406	9(varav 8*)	1 791	10 979
1977	14	1 360	53	437	-	1 864	12 843
1978	8	1 075	62	474	6	1 625	14 468
1979	6	824	43	508	1	1 382	15 850
1980	18	1 085	48	551	1	1 703	17 553
1981	21	1 210	49	509	-	1 789	19 342
1982	13	1 020	32	409	-	1 474	20 816
1983	28	1 137	47	439	-	1 651	22 467
1984	30	973	63	427	-	1 493	23 960
1985	32	961	49	516	2	1 560	25 520
1986	30	1 000	68	444	-	1 542	27 062
1987	28	809	115	403	-	1 355	28 417
1988	41	597	76	361	-	1 075	29 492
1989	40	413	104	326	-	883	30 375
1990	60	371	174	360	-	965	31 340
1991	46	463	247	355	2	1 113	32 453
1992	54	478	201	382	-	1 115	33 568
1993	42	411	172	308	1	934	34 502
1994	32	466	207	253	1	959	35 461
1995	49	425	186	235	-	895	36 356
1996	44	451	220	192	1	908	37 264
1997	52	404	221	156	1	834	38 098
1998	52	535	208	133	-	928	39 026
1999	38	594	235	152	-	1 019	40 045
2000	33	559	248	140	1	981	41 026
2001	111	561	212	159	1	1 044	42 070
2002	100	634	228	144	1	1 107	43 177
2003	112	615	209	109	1	1 046	44 223
2004	95	740	179	95	-	1 109	45 332
2005	129	773	110	71	-	1 083	46 415
2006	121	579	103	74	2	879	47 294
Totals	2 073	28 302	6 322	10 536	59	47 292	

Sources: 1969-80 SCB, 1981-87 RSV, 1988 - SCB

Swedish Intercountry Adoptions Authority, MIA

Survey of the number of foreign adoptive children placed into Swedish families over the years 2001-2006 by countries of origin						
AFRICA						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Algeria		2				1
Angola		2				
Burundi		3		4	2	8
Cape Verde		1				
Central African Republic						2
Chad			1			
Congo, Dem. Rep.	3	1	1	1	1	1
Côte d'Ivoire		1			1	1
Egypt		1			1	1
Equatorial Guinea			1			
Eritrea	3	2	21	3	2	1
Ethiopia	17	18		26	37	32
Gambia	3					2
Ghana	3			1		
Guinea	1		2			1
Kamerun						1
Kenya		4	2		4	3
Liberia		2	2	1	1	
Malawi					1	
Morocco	2	1	1	1	3	
Mozambique			1	1		
Namibia					1	
Nigeria		1	1		1	
Rwanda					2	1
Sierra Leone	4	4	6		1	1
Somalia	14	4	14	13	19	21
South Africa	51	43	54	40	46	38
Sudan	1	1		1	2	
Swaziland				1		
Tanzania	6	3	2	1	2	2
Tunisia	2	2				
Uganda		4	3		1	2
Zambia	1			1	1	2
Total	111	100	112	95	129	121

Swedish Intercountry Adoptions Authority, MIA

Survey of the number of foreign adoptive children placed into Swedish families over the years 2001-2006 by countries of origin						
ASIA and OCEANIA						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Afghanistan	4	1		4	5	1
Australia	1					2
Bangladesh	1		1	1	2	2
Bhutan	1					
China	220	316	373	497	462	314
Gaza Strip					1	
India	75	60	37	46	44	38
Indonesia	2	1		1	2	1
Iran		3	4	3	7	5
Iraq	8	8	6	10	8	1
Israel			1		1	
Japan	1	1		2	1	
Jordan				1		1
Kazakhstan	1	1		2		
Korea, Rep.	117	109	111	121	104	91
Kyrgyzstan	1				1	5
Laos			1			
Lebanon					3	3
Malaysia		1		1		
Myanmar					1	
Nepal				1		
New Zealand		1	1			
Pakistan	2	2	1	3		1
Philippines	6	10	7	5	7	10
Sri Lanka	2	1		2	2	2
Syria			2	1		
Taiwan	4	5	2	3	4	5
Tajikistan			1		35	
Thailand	33	29	35	27		30
Turkey	5		1	2	2	2
Uzbekistan					1	
Vietnam	78	86	32	6	80	67
Yemen				1		
Total	562	635	616	740	773	581

Swedish Intercountry Adoptions Authority, MIA

Survey of the number of foreign adoptive children placed into Swedish families over the years 2001-2006 by countries of origin						
EUROPE						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Albania				4	3	2
Austria		1				
Azerbaijan			1		2	1
Belarus	52	44	51	34		
Bosnia and Herzegovina	1		3	2	2	
Bulgaria	23	21	17	7	3	
Croatia		1		3	2	2
Czech Republic		1		8	5	2
Estonia	7	15	6	1	8	6
France		2				
Georgia	1					
Germany	3	3		2	1	2
Greece	1	1		1		
Hungary				1	1	2
Latvia	6	3	2	1		1
Lithuania		4	2	8	6	6
Macedonia, F.Y.R.		1				
Moldova				1		
Netherlands					1	
Poland	34	26	25	21	27	18
Romania	12	2	1			1
Russia	54	71	66	53	34	46
Serbia and Montenegro (former Yugoslavia)	3	6	14	13	4	7
Slovak Republic		1		4	1	2
Spain	1	2				
Ukraine	14	19	21	13	9	4
United Kingdom		4		2	1	1
Total	212	228	209	179	110	103

Swedish Intercountry Adoptions Authority, MIA

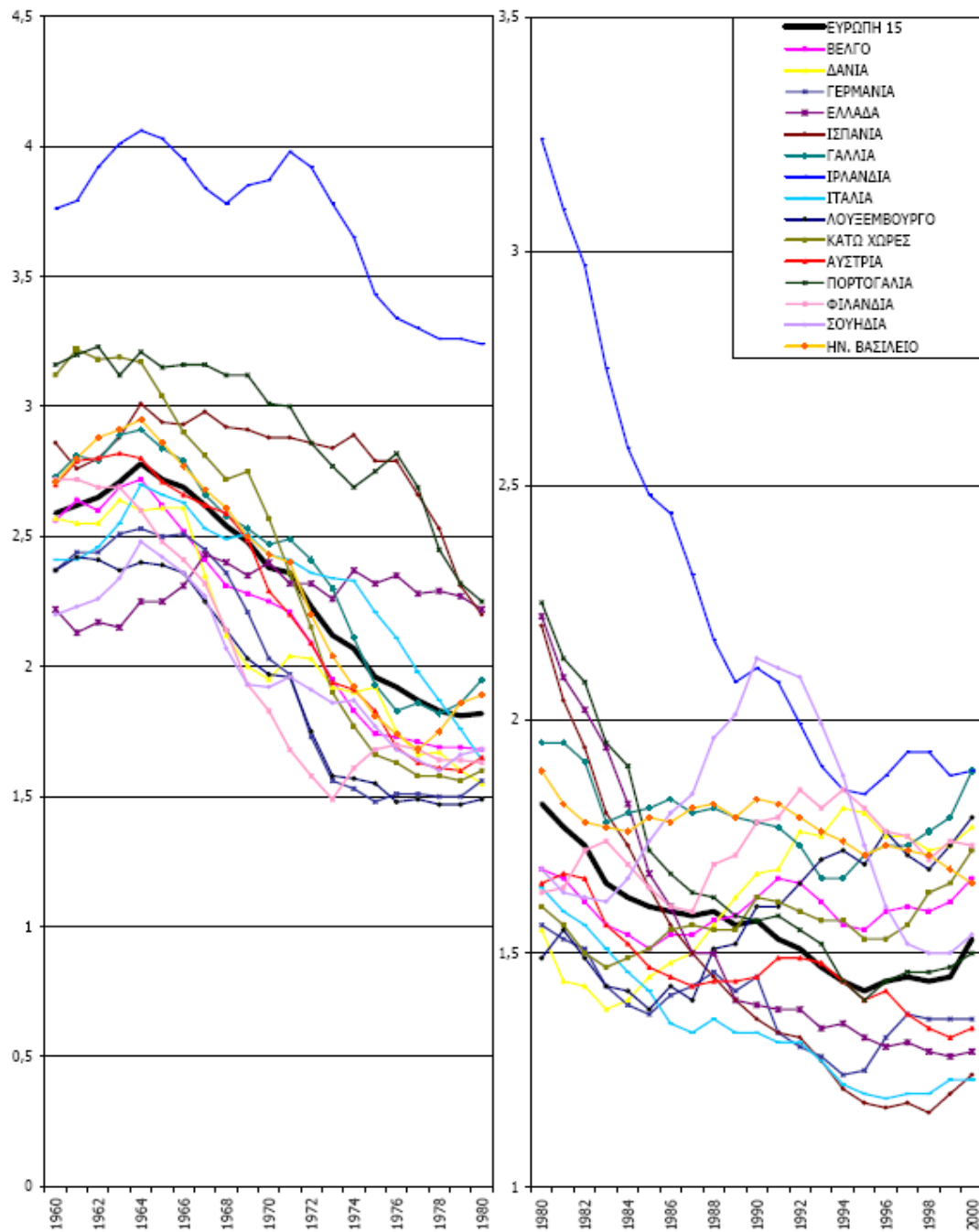
Survey of the number of foreign adoptive children placed into Swedish families over the years 2001-2006 by countries of origin						
AMERICA	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Bolivia	1	2	8	13	9	11
Brazil	4	4		3	1	2
Canada		1				
Chile	4	2			2	
Colombia	138	122	90	71	54	47
Ecuador	5	10	4	1		
Guatemala						1
Honduras				1		
Jamaica				1		1
Mexico			1			
Nicaragua	1			1		
Peru	4	1	1	1	1	2
U.S.A.	2	2	5	3	4	10
Total	159	144	109	95	71	74
	2001	2002	2003	2004	2005	2006
TOTALS	1044	1107	1046	1109	1083	879

Η εξέλιξη της συγχρονικής γονιμότητας στις χώρες μέλη της Ε.Ε. (παιδιά / γυναίκα).

Κοτζαμάνης, Β., Οι δημογραφικές εξελίξεις στην Ελλάδα και στις άλλες χώρες – μέλη της Ευρωπαϊκής κοινότητας: Συγκλίνουσες ή αποκλίνουσες πορείες; [online].

Διαθέσιμο από: < www.demography-lab.prd.uth.gr/DDAoG/edu/tutor/3-2.pdf - >

[πρόσβαση 15/02/2008]

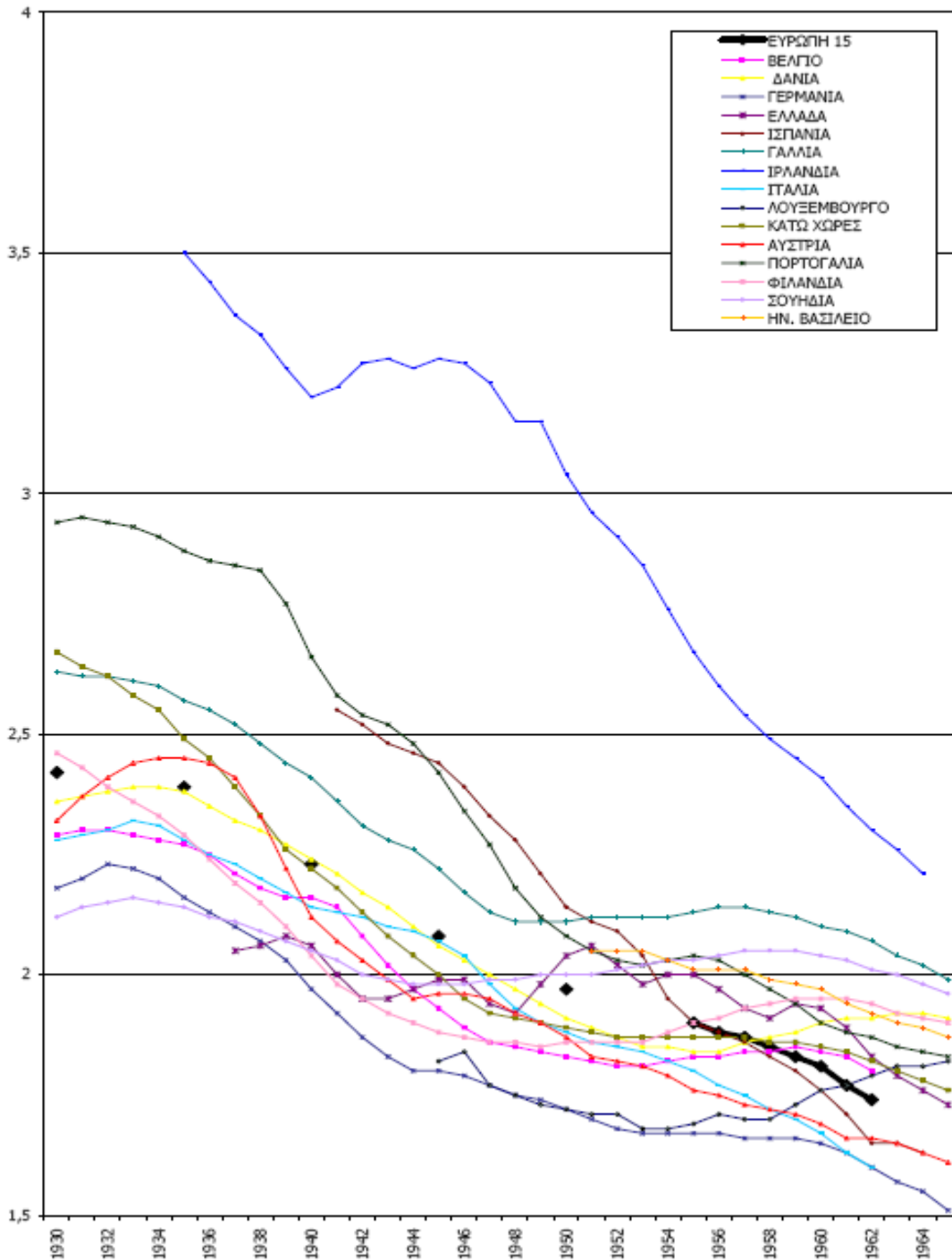

**Η τελική ένταση της γονιμότητας των γενεών στις χώρες μέλη της Ε.Ε.
(παιδιά / γυναίκα).**

Κοτζαμάνης, Β., Οι δημογραφικές εξελίξεις στην Ελλάδα και στις άλλες χώρες – μέλη της Ευρωπαϊκής κοινότητας: Συγκλίνουσες ή αποκλίνουσες πορείες; [online].

Διαθέσιμο από: < www.demography-lab.prd.uth.gr/DDAoG/edu/tutor/3-2.pdf - >

[πρόσβαση 15/02/2008]

Τελική ένταση της γονιμότητας των γενεών στα κράτη μέλη της EUR. 15

(Μέσος αριθμός παιδιών / γυναίκα)

Κοτζαμάνης, Β., Οι δημογραφικές εξελίξεις στην Ελλάδα και στις άλλες χώρες – μέλη της Ευρωπαϊκής κοινότητας: Συγκλίνουσες ή αποκλίνουσες πορείες; [online].

Διαθέσιμο από: < www.demography-lab.prd.uth.gr/DDAoG/edu/tutor/3-2.pdf - >

[πρόσβαση 15/02/2008]

	EUR 15 ΕΥΡΩΠΗ 15	B ΒΕΛΓΙΟ	DK ΔΑΝΙΑ	G ΓΕΡΜΑΝΙΑ	GR ΕΛΛΑΔΑ	E ΙΣΠΑΝΙΑ	F ΓΑΛΛΙΑ	IRL ΙΡΛΑΝΔΙΑ	I ΙΤΑΛΙΑ	L ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	NL ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ	AU ΑΥΣΤΡΙΑ	P ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	FL ΦΙΛΑΝΔΙΑ	SW ΣΟΥΗΔΙΑ	UK ΗΝΩΜ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ
1930	2,42	2,29	2,36	2,18			2,63		2,28		2,67	2,32	2,94	2,46	2,12	
1931		2,30	2,37	2,20			2,62		2,29		2,64	2,37	2,95	2,43	2,14	
1932		2,30	2,38	2,23			2,62		2,30		2,62	2,41	2,94	2,39	2,15	
1933		2,29	2,39	2,22			2,61		2,32		2,58	2,44	2,93	2,36	2,16	
1934		2,28	2,39	2,20			2,60		2,31		2,55	2,45	2,91	2,33	2,15	
1935	2,39	2,27	2,38	2,16			2,57	3,50	2,28		2,49	2,45	2,88	2,29	2,14	
1936		2,25	2,35	2,13			2,55	3,44	2,25		2,45	2,44	2,86	2,24	2,12	
1937		2,21	2,32	2,10	2,05		2,52	3,37	2,23		2,39	2,41	2,85	2,19	2,11	
1938		2,18	2,30	2,07	2,06		2,48	3,33	2,20		2,33	2,33	2,84	2,15	2,09	
1939		2,16	2,27	2,03	2,08		2,44	3,26	2,17		2,26	2,22	2,77	2,10	2,07	
1940	2,23	2,16	2,24	1,97	2,06		2,41	3,20	2,14		2,22	2,12	2,66	2,04	2,05	
1941		2,14	2,21	1,92	2,00	2,55	2,36	3,22	2,13		2,18	2,07	2,58	1,98	2,03	
1942		2,08	2,17	1,87	1,95	2,52	2,31	3,27	2,12		2,13	2,03	2,54	1,95	2,00	
1943		2,02	2,14	1,83	1,95	2,48	2,28	3,28	2,10		2,08	1,99	2,52	1,92	1,99	
1944		1,97	2,10	1,80	1,97	2,46	2,26	3,26	2,09		2,04	1,95	2,48	1,90	1,98	
1945	2,08	1,93	2,06	1,80	1,99	2,44	2,22	3,28	2,07	1,82	2,00	1,96	2,42	1,88	1,98	
1946		1,89	2,03	1,79	1,99	2,39	2,17	3,27	2,04	1,84	1,95	1,96	2,34	1,87	1,98	
1947		1,86	2,00	1,77	1,94	2,33	2,13	3,23	1,98	1,77	1,92	1,95	2,27	1,86	1,99	
1948		1,85	1,97	1,75	1,92	2,28	2,11	3,15	1,93	1,75	1,91	1,92	2,18	1,86	1,99	
1949		1,84	1,94	1,74	1,98	2,21	2,11	3,15	1,90	1,73	1,90	1,90	2,12	1,85	2,00	
1950	1,97	1,83	1,91	1,72	2,04	2,14	2,11	3,04	1,88	1,72	1,89	1,87	2,08	1,86	2,00	
1951		1,82	1,89	1,70	2,06	2,11	2,12	2,96	1,86	1,71	1,88	1,83	2,05	1,86	2,00	2,05
1952		1,81	1,87	1,68	2,02	2,09	2,12	2,91	1,85	1,71	1,87	1,82	2,03	1,86	2,01	2,05
1953		1,81	1,85	1,67	1,98	2,04	2,12	2,85	1,84	1,68	1,87	1,81	2,02	1,86	2,02	2,05
1954		1,82	1,85	1,67	2,00	1,95	2,12	2,76	1,82	1,68	1,87	1,79	2,03	1,88	2,03	2,03
1955	1,90	1,83	1,84	1,67	2,00	1,90	2,13	2,67	1,80	1,69	1,87	1,76	2,04	1,90	2,03	2,01
1956	1,88	1,83	1,84	1,67	1,97	1,88	2,14	2,60	1,77	1,71	1,87	1,75	2,03	1,91	2,04	2,01
1957	1,87	1,84	1,86	1,66	1,93	1,86	2,14	2,54	1,75	1,70	1,87	1,73	2,00	1,93	2,05	2,01
1958	1,85	1,84	1,87	1,66	1,91	1,83	2,13	2,49	1,72	1,70	1,86	1,72	1,97	1,94	2,05	1,99
1959	1,83	1,85	1,88	1,66	1,94	1,80	2,12	2,45	1,70	1,73	1,86	1,71	1,94	1,95	2,05	1,98
1960	1,81	1,84	1,90	1,65	1,93	1,76	2,10	2,41	1,67	1,76	1,85	1,69	1,90	1,95	2,04	1,97
1961	1,77	1,83	1,91	1,63	1,89	1,71	2,09	2,35	1,63	1,77	1,84	1,66	1,88	1,95	2,03	1,94
1962	1,74	1,80	1,91	1,60	1,83	1,65	2,07	2,30	1,60	1,79	1,82	1,66	1,87	1,94	2,01	1,92
1963			1,92	1,57	1,79	1,65	2,04	2,26		1,81	1,80	1,65	1,85	1,92	2,00	1,90
1964			1,92	1,55	1,76	1,63	2,02	2,21		1,81	1,78	1,63	1,84	1,91	1,98	1,89
1965			1,91	1,51	1,73		1,99			1,82	1,76	1,61	1,83	1,90	1,96	1,87

Projections by country

	Population ¹		Fertility ²		Life expectancy ³				Natural Increase ⁴		Net Migration ⁵		Old Age Dependency ⁶	
					Men		Women							
	2005	2050	2004	2050	2004	2050	2004	2050	2004	2050	2004	2050	2004	2050
EU25	459,5	449,8	1,5	1,6	73,7	80,5	80,4	85,6	211	-48351	1464	39710	24,5	52,8
BE	10,4	10,9	1,6	1,7	75,5	82,3	81,6	88,3	5	-405	24	897	26,1	48,1
CZ	10,2	8,9	1,2	1,5	72,4	79,7	78,8	84,1	-18	-2010	4	647	19,7	54,8
DK	5,4	5,4	1,8	1,8	75,2	80,9	79,6	83,7	6	-302	8	323	22,5	40,0
DE	82,5	74,6	1,4	1,5	76,1	82,0	81,7	86,8	-143	-17311	211	8980	26,8	55,8
EE	1,3	1,1	1,4	1,6	65,5	74,9	76,9	83,1	-5	-248	1	19	23,8	43,1
EL	11,1	10,6	1,3	1,5	76,4	80,3	81,4	85,1	-1	-2207	43	1743	26,4	58,8
ES	43,0	42,8	1,3	1,4	76,6	81,4	83,4	87,9	67	-6007	508	6235	24,6	67,5
FR ⁷	60,6	65,7	1,9	1,9	76,2	82,7	83,4	89,1	219	2919	64	2823	25,2	47,9
IE	4,1	5,5	2,0	1,8	75,5	82,4	80,7	87,0	33	814	16	645	16,4	45,3
IT	58,5	52,7	1,3	1,4	77,3	83,6	83,2	88,8	-29	-11278	330	5777	28,9	66,0
CY	0,7	1,0	1,5	1,5	76,3	81,9	80,8	85,1	3	8	6	238	17,5	43,2
LV	2,3	1,9	1,3	1,6	64,9	74,3	76,2	82,5	-12	-484	-2	30	23,6	44,1
LT	3,4	2,9	1,3	1,6	66,5	75,5	77,6	83,7	-11	-606	-6	28	22,3	44,9
LU	0,5	0,6	1,7	1,8	75,0	81,6	81,4	86,7	2	63	3	131	21,0	36,1
HU	10,1	8,9	1,3	1,6	69,5	78,1	76,8	83,4	-36	-2029	15	796	22,6	48,3
MT	0,4	0,5	1,7	1,6	76,2	81,8	80,7	85,0	1	-4	3	113	19,0	40,6
NL	16,3	17,4	1,8	1,8	76,2	80,2	80,8	83,6	52	-358	21	1480	20,5	38,6
AT	8,2	8,2	1,4	1,4	76,2	83,6	82,1	87,7	1	-912	25	985	22,8	53,2
PL	38,2	33,7	1,2	1,5	70,5	79,1	78,5	84,4	-26	-5022	-28	318	18,6	51,0
PT	10,5	10,0	1,5	1,6	74,2	80,4	81,0	86,6	7	-1326	42	808	24,9	58,1
SI	2,0	1,9	1,2	1,5	72,6	79,8	80,2	85,1	-3	-390	6	287	21,4	55,6
SK	5,4	4,7	1,2	1,6	69,7	77,7	77,8	83,4	-2	-781	-2	109	16,3	50,6
FI	5,2	5,2	1,8	1,8	75,3	81,9	81,9	86,5	7	-303	6	288	23,3	46,7
SE	9,0	10,2	1,7	1,9	78,1	83,3	82,4	86,5	6	171	28	1059	26,4	40,9
UK	60,0	64,3	1,7	1,8	76,4	82,9	80,9	86,6	89	-343	139	4939	24,3	45,3

Source: EUROSTAT, 2004

Notes:

- 1 Population in million on January 1st (2050: trend scenario)
- 2 Number of children per woman (2004: estimate; 2050: trend scenario)
- 3 Life expectancy at birth in years (2050: trend scenario)
- 4 Difference between the number of live births and the number of deaths (2004: estimated annual flow, 2050: cumulative net migration between 2004 and 2050)
- 5 Estimation of net migration in thousands (2004: estimated annual flow, 2050: cumulative net migration between 2004 and 2050)
- 6 Number of people aged 65+ as percentage of people aged 15-64 (2050: trend scenario)
- 7 France: Metropolitan France (excluding overseas territories)

Προβλέψεις ευρωπαϊκών χωρών για το έτος 2050 και σύγκριση με τα έτη 2004 και 2005.
 Πηγή: Eurostat 2004 Διαθέσιμο από: Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Το δημογραφικό μέλλον της Ευρώπης, μετατροπή μιας πρόκλησης σε ευκαιρία, 2006. [online] Διαθέσιμο από: < <http://ec.europa.eu> > [πρόσβαση 27/02/2008]

CONVENTION ON PROTECTION OF CHILDREN AND CO-OPERATION IN RESPECT OF
INTERCOUNTRY ADOPTION

(Concluded 29 May 1993)

(Entered into force 1 May 1995) ^[100]

The States signatory to the present Convention,

Recognizing that the child, for the full and harmonious development of his or her personality, should grow up in a family environment, in an atmosphere of happiness, love and understanding,

Recalling that each State should take, as a matter of priority, appropriate measures to enable the child to remain in the care of his or her family of origin,

Recognizing that intercountry adoption may offer the advantage of a permanent family to a child for whom a suitable family cannot be found in his or her State of origin,

Convinced of the necessity to take measures to ensure that intercountry adoptions are made in the best interests of the child and with respect for his or her fundamental rights, and to prevent the abduction, the sale of, or traffic in children,

Desiring to establish common provisions to this effect, taking into account the principles set forth in international instruments, in particular the United Nations Convention on the Rights of the Child, of 20 November 1989, and the United Nations Declaration on Social and Legal Principles relating to the Protection and Welfare of Children, with Special Reference to Foster Placement and Adoption Nationally and Internationally (General Assembly Resolution 41/85, of 3 December 1986),

Have agreed upon the following provisions –

CHAPTER I – SCOPE OF THE CONVENTION

Article 1

The objects of the present Convention are –

- a) to establish safeguards to ensure that intercountry adoptions take place in the best interests of the child and with respect for his or her fundamental rights as recognized in international law;
- b) to establish a system of co-operation amongst Contracting States to ensure that those safeguards are respected and thereby prevent the abduction, the sale of, or traffic in children;
- c) to secure the recognition in Contracting States of adoptions made in accordance with the Convention.

100. Hague Conference on Private International Law. 1993. [online]. Διαθέσιμο από:
< http://www.hcch.net/index_en.php?act=conventions.text&cid=69 > [πρόσβαση 29/02/2008]

Article 2

(1) The Convention shall apply where a child habitually resident in one Contracting State ("the State of origin") has been, is being, or is to be moved to another Contracting State ("the receiving State") either after his or her adoption in the State of origin by spouses or a person habitually resident in the receiving State, or for the purposes of such an adoption in the receiving State or in the State of origin.

(2) The Convention covers only adoptions which create a permanent parent-child relationship.

Article 3

The Convention ceases to apply if the agreements mentioned in Article 17, sub-paragraph *c*, have not been given before the child attains the age of eighteen years.

CHAPTER II – REQUIREMENTS FOR INTERCOUNTRY ADOPTIONS

Article 4

An adoption within the scope of the Convention shall take place only if the competent authorities of the State of origin –

a) have established that the child is adoptable;

b) have determined, after possibilities for placement of the child within the State of origin have been given due consideration, that an intercountry adoption is in the child's best interests;

c) have ensured that

(1) the persons, institutions and authorities whose consent is necessary for adoption, have been counselled as may be necessary and duly informed of the effects of their consent, in particular whether or not an adoption will result in the termination of the legal relationship between the child and his or her family of origin,

(2) such persons, institutions and authorities have given their consent freely, in the required legal form, and expressed or evidenced in writing,

(3) the consents have not been induced by payment or compensation of any kind and have not been withdrawn, and

(4) the consent of the mother, where required, has been given only after the birth of the child; and

d) have ensured, having regard to the age and degree of maturity of the child, that

(1) he or she has been counselled and duly informed of the effects of the adoption and of his or her consent to the adoption, where such consent is required,

(2) consideration has been given to the child's wishes and opinions,

(3) the child's consent to the adoption, where such consent is required, has been given freely, in the required legal form, and expressed or evidenced in writing, and

(4) such consent has not been induced by payment or compensation of any kind.

Article 5

An adoption within the scope of the Convention shall take place only if the competent authorities of the receiving State –

- a)* have determined that the prospective adoptive parents are eligible and suited to adopt;
- b)* have ensured that the prospective adoptive parents have been counselled as may be necessary; and
- c)* have determined that the child is or will be authorized to enter and reside permanently in that State.

CHAPTER III – CENTRAL AUTHORITIES AND ACCREDITED BODIES

Article 6

(1) A Contracting State shall designate a Central Authority to discharge the duties which are imposed by the Convention upon such authorities.

(2) Federal States, States with more than one system of law or States having autonomous territorial units shall be free to appoint more than one Central Authority and to specify the territorial or personal extent of their functions. Where a State has appointed more than one Central Authority, it shall designate the Central Authority to which any communication may be addressed for transmission to the appropriate Central Authority within that State.

Article 7

(1) Central Authorities shall co-operate with each other and promote co-operation amongst the competent authorities in their States to protect children and to achieve the other objects of the Convention.

(2) They shall take directly all appropriate measures to –

- a)* provide information as to the laws of their States concerning adoption and other general information, such as statistics and standard forms;
- b)* keep one another informed about the operation of the Convention and, as far as possible, eliminate any obstacles to its application.

Article 8

Central Authorities shall take, directly or through public authorities, all appropriate measures to prevent improper financial or other gain in connection with an adoption and to deter all practices contrary to the objects of the Convention.

Article 9

Central Authorities shall take, directly or through public authorities or other bodies duly accredited in their State, all appropriate measures, in particular to –

- a) collect, preserve and exchange information about the situation of the child and the prospective adoptive parents, so far as is necessary to complete the adoption;
- b) facilitate, follow and expedite proceedings with a view to obtaining the adoption;
- c) promote the development of adoption counselling and post-adoption services in their States;
- d) provide each other with general evaluation reports about experience with intercountry adoption;
- e) reply, in so far as is permitted by the law of their State, to justified requests from other Central Authorities or public authorities for information about a particular adoption situation.

Article 10

Accreditation shall only be granted to and maintained by bodies demonstrating their competence to carry out properly the tasks with which they may be entrusted.

Article 11

An accredited body shall –

- a) pursue only non-profit objectives according to such conditions and within such limits as may be established by the competent authorities of the State of accreditation;
- b) be directed and staffed by persons qualified by their ethical standards and by training or experience to work in the field of intercountry adoption; and
- c) be subject to supervision by competent authorities of that State as to its composition, operation and financial situation.

Article 12

A body accredited in one Contracting State may act in another Contracting State only if the competent authorities of both States have authorized it to do so.

Article 13

The designation of the Central Authorities and, where appropriate, the extent of their functions, as well as the names and addresses of the accredited bodies shall be communicated by each Contracting State to the Permanent Bureau of the Hague Conference on Private International Law.

CHAPTER IV – PROCEDURAL REQUIREMENTS IN INTERCOUNTRY ADOPTION

Article 14

Persons habitually resident in a Contracting State, who wish to adopt a child habitually resident in another Contracting State, shall apply to the Central Authority in the State of their habitual residence.

Article 15

(1) If the Central Authority of the receiving State is satisfied that the applicants are eligible and suited to adopt, it shall prepare a report including information about their identity, eligibility and suitability to adopt, background, family and medical history, social environment, reasons for adoption, ability to undertake an intercountry adoption, as well as the characteristics of the children for whom they would be qualified to care.

(2) It shall transmit the report to the Central Authority of the State of origin.

Article 16

(1) If the Central Authority of the State of origin is satisfied that the child is adoptable, it shall –

a) prepare a report including information about his or her identity, adoptability, background, social environment, family history, medical history including that of the child's family, and any special needs of the child;

b) give due consideration to the child's upbringing and to his or her ethnic, religious and cultural background;

c) ensure that consents have been obtained in accordance with Article 4; and

d) determine, on the basis in particular of the reports relating to the child and the prospective adoptive parents, whether the envisaged placement is in the best interests of the child.

(2) It shall transmit to the Central Authority of the receiving State its report on the child, proof that the necessary consents have been obtained and the reasons for its determination on the placement, taking care not to reveal the identity of the mother and the father if, in the State of origin, these identities may not be disclosed.

Article 17

Any decision in the State of origin that a child should be entrusted to prospective adoptive parents may only be made if –

a) the Central Authority of that State has ensured that the prospective adoptive parents agree;

b) the Central Authority of the receiving State has approved such decision, where such approval is required by the law of that State or by the Central Authority of the State of origin;

c) the Central Authorities of both States have agreed that the adoption may proceed; and

d) it has been determined, in accordance with Article 5, that the prospective adoptive parents are eligible and suited to adopt and that the child is or will be authorized to enter and reside permanently in the receiving State.

Article 18

The Central Authorities of both States shall take all necessary steps to obtain permission for the child to leave the State of origin and to enter and reside permanently in the receiving State.

Article 19

(1) The transfer of the child to the receiving State may only be carried out if the requirements of Article 17 have been satisfied.

(2) The Central Authorities of both States shall ensure that this transfer takes place in secure and appropriate circumstances and, if possible, in the company of the adoptive or prospective adoptive parents.

(3) If the transfer of the child does not take place, the reports referred to in Articles 15 and 16 are to be sent back to the authorities who forwarded them.

Article 20

The Central Authorities shall keep each other informed about the adoption process and the measures taken to complete it, as well as about the progress of the placement if a probationary period is required.

Article 21

(1) Where the adoption is to take place after the transfer of the child to the receiving State and it appears to the Central Authority of that State that the continued placement of the child with the prospective adoptive parents is not in the child's best interests, such Central Authority shall take the measures necessary to protect the child, in particular –

a) to cause the child to be withdrawn from the prospective adoptive parents and to arrange temporary care;

b) in consultation with the Central Authority of the State of origin, to arrange without delay a new placement of the child with a view to adoption or, if this is not appropriate, to arrange alternative long-term care; an adoption shall not take place until the Central Authority of the State of origin has been duly informed concerning the new prospective adoptive parents;

c) as a last resort, to arrange the return of the child, if his or her interests so require.

(2) Having regard in particular to the age and degree of maturity of the child, he or she shall be consulted and, where appropriate, his or her consent obtained in relation to measures to be taken under this Article.

Article 22

(1) The functions of a Central Authority under this Chapter may be performed by public authorities or by bodies accredited under Chapter III, to the extent permitted by the law of its State.

(2) Any Contracting State may declare to the depositary of the Convention that the functions of the Central Authority under Articles 15 to 21 may be performed in that State, to the extent permitted by the law and subject to the supervision of the competent authorities of that State, also by bodies or persons who –

a) meet the requirements of integrity, professional competence, experience and accountability of that State; and

b) are qualified by their ethical standards and by training or experience to work in the field of intercountry adoption.

(3) A Contracting State which makes the declaration provided for in paragraph 2 shall keep the Permanent Bureau of the Hague Conference on Private International Law informed of the names and addresses of these bodies and persons.

(4) Any Contracting State may declare to the depositary of the Convention that adoptions of children habitually resident in its territory may only take place if the functions of the Central Authorities are performed in accordance with paragraph 1.

(5) Notwithstanding any declaration made under paragraph 2, the reports provided for in Articles 15 and 16 shall, in every case, be prepared under the responsibility of the Central Authority or other authorities or bodies in accordance with paragraph 1.

CHAPTER V – RECOGNITION AND EFFECTS OF THE ADOPTION

Article 23

(1) An adoption certified by the competent authority of the State of the adoption as having been made in accordance with the Convention shall be recognized by operation of law in the other Contracting States. The certificate shall specify when and by whom the agreements under Article 17, sub-paragraph *c)*, were given.

(2) Each Contracting State shall, at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession, notify the depositary of the Convention of the identity and the functions of the authority or the authorities which, in that State, are competent to make the certification. It shall also notify the depositary of any modification in the designation of these authorities.

Article 24

The recognition of an adoption may be refused in a Contracting State only if the adoption is manifestly contrary to its public policy, taking into account the best interests of the child.

Article 25

Any Contracting State may declare to the depositary of the Convention that it will not be bound under this Convention to recognize adoptions made in accordance with an agreement concluded by application of Article 39, paragraph 2.

Article 26

(1) The recognition of an adoption includes recognition of

- a)* the legal parent-child relationship between the child and his or her adoptive parents;
- b)* parental responsibility of the adoptive parents for the child;
- c)* the termination of a pre-existing legal relationship between the child and his or her mother and father, if the adoption has this effect in the Contracting State where it was made.

(2) In the case of an adoption having the effect of terminating a pre-existing legal parent-child relationship, the child shall enjoy in the receiving State, and in any other Contracting State where the adoption is recognized, rights equivalent to those resulting from adoptions having this effect in each such State.

(3) The preceding paragraphs shall not prejudice the application of any provision more favourable for the child, in force in the Contracting State which recognizes the adoption.

Article 27

(1) Where an adoption granted in the State of origin does not have the effect of terminating a pre-existing legal parent-child relationship, it may, in the receiving State which recognizes the adoption under the Convention, be converted into an adoption having such an effect –

- a)* if the law of the receiving State so permits; and
- b)* if the consents referred to in Article 4, sub-paragraphs *c* and *d*, have been or are given for the purpose of such an adoption.

(2) Article 23 applies to the decision converting the adoption.

CHAPTER VI – GENERAL PROVISIONS

Article 28

The Convention does not affect any law of a State of origin which requires that the adoption of a child habitually resident within that State take place in that State or which prohibits the child's placement in, or transfer to, the receiving State prior to adoption.

Article 29

There shall be no contact between the prospective adoptive parents and the child's parents or any other person who has care of the child until the requirements of Article 4, sub-paragraphs *a)* to *c)*, and Article 5, sub-paragraph *a)*, have been met, unless the adoption takes place within a family or unless the contact is in compliance with the conditions established by the competent authority of the State of origin.

Article 30

(1) The competent authorities of a Contracting State shall ensure that information held by them concerning the child's origin, in particular information concerning the identity of his or her parents, as well as the medical history, is preserved.

(2) They shall ensure that the child or his or her representative has access to such information, under appropriate guidance, in so far as is permitted by the law of that State.

Article 31

Without prejudice to Article 30, personal data gathered or transmitted under the Convention, especially data referred to in Articles 15 and 16, shall be used only for the purposes for which they were gathered or transmitted.

Article 32

(1) No one shall derive improper financial or other gain from an activity related to an intercountry adoption.

(2) Only costs and expenses, including reasonable professional fees of persons involved in the adoption, may be charged or paid.

(3) The directors, administrators and employees of bodies involved in an adoption shall not receive remuneration which is unreasonably high in relation to services rendered.

Article 33

A competent authority which finds that any provision of the Convention has not been respected or that there is a serious risk that it may not be respected, shall immediately inform the Central Authority of its State. This Central Authority shall be responsible for ensuring that appropriate measures are taken.

Article 34

If the competent authority of the State of destination of a document so requests, a translation certified as being in conformity with the original must be furnished. Unless otherwise provided, the costs of such translation are to be borne by the prospective adoptive parents.

Article 35

The competent authorities of the Contracting States shall act expeditiously in the process of adoption.

Article 36

In relation to a State which has two or more systems of law with regard to adoption applicable in different territorial units –

a) any reference to habitual residence in that State shall be construed as referring to habitual residence in a territorial unit of that State;

b) any reference to the law of that State shall be construed as referring to the law in force in the relevant territorial unit;

c) any reference to the competent authorities or to the public authorities of that State shall be construed as referring to those authorized to act in the relevant territorial unit;

d) any reference to the accredited bodies of that State shall be construed as referring to bodies accredited in the relevant territorial unit.

Article 37

In relation to a State which with regard to adoption has two or more systems of law applicable to different categories of persons, any reference to the law of that State shall be construed as referring to the legal system specified by the law of that State.

Article 38

A State within which different territorial units have their own rules of law in respect of adoption shall not be bound to apply the Convention where a State with a unified system of law would not be bound to do so.

Article 39

(1) The Convention does not affect any international instrument to which Contracting States are Parties and which contains provisions on matters governed by the Convention, unless a contrary declaration is made by the States Parties to such instrument.

(2) Any Contracting State may enter into agreements with one or more other Contracting States, with a view to improving the application of the Convention in their mutual relations. These agreements may derogate only from the provisions of Articles 14 to 16 and 18 to 21. The States which have concluded such an agreement shall transmit a copy to the depositary of the Convention.

Article 40

No reservation to the Convention shall be permitted.

Article 41

The Convention shall apply in every case where an application pursuant to Article 14 has been received after the Convention has entered into force in the receiving State and the State of origin.

Article 42

The Secretary General of the Hague Conference on Private International Law shall at regular intervals convene a Special Commission in order to review the practical operation of the Convention.

CHAPTER VII – FINAL CLAUSES

Article 43

(1) The Convention shall be open for signature by the States which were Members of the Hague Conference on Private International Law at the time of its Seventeenth Session and by the other States which participated in that Session.

(2) It shall be ratified, accepted or approved and the instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands, depositary of the Convention.

Article 44

(1) Any other State may accede to the Convention after it has entered into force in accordance with Article 46, paragraph 1.

(2) The instrument of accession shall be deposited with the depositary.

(3) Such accession shall have effect only as regards the relations between the acceding State and those Contracting States which have not raised an objection to its accession in the six months after the receipt of the notification referred to in sub-paragraph *b*) of Article 48. Such an objection may also be raised by States at the time when they ratify, accept or approve the Convention after an accession. Any such objection shall be notified to the depositary.

Article 45

(1) If a State has two or more territorial units in which different systems of law are applicable in relation to matters dealt with in the Convention, it may at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession declare that this Convention shall extend to all its territorial units or only to one or more of them and may modify this declaration by submitting another declaration at any time.

(2) Any such declaration shall be notified to the depositary and shall state expressly the territorial units to which the Convention applies.

(3) If a State makes no declaration under this Article, the Convention is to extend to all territorial units of that State.

Article 46

(1) The Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of three months after the deposit of the third instrument of ratification, acceptance or approval referred to in Article 43.

(2) Thereafter the Convention shall enter into force –

a) for each State ratifying, accepting or approving it subsequently, or acceding to it, on the first day of the month following the expiration of three months after the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession;

b) for a territorial unit to which the Convention has been extended in conformity with Article 45, on the first day of the month following the expiration of three months after the notification referred to in that Article.

Article 47

(1) A State Party to the Convention may denounce it by a notification in writing addressed to the depositary.

(2) The denunciation takes effect on the first day of the month following the expiration of twelve months after the notification is received by the depositary. Where a longer period for the denunciation to take effect is specified in the notification, the denunciation takes effect upon the expiration of such longer period after the notification is received by the depositary.

Article 48

The depositary shall notify the States Members of the Hague Conference on Private International Law, the other States which participated in the Seventeenth Session and the States which have acceded in accordance with Article 44, of the following –

- a)* the signatures, ratifications, acceptances and approvals referred to in Article 43;
- b)* the accessions and objections raised to accessions referred to in Article 44;
- c)* the date on which the Convention enters into force in accordance with Article 46;
- d)* the declarations and designations referred to in Articles 22, 23, 25 and 45;
- e)* the agreements referred to in Article 39;
- f)* the denunciations referred to in Article 47.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Convention.

Done at The Hague, on the 29th day of May 1993, in the English and French languages, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Government of the Kingdom of the Netherlands, and of which a certified copy shall be sent, through diplomatic channels, to each of the States Members of the Hague Conference on Private International Law at the date of its Seventeenth Session and to each of the other States which participated in that Session.

Swedish Intercountry Adoptions Authority

Legal Provisions concerning Adoption

Stockholm 2006

Intercountry adoptions

Section 12

A child domiciled abroad may not without the consent of the social welfare committee be received with the purpose of being adopted by anyone who is not a parent of the child or has custody of the child. Consent shall be obtained before the child leaves the country where the child is domiciled.

Consent may be granted only if the applicant is suited for adoption. When making this assessment particular regard should be taken to the applicant's knowledge and understanding of adoptive children and their needs and the implications of the planned adoption, the applicant's age, state of health, personal qualities and social network. The applicant should also have participated in a parental course assigned by the municipality prior to the adoption.

If the applicant has previously adopted a child from abroad, consent may be granted although he or she has not participated in a parental course.

The consent shall lapse if the child has not been received in the home within two years from the consent being granted.

Section 13

It is the duty of the person or persons wishing to adopt to notify the social welfare committee of any substantial change in their circumstances during the time for which the consent is valid. The consent should be revoked if the preconditions for the same are no longer satisfied. Revocation can also take place when the child has been received by the person or persons wishing to adopt, if continued residence with them is not compatible with the child's best interests.

Section 14

On a certain child having been proposed for adoption, the social welfare committee shall consider promptly, and at the latest within two weeks of notice to this effect being given by the person or persons wishing to adopt, whether consent shall be granted to continue the adoption procedure. In the case of an adoption procedure to which the Act (1997: 191) consequent on Sweden's accession to The Hague Convention on Protection of Children and Co-operation in respect of Intercountry Adoption is applicable, Section 3 of the said Act shall then apply. The time within which consideration as provided in this section shall take place may be extended if there are extraordinary reasons for doing so.

Section 15

Consent, as referred to in Section 12, to the reception, with a view to its adoption, of a child domiciled abroad and consent, as referred to in Section 14, to the continuation of the adoption procedure, are granted by the social welfare committee of the applicant's or applicants' municipality of residence.

In cases where consent as referred to in Section 14 has been granted by the social welfare committee in another municipality, that committee instead shall discharge the obligations referred to in Section 7.

Section 16

Provisions concerning the right of authorized associations to mediate children from abroad for adoption in certain cases are contained in the Intercountry Adoption Intermediation Act (1997: 192).

Children and Parents Code (1949:381)

Chap. 4 Adoption

Section 1

Any man or woman who has attained the age of twenty-five years may with the permission of the court adopt a child. The right to adopt a child is also possessed by a person who has attained the age of eighteen years but not twenty-five years, if the adoption relates to his or her own child, the child or the adoptive child of his or her spouse or if otherwise extraordinary reasons exist.

Section 2 Repealed

Section 3

Spouses may not adopt a child otherwise than jointly. However, one of the spouses may adopt a child separately when the other spouse is living in an unknown place or is suffering from a serious mental disturbance. One of the spouses may also otherwise, with the consent of the other spouse, adopt that spouse's child or adoptive child or his or her own child.

Section 4

Persons other than spouses may not jointly adopt a child.

Section 5

A person who has attained the age of twelve years may not be adopted without his own consent.

However, consent is not required if the person to be adopted

1. is under the age of sixteen years and it would be to his or her detriment to be asked, or
2. is permanently prevented from consenting due to a mental disturbance or due to some other circumstance of a similar nature.

Section 5 a

A person who has not reached the age of eighteen years may not be adopted without consent of the parents. The mother's consent must have been given after she has sufficiently recovered after the confinement. In the case of adoption of an adoptive child there shall instead be obtained the consent of the adopters or, if a spouse has adopted a child of the other spouse, of the spouses.

Consent in accordance with the first paragraph is not required from a person who is suffering from a serious mental disturbance, who has no share in custody or is in an unknown place. If such is the case regarding each of these persons who in accordance with the first paragraph must consent to the adoption, consent shall instead be obtained from a specially appointed custodian of the child.

Section 6

The court shall examine whether the adoption may suitably take place. Permission must not be given unless the adoption is found to be to the benefit of the child and the applicant has brought up the child or wishes to bring up the child or concerning the personal relationship between the applicant and the child there is a special reason for the adoption. In deciding whether it is appropriate for the adoption to take place, the court shall, even where the child's consent is not needed, take the child's wishes into account, with due regard to the child's age and maturity.

The application must not be granted if on either side a consideration has been given or promised, or if a contribution towards the maintenance of the child has been agreed upon, unless it is a question of a contribution of a certain amount to be paid once and for all and the amount has been paid to the social welfare committee in the municipality where the adopter is registered or there has been given to the committee a guarantee of the amount and this guarantee has been approved by the applicant and the committee. For the amount which has been paid to the committee the committee shall purchase from a Swedish insurance company an annuity adapted to the maintenance liability for the child unless this is precluded by the agreement or the committee finds that the amount may be used for the child's maintenance in some other suitable way.

An agreement concerning consideration or maintenance which ought to have led to a rejection of the application if the agreement had been known to the court shall be null and void even if the application is granted.

Section 7

So far as the position of the adoptive child with regard to the adopter and the adopter's relatives is concerned, the adoption shall cease to have effect, if the adoptive child is adopted by a person other than the adopter's spouse.

Section 8

On application of a provision issued by law or other statute by which judicial importance is accorded to family relationships or relationship by marriage, the adoptive child shall be considered as if it were the adopter's child and not as the child of its biological parents. If one of the spouses has adopted the other spouse's child or adoptive child, the child shall be considered as if it were theirs jointly.

The first paragraph shall not apply if the contrary is specially prescribed or is a consequence of the legal relationship.

Section 9

The court qualified to deal with matters concerning the adoption of children shall be the court in the place where the adopter is resident. If there is no court qualified according to what has here been stipulated, the matter shall be dealt with by the Stockholm City Court.

Section 10

In matters concerning adoptive children the court shall obtain information concerning the child and the applicant and also as to whether a consideration or a contribution to the child's maintenance has been given or promised. If the child has not attained the age of eighteen years an opinion shall be obtained from the social welfare committee in the municipality where the applicant is registered and from the social welfare committee in the municipality where the person who has the custody of the child is registered.

The social welfare committee in the municipality where the applicant is registered shall endeavour to clarify the child's standpoint and communicate the same to the court, except where to do so would be unsuitable.

A father or a mother whose consent to the adoption is not required shall nevertheless be heard, where this can be done. In the case of the adoption of an adoptive child these provisions shall instead apply to the adopter or, if a spouse has adopted the other spouse's child, each of the spouses. If there is a special guardian whose consent is not required, he or she shall also be heard.

Section 11

An action against the court's decision in a matter concerning the adoption of a child may be laid by the applicant or by a person who must be heard in the matter.

Act (1971:796) on International Legal Relations Concerning Adoption

Section 1

An application concerning adoption shall be considered by a Swedish court if the applicant or applicants have Swedish citizenship or are domiciled in the Kingdom or if the King in Council has given assent to the consideration of the application.

Section 2

An application concerning adoption shall be considered in accordance with Swedish law.

If the application concerns a child under the age of eighteen years, regard shall be paid in particular to whether the applicant or the child has a connection with a foreign state as a result of citizenship or domicile or otherwise and it would involve considerable inconvenience for the child if the adoption were not to be valid there.

Where the person to whom the adoption relates is a non-Nordic citizen and is aged twelve years or older, the court shall ascertain the views of the Swedish Migration Board.

Section 3

An adoption order made in a foreign state shall apply in this Kingdom if the applicant or applicants were citizens of or were domiciled in the foreign state when the order was made and, in a case where the adoptive child was a Swedish citizen or was domiciled in Sweden, the adoption has been approved by the King in Council or an authority designated by the King in Council.

The King in Council or the authority designated by the King in Council may in other cases also decree that an adoption order made in another state shall apply in this Kingdom.

Section 4

When an adoption order made in a foreign state shall apply in this Kingdom, the adoptive child is to be considered as a child in wedlock of the adopter with regard to custody, guardianship and maintenance.

With regard to the right of inheritance in adoptive relationships, there shall apply what is in general prescribed concerning the applicable law with regard to the right of inheritance, irrespective of what law was valid at the adoption. If the adoption has taken place in this Kingdom the adoptive child is, however, always to be regarded as a child in wedlock of the adopter.

In cases where the adoptive child does not possess a right of inheritance after the adopter, it may in accordance with what is deemed reasonable be determined that a contribution towards the maintenance of the child shall be paid from the balance in hand of the deceased adopter's estate.

Section 5

The King in Council or the authority designated by the King in Council may issue prescriptions concerning any investigation which shall take place in a matter within the meaning of this Act.

Section 6

An adoption order made in a foreign state may not be accorded validity in Sweden if this would obviously be incompatible with the basic principles of the legal system in this Kingdom.

Section 7

In so far as it may be called for in fulfilment of Sweden's obligations under a treaty with a foreign state, the King in Council may issue prescriptions which diverge from the provisions in this Act.

Ordinance (1976:834) on Examination of Foreign Decisions on Adoption

Section 1

If a foreign state has made a decision on adoption of a Swedish citizen or of anyone domiciled in Sweden, the Swedish Intercountry Adoptions Authority shall consider the approval in accordance with Section 3, first paragraph, of the Act (1971:796) on International Legal Relations Concerning Adoption.

The Authority also considers issues of whether an order for an adoption decision made abroad in other cases than as referred to in Section 3, first paragraph, of the said Act, shall apply here in this country.

Section 2

The Authority's decisions may be appealed against to the Government by limited appeal.

Section 3

If the Swedish Intercountry Adoptions Authority has approved a decision on adoption that has been made in a foreign state or if the Authority has ordered that such a decision shall apply here in this country, the notice of the decision shall be dispatched in accordance with that prescribed for courts according to Section 2 of the Ordinance (1949:661) on the liability for courts to provide information in cases and matters under the Children and Parents Code etc ..

Act (1997:191) consequent on Sweden's accession to The Hague Convention on Protection of Children and Co-operation in respect of Intercountry Adoption

Section 1

The Convention on Protection of Children and Co-operation in respect of Intercountry Adoption adopted on the 29th of May 1993 in The Hague shall, as worded in the original texts, have the standing of law in this country. The original texts shall have the same validity.

The original texts together with a Swedish translation are included as appendix to this law.

Section 2

The Swedish Intercountry Adoptions Authority (MIA) is the central authority as referred to in the Convention and performs the tasks incumbent on such an authority, except where otherwise indicated by law or other statute.

MIA issues certificates as referred to in Article 23 of the Convention when the adoption has taken place in Sweden or when a foreign adoption order has been transposed in this country as provided in Article 27 of the Convention and Section 5 of this Act.

Section 3

Applications as referred to in Article 14 of the Convention shall be made to the social welfare committee of the applicant's or applicants' municipality of residence.

The social welfare committee shall

- (a) prepare reports as referred to in Article 15.1 of the Convention,
- (b) consider matters of agreement as referred to in Article 17.c of the Convention,
- (c) take measures as referred to in Article 21 of the Convention.

Chap. 6 Articles 12-15 of the Social Services Act (2001:453) contains provisions concerning examination by the social welfare committee of matters of consent to the reception, with a view to adoption, of children domiciled abroad.

Section 4

If an authorized association has been engaged for adoption assistance, that association shall

- (a) pursuant to Article 15.2 of the Convention transmit reports as referred to in Article 15.1,
- (b) pursuant to Article 16.2 of the Convention receive reports as referred to in Article 16.1,
- (c) take steps incumbent on the Central Authority under Articles 18-20 of the Convention.

Section 5

When an adoption recognised in Sweden under the Convention has been granted in the state of origin without the legal relationship between the child and the original family having ceased, the adoption may be transposed into an adoption having the effect indicated in Chap. 4, Section 8 of the Children and Parents Code. Transposition may take place only if the consents referred to in Article 27.1 b of the Convention and Chap. 4, Section 5 of the Children and Parents Code have been given.

A general court decides concerning such transposition, on application being made by the adopter or adopters.

Section 6

A child residing in a country as a refugee or in a quasi-refugee situation shall be deemed, for the purposes of this Act, to be domiciled in that country.

Appendix *(Not included in this excerpt.)*

Intercountry Adoption Intermediation Act (1997:192) Introduction

Section 1

The provisions of this Act apply when a minor domiciled abroad is to be adopted by a person or persons domiciled in Sweden.

Intercountry adoption intermediation

Section 2

"Intercountry adoption intermediation" refers to activity for the purpose of establishing contact between the person or persons wishing to adopt and authorities, organisations, institutions or private persons in the country where the child is domiciled, and also otherwise providing the assistance needed in order for an adoption to be possible.

Section 3

Adoptions of children from abroad may be mediated only by associations authorized under this Act.

Section 4

A person or persons wishing to adopt a child from abroad shall engage an association referred to in Section 3. This shall not apply, however, to individual cases of adoption involving related children or where there are otherwise special reasons for adopting without intermediation by an authorized association. In cases of this kind, the Swedish Intercountry Adoptions Authority (MIA) shall, before the child leaves the country, consider whether the procedure is acceptable.

The authorized associations

Section 5

MIA shall determine issues of authorization and exercises supervision over the authorized associations.

Section 6

Authorization to work with intercountry adoption intermediation in Sweden may be granted only to associations whose main purpose is the intermediation of intercountry adoptions. If an association also conducts other operations than intercountry adoption intermediation the other operation may not jeopardise confidence for the adoption operation. Authorization may be granted only if it is clear that the association will intermediate adoptions in an expert and judicious manner, on a non-profit basis and with the best interests of the child as its foremost guiding principle. Authorization is also subject to the association having a board and auditors and also statutes providing for the association being open.

Section 6 a

An association that is authorized in accordance with Section 6 may be granted authorization to work with intercountry adoption intermediation in another country on condition that

1. the other country has adoption legislation or some other reliable regulation of intercountry adoption, which takes into account fundamental principles for intercountry adoption as expressed in the United Nation's Convention on the Rights of the Child and in the Hague Convention of 1993 on Protection of Children and Co-operation in respect of Intercountry Adoption,
2. the other country has a functional administration concerning intercountry adoption operation,
3. the association reports the costs abroad and how they are distributed, and
4. with regard to the cost profile, the balance between the Swedish associations and the circumstances generally it is considered to be appropriate that the association commences or continues adoption co-operation with the other country.

An association that has been granted authorization to work with intercountry adoption intermediation in another country may operate in that country only if the relevant authority in the other country has granted permission for it to do so or has declared that it is prepared to accept the association operating in the country.

On matters concerning authorization according to this Section, MIA shall consult with the Swedish mission abroad in the other country, unless this is manifestly unnecessary and also, if necessary, consult the child rights organisations operating in the other country.

Section 7

Authorization in accordance with Section 6 may be granted for at most five years and authorization in accordance with Section 6 a may be granted for at most two years. If a new application has been submitted to MIA before a previous authorization has expired, the former authorization decision shall apply pending MIA's decision. The authorization may also be combined with other conditions relevant to the conduct of the operation, for example the rules governing the payment of charges and rendering of accounts.

To cover the costs of its operation, an authorized association may require those persons using the association for intercountry adoption intermediation to pay reasonable charges.

Section 8

An authorized association is liable to provide intercountry adoption intermediation for applicants who have been granted consent to receive a foreign child for adoption.

This liability does not apply in the event that the association does not have any foreign contact who can intermediate children to the applicant. The same applies if the applicant has neglected his or her financial or other agreed obligations in relation to the association.

Section 8 a

The association shall rapidly notify MIA of such changes in the operation of the association in Sweden and abroad together with such changes in political, legal and other circumstances abroad that may be relevant to the intermediation operation.

Section 8 b

An authorized association is liable to document the intermediation operation. The documentation shall show what decisions and actions have been implemented in matters and the actual circumstances and events of importance. The documentation shall be kept as long as it may be assumed to be of relevance for the person who has been intermediated for adoption through the association or for persons closely related to him or her.

Copies of documents referring to a particular adoption should be sent to the social welfare committee referred to in Chap. 6 Section 15, second paragraph, of the Social Welfare Act (2001 :453).

If the association ceases its intermediation operation, the documentation concerning the intermediation operation shall be transferred to MIA for storage.

Section 8 c

A person to whom the documents of an association in intermediation operations relate shall upon request be provided, as soon as possible, with the documents requested to be read or printed out at the place or as a transcript or a copy provided it may be assumed that no individual person will suffer thereby.

Questions concerning disclosure in accordance with the first paragraph shall be considered by the party responsible for the documents. If this party considers that some document or parts of a document should not be disclosed, he or she shall immediately with a statement of his or her own opinion hand over the issue to MIA for consideration.

Section 8 d

It should at all times be possible to repay funds that an applicant has paid to an authorized association and which do not relate to compensation for fees earned, costs incurred or disbursements made, unless otherwise agreed. Such funds shall be held separately from the authorized association's own funds.

Section 8 e

An authorized association shall have financial funds to wind up the association.

Section 9

MIA is entitled to inspect an authorized association's operation and may obtain the information and be given access to the documents necessary for the supervision.

A party whose operation is inspected is liable to provide the assistance necessary upon the inspection.

Section 9 a

MIA may order an authorized association to remedy deficiencies in the intermediation operation.

Section 10

Authorization to work with intercountry adoption intermediation in Sweden shall be revoked if the preconditions referred to in Section 6 no longer exist. Such authorization shall also be revoked if the association does not provide MIA with the information or documents requested in accordance with Section 9 or comply with the decision of the Authority under Section 9 a. The same also applies if the association has not intermediated any child during the last two years, unless there are special reasons.

Authorization to work with intercountry adoption intermediation in another country shall be revoked, if the preconditions referred to in Section 6 or Section 6 a no longer exist.

An authorization shall also be revoked if the association has not satisfied the conditions imposed for the authorization.

Section 11

Repealed

Section 12

If an authorized association has refused intermediation of an adoption in a particular case, MIA may upon request by the person or persons applying for adoption direct the association to nevertheless intermediate the adoption.

Obligation of secrecy

Section 13

A person who is or has been active within an authorized association may not improperly divulge matters thus coming to his or her knowledge regarding the personal circumstances of individuals.

Appeals

Section 14

A decision of MIA in accordance with Section 4 third sentence, Section 6, Section 6 a first paragraph, Section 7 first paragraph, Section 9 a and Section 10 may be appealed against to a general administrative court. Review permit is required to appeal to the Administrative Court of Appeal.

The provisions contained in Chap. 15 Section 7 of the Official Secrets Act (1980:100) apply regarding appeals against decisions of MIA under Section 8 c second paragraph.

Decisions of MIA may not otherwise be appealed against.

Liabilities

Section 15

A person providing intercountry adoption intermediation contrary to Section 3 shall be fined. The same shall apply to a person who, contrary to Section 4, has a child removed from the country where it is domiciled.

Penal Code (1962:700)

Chap.7

Section 2

Whosoever, upon another's adoption of a person under eighteen years of age, by means of unlawful coercion or misrepresentation or by means of offering or giving unauthorised payment, procures consent or permission for such an adoption, is guilty of unauthorised procurement of consent or permission to adopt a child and is sentenced to payment of fines or imprisonment for a maximum of two years.

Section 5

Attempted unauthorised procurement of consent or permission to adopt a child, corruption of a family's standing or unauthorised gross interference with a child is sentenced according to the penalties established in Chap. 23.

Aliens Act (2005:716)

Chap. 5 Residence permits

Residence permits on the grounds of ties with Sweden

Section 3

Unless otherwise provided in Sections 17-17b, a residence permit shall be given to

1. an alien who is a spouse or cohabiting partner of someone who is resident in or has been granted a residence permit to settle in Sweden,
2. a child who is an alien, is unmarried and has a parent who is resident in or has been granted a residence permit to settle in Sweden or has a parent who is married to or cohabiting partner of someone who is resident in or has been granted a residence permit to settle in Sweden,
3. a child who is an alien, is unmarried and has been adopted or is intended for adoption by someone who at the time of the adoption decision was and who still is resident in or has been granted a residence permit to settle in Sweden, if the child is not covered by point 2 and if the adoption decision
 - has been issued or is intended to be issued by a Swedish court,
 - is valid in Sweden under the Act (1971:796) on International Legal Relations concerning Adoption or
 - is valid in Sweden under the Act (1997:191) consequent on Sweden's Accession to the Hague Convention on Protection of Children and Cooperation in respect of Intercountry Adoption and
4. an alien who is a parent of an unmailed alien child who is a refugee or a person otherwise in need of protection, if the child arrived in Sweden separately from both parents or from another adult person who may be regarded as having taken the place of the parents, or if the child has been left alone after arrival.

When an application for a residence permit is based on a decision on adoption issued by a Swedish court, the ties that have arisen as a result of this decision shall be accepted in the residence permit case.

A residence permit under this Section shall be valid for at least one year. A residence permit granted to an unmailed child under the first paragraph, point 2b shall be valid for the same time as the parent's residence permit.

The time at which a residence permit application must be made

Section 18

An alien who wants a residence permit in Sweden must have applied for and been granted such a permit before entering the country. An application for a residence permit may not be approved after entry.

However, this does not apply if

1. the alien is entitled to a residence permit here as a refugee or a person otherwise in need of protection under Section 1 or can be granted a residence permit here pursuant to Chap. 21, Section 2,3 or 4,

2. the alien should be granted a residence permit here pursuant to Section 6,

3. an application for a residence permit concerns extension of a temporary residence permit that has been granted to an alien with family ties pursuant to Section 3, first paragraph, point 1 or 2b or Section 3a, first paragraph, point 1 or second paragraph,

4. the alien can be granted or has a temporary residence permit pursuant to Section 15,

5. the alien has strong ties, as described in Section 3, first paragraph, points 1--4, Section 3a, first paragraph, points 1-3 or second paragraph, to a person who is resident in Sweden and it cannot reasonably be required that the alien travel to another country to submit an application there or

6. there are some other exceptional grounds.

With regard to a residence permit for an alien who is to be refused entry or expelled in accordance with a judgment or order that has become final and non-appealable, the regulations in Chap. 8, Section 14 and Chap. 12, Sections 18-20 apply.

Act (2001:82) on Swedish Citizenship

Acquisition of Swedish citizenship by adoption

Section 3

A child under the age of twelve years who is adopted by a Swedish citizen becomes a Swedish citizen by adoption, if

1. the child is adopted in Sweden, Denmark, Finland, Iceland or Norway, or

2. the child is adopted by virtue of a foreign adoption decision which has been approved or is otherwise valid in Sweden under the Act (1971:796) on International Legal Relations Concerning Adoption or which is valid under the Act (1997:191) consequent on Sweden's accession to The Hague Convention on Protection of Children and Co-operation in respect of Intercountry Adoption.

Ordinance (2004:1145) containing instructions for the Swedish Intercountry Adoptions Authority

Functions

Section 1

The Swedish Intercountry Adoptions Authority is the central administrative authority for issues concerning intercountry adoption intermediation.

It is the task of the Authority to establish a high quality in intercountry adoption operation in Sweden.

Section 2

The Authority is the central authority as referred to in the Act (1997:191) consequent on Sweden's accession to the Hague Convention on Protection of Children and Co-operation in respect of Intercountry Adoption and performs the tasks referred to by that Act.

The Authority shall perform the tasks referred to in the Intercountry Adoption Intermediation Act (1997:192).

The Authority shall perform the tasks, as a central authority, as is referred to in the Agreement of the 4th of February 2004 between the Kingdom of Sweden and the Socialist Republic of Vietnam.

The Authority shall also perform the tasks referred to in the Ordinance (1976:834) on examination of foreign decisions on adoption.

The Authority shall allocate government grants to authorized associations.

Section 3

The Swedish Intercountry Adoptions Authority shall in particular

- monitor that the work of the Swedish authorized associations with intercountry adoption intermediation is conducted according to law and the principle of the best interests of the child as expressed in the UN Convention on the Rights of the Child and in the Hague Convention of 1993 on Protection of Children and Co-operation in respect of Intercountry Adoption, and in an ethically acceptable way otherwise,

- observe international development in its field and in that connection gather information on issues relating to adoption of foreign children.

- observe the development of costs for adoption of foreign children,

- negotiate with authorities and organisations in other countries concerning issues within the operational field of the Authority,

- conduct information operations and also provide information and assistance to authorities and organisations,

- consult with the organisations of adopted persons and also with the National Board of Health and Welfare and the other authorities and organisations whose operations affect issues related hereto.

Management of the Authority

Section 4

The Authority's Director-General is the Head of the Authority.

Section 5

The Authority shall have a Council, which shall monitor the operation and provide advice to the Head of the Authority. The Council should comprise at most six members. The Director-General shall be a member of the Council and be its chairperson.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Βιβλιογραφία

Σταθόπουλος, Π. (1999). Κοινωνική Πρόνοια: μια γενική Θεώρηση. Εκ.2^η, Αθήνα: Έλλην

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

Adesman, A. (2004). Parenting your adopted child. New York

Adoption – but at what price? Summary of the report of the enquiry into intercountry adoption and compilation of adoption research. (2003). Swedish Government Official Reports. Stockholm: Edita Norstedts Tryckeri AB

Archer, C. (2003). Trauma, attachment and family permanence. London: Jessica Kingsley Publishers

Bohman, M. (1970). Adopted children and their families. A follow-up study of adopted children, their background, environment and adjustment. Stockholm: Proprius

Bohman, M. (1971). A comparative study of adopted children, foster children and children in their biological environment born after undesired pregnancies. Stockholm

Children in homosexual Families. (2001). Stockholm: Frimzes offenflige publikationer

De Geer, Boel. (1990). The boys from Columbia: a study of the language switching process of internationally adopted children: the first 3 months after adoption. Lund University

Gardel, I. (1980). A Swedish study on intercountry adoptions. Stockholm: Allmanna barnhuset

Gray, D. (2002). Attaching in adoption. Indianapolis: Perspectives Press

Hodges, Jill, Steele, Miriam, Hillman, Saul, Henderson Kay, Kaniuk, Jeanne. (2005). Change and Continuity in Mental Representations of Attachment after Adoption. In Brodzinsky, M and Jesus Palacios (editors): Psychological Issues in Adoption. West – port: Praeger Publishers

Hubinette, T. (2005). Comforting an orphaned nation. Stockholm University

Irhammar, M. (1999). Meaning of Biological and Ethnic Origin in Adoptees Born Abroad. Conference paper in Rygvold, A – L, M. Dalen & B. Saetersdal (editors) Mine- Yours Ours and Theirs. Adoption and changing kinship and family patterns. Oslo: Department of Special Needs Education

Irhammar, Malin, Cederblad, Marianne. (2000). Outcome of Intercountry Adoptions in Sweden. In Peter Selman (editor) Intercountry Adoption. Developments, trends and perspectives. London: British Agencies for Adoption and Fostering

Lalos, A. (1985). Psychological and social aspects of tubal infertility: a longitudinal study of infertile women and their men. Umea: Umea university, Sweden

Lindblad, F. (2004). Adoption. Lund StudenHittenanlur

- Mehta, N. (1992). Ours by choice. Clare Talwalker and C. Y. Gopinath. Mumbai: Rite-Print-Pack
- MIA. (2005). Swedish Intercountry Adoptions Authority. Adoption in Sweden. Policy and Procedures concerning Intercountry Adoptions. Stockholm
- MIA. (2006). Swedish Intercountry Adoptions Authority. Legal provisions concerning adoption (excerpts). Stockholm
- Ministry of Justice. (2003). Family law. Information on the rules. Stockholm
- Moller, Anders, Fallstrom, K. (1991). Psychological factors in etiology of infertility: longitudinal study. In Journal of Psychosomatic Obstetrics and Gynaecology
- Novy, M. (2005). Reading adoption. The University of Michigan Press
- Plomin, R. (1985). Origins of individual differences in infancy. Orlando: Academic Press
- Proos, Lemn A., (1992). Growth and development of Indian adopted in Sweden. Uppsala: Uppsala University
- Social Insurance Office. (2005). Social Insurance: General Information about Social Insurance, Sweden.
- The National Board of Health and Welfare & Swedish Intercountry Adoptions Authority. (2007). Special parents for special children. Printed by Edita Vastra Aros.
- The Swedish National Board for Intercountry Adoptions. (1999). Intercountry adoptions. Handbook for social welfare boards. Stockholm: Edita Norstedts Tryckeri AB
- Weeks, J. (2001). Same sex intimacies. London: Routledge

Ελληνικές Ιστοσελίδες Διαδικτύου

- <http://www.childmentalhealth.gr> - Κέντρο Πληροφόρησης για την Ψυχική Υγεία του Παιδιού και του Εφήβου [πρόσβαση 24/02/2008]
- <http://www.disadled.gr> - Αναπηρία Τώρα [πρόσβαση 15/12/2007]
- <http://www.imerisia.gr/article.asp> - Financial Times [πρόσβαση 26/02/2008]
- <http://www.michas.wordpress.com> – Ελευθεροτυπία [πρόσβαση 28/10/2007]
- <http://www.ggko.gr/isseu.sw.htm> - Το σουηδικό σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης [πρόσβαση 26/02/2008]
- <http://www.inegsee.gr/enimerwsi.41-dock.htm> - Οι κοινωνικές δαπάνες στην Ελλάδα [πρόσβαση 26/02/2008]
- http://news.pathfinder.gr/periscopio/adoption_children.html - Υιοθεσία και αναδοχή [πρόσβαση 28/02/2008]

<http://childinclusion.istitutodeglinnocenti.it/down/150.pdf> - Οργάνωση και λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας (Νόμος υπ. αριθμ. 26/46). [πρόσβαση 28/02/2008]

<http://www.demography-lab.prd.uth.gr/DDAoG/edu/lessons/6.htm> - Γεννητικότητα – Γονιμότητα [πρόσβαση 15/02/2008]

<http://www.europarl.europa.eu> - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο [πρόσβαση 13/01/2008]

<http://www.photo.kathimerini.gr> - Εργασία μετά τα 55: Το τέλος της συνταξιοδότησης
<http://ec.europa.eu> - Το δημογραφικό μέλλον της Ευρώπης, μετατροπή μιας πρόκλησης σε ευκαιρία. Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [πρόσβαση 14/01/2008]

www.demography-lab.prd.uth.gr/DDAoG/edu/tutor/3-2.pdf - Οι δημογραφικές εξελίξεις στην Ελλάδα και στις άλλες χώρες – μέλη της Ευρωπαϊκής κοινότητας: Συγκλίνουσες ή αποκλίνουσες πορείες; [πρόσβαση 15/02/2008]

Ξενόγλωσσες Ιστοσελίδες Διαδικτύου

http://www.sweden.se/tempates/cs/commonpage_2714.aspx. [πρόσβαση 26/02/2008]

<http://www.nationalinterest.org/Article.aspx> - National Interest online. Swedish Models. [πρόσβαση 26/02/2008]

<http://www.encyclopedia.adoption.com/intro/introduction> - Introduction. A Brief History of Adoption [πρόσβαση 26/03/2007]

http://www.scb.se/default___2154.asp - Statistics Sweden

<http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/4768644.stm> - BBC NEWS. The EU's baby blues

<http://www.socialstyrelsen.se> - The National Board of Health and Welfare [πρόσβαση 18/05/2007]

<http://www.mia.eu> – MIA. Swedish Intercountry Adoptions Authority

<http://www.sv.se> – Welcome to the world of SV

http://www.hcch.net/index_en.php?act=conventions.text&cid=69 - Hague Conference on Private International Law [πρόσβαση 29/02/2008]

Φωτογραφικό υλικό από:

<http://seroxatkillsbabies.files.wordpress.com/2007/03/babies1.jpg>

http://www.mercygroup.com.au/parent__babies_support.asp

<http://www.glahaiti.org> - (The Children of Jesus) Orphanage

<http://fccorphanageappeal.org/2005results.html> - Orphanage Appeal